

Holstebro Kommune

Budget-

bemærkninger

2020

Kulturen til forskel

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Udarbejdet af
Holstebro Kommune
December 2019

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	1
2	Budgettets overordnede præmisser	2
2.1	Aftale om kommunernes økonomi for 2020	2
2.2	Budgetforlig 2020	3
2.3	Udskrivningsgrundlag	5
2.4	Udskrivningsprocent og grundskyldspromille mv.	5
2.5	Rammebesparelser.....	5
2.6	Udgiftsfordeling	6
2.7	Pris- og Lønstigninger.....	8
2.8	Budgetoversigt 2020-2023.....	9
2.9	Driftsudgifter 2020-2023 fordelt på driftsområder	10
2.10	Anlægsbudget	11
2.11	Budgetdiagrammer	13
3	Bevillingsregler og økonomisk kompetence i Holstebro Kommune	17
4	Decentraliseringsgrad	24
5	Visionen	26
6	Økonomisk politik.....	28
7	Økonomiudvalget	29
7.1	Politisk virksomhed	30
7.2	Administration og udvikling	31
8	Arbejdsmarkedsudvalget	34
8.1	Forsørgelsesydelse og Jobcenter.....	36
9	Social- og Sundhedsudvalget	47
9.1	Ældreomsorg.....	47
9.2	Sygehusvæsen	49
9.3	Sundhed og Træning	50
9.4	Handicap, Psykiatri og socialt udsatte.....	52
10	Børne- og Familieudvalget	56
10.1	Folkeskolen mv.....	57
10.2	Dagpasning af børn	62
10.3	Rådgivning	70
11	Kultur- og Fritidsudvalget	73
11.1	Kulturel virksomhed	73
11.2	Bibliotek	74
11.3	Folkeoplysning og idræt.....	75
12	Teknisk Udvalg.....	77
12.1	Trafik og Park.....	78
12.2	Fælles Ejendomscenter	80
12.3	Beredskab.....	82

12.4	Vintertjeneste.....	82
12.5	Kollektiv trafik.....	82
13	Natur-, Miljø- og Klimaudvalget.....	84
13.1	Planlægning.....	84
13.2	Natur og Miljø.....	85
13.3	Affald.....	87
14	Erhverv- og Turismeudvalget.....	88
14.1	Erhvervsudvikling og Turisme.....	88
15	Bilag.....	92
15.1	Bilag 1 - Takstoversigt.....	92

1 Indledning

Den 30. oktober 2019 vedtog Byrådet budgettet for 2020, som indebar en stigning i udskrivningsprocenten for kommunal indkomstskat på 0,2%, således at den fremover er 25,5 % og en uændret grundskyldspromille på 24,12 ‰. Byrådet besluttede endvidere at vælge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2020.

Det vedtagne budget er beskrevet i følgende to bind:

- Budgetbemærkninger 2020, som indeholder budgettets overordnede præmisser, bevillingsregler, decentraliseringsgrad, vision, politik- og indsatsområder samt budgetbemærkninger for udvalgenes driftsområder.
- Detailbudget 2020, indeholder en række budgetoversigter, som kan anvendes til at få et detaljeret overblik over områderne.

De to budgetbind vil være tilgængelige på www.holstebro.dk i november 2020.

2 Budgettets overordnede præmisser

2.1 Aftale om kommunernes økonomi for 2020

Grundet folketingsvalget blev der først d. 6. september 2019 indgået en aftale om kommunernes økonomi for 2020 mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening (KL).

Regeringen og KL er enige om at nedlægge det fælles moderniserings- og effektiviseringsprogram som reducerer kommunernes serviceramme hvert år med 0,5 mia. kr. Derimod er der enighed om at kommunerne inden for eksisterende rammer kan frigive et tilsvarende beløb i form af Velfærdsprioritering.

Der prioriteres 0,1 mia. kr. i 2020 og frem til at understøtte bekæmpelse af ensomhed og følgerne hos ældre borgere. Derudover omlægges værdighedsmilliarden fra en pulje til bloktilskuddet.

Der er etableret en pulje på 200 mio. kr., som kommunerne kan hæve skatten inden for, såfremt andre kommuner sænker skatten. Hvis kommunerne under et overskrider det udmeldte skattniveau, vil der ske en regulering af bloktilskuddet.

Serviceudgifter

Kommunernes serviceramme udgør 261,8 mia. kr. i 2020 ekskl. reguleringer fra Lov- og cirkulæreprogrammet. Det er et løft af udgiftsloft 2,2 mia. kr. primært til at imødekomme den demografiske udvikling, som påvirker kommunernes økonomi. 3 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af overholdelse af det aftalte serviceniveau.

Anlæg

Kommunernes bruttoanlægsniveauet er fastsat til 19,1 mia. kr. i 2020, hvilket er et løft på 1,3 mia. kr. i forhold til 2019. 1 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af overholdelse af det aftalte anlægsniveau ved budgetteringen.

Bloktilskud

Kommunernes samlede bloktilskud er i 2019 på 72,6 mia. kr. Det ekstra ordinære finansieringstilskud er fastsat til 3,5 mia. kr., hvoraf 2 mia. kr. fordeles på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår.

Det betingede bloktilskud på 4 mia. kr. fortsættes, hvilket betyder, at kommunerne samlet set skal overholde det aftalte serviceudgiftsniveau og anlægsniveau. Kommunerne vil få det betingede bloktilskud udbetalt, hvis aftalen overholdes ved budgetlægningen. Der træder desuden en sanktion i kraft såfremt regnskabet for serviceudgifterne overskrider budgettet. Ydermere vil bloktilskuddet blive modreguleret, hvis der mod aftalen, skulle ske en samlet skatteforhøjelse i kommunerne frem for en skattnedsættelse.

Regeringen og KL er enige om, at det er en forudsætning for økonomiaftalen at de kommunale anlægsudgifter i 2020 ligger indenfor aftalens rammer, både i budgetterne og regnskaberne.

2.2 Budgetforlig 2020

Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF – Socialistisk Folkeparti har lavet følgende ændringsforslag.

1:

Byrådet skal lave en plan for reduktion af CO2 for Holstebro Kommune som virksomhed, jf. regeringens mål på 70% reduktion i 2030. Der laves en handleplan, som der tages stilling til ved budget 2021.

2:

Under hensyntagen til FNs verdensmål nedsættes et §17 stk 4 udvalg med det formål at fremme bæredygtighed i Holstebro Kommune som geografisk område. Arbejdet skal omfatte CO2 reduktion jf. regeringens mål. Udvalget skal bl.a. udgøres af repræsentanter fra erhvervslivet i Holstebro kommune. Der afsættes kr. 500.000 i 2020 til formålet.

Der tages stilling til handleplan ved budget 2021.

3:

Der skal laves en yderligere målrettet indsats for at reducere sygefraværet i Holstebro Kommune.

Det skal indbefatte en reduktion af administrative byrder i dagligdagen hvor det er muligt, og øget fokus på varetagelsen af kerneopgaverne. Direktionen står i spidsen for denne opgave, som får højeste prioritet.

Der skal samtidig være øget fokus på ledelse og ledelsesspændet samt på medinddragelse af medarbejderne.

4:

Forligskredsen ønsker at fremme erhvervslivets muligheder for vækst og udvikling. Samarbejde er nøgleordet og metoden er partnerskaber. Derfor afsættes der 1 mio. kr. til erhvervsområdet med henblik på at indgå i et partnerskab med erhvervslivet for at styrke grundlaget for vores fælles velfærd, ved at fremme vilkårene for erhvervslivet.

Vi ønsker i fællesskab med erhvervslivet at styrke virksomhedernes konkurrencevilkår gennem f. eks. fysisk og digital infrastruktur og erhvervsservice, og en tættere integration mellem uddannelse og virksomheder.

5:

Holstebro Kommunes likviditet styrkes, da vi i 2020 lægger 24,5 mio. kr. i kommunekassen.

Budgettets overordnede præmisser

Figur 1 Budgetforlig vedrørende drift

Budgetforlig (i mio. kr.)	2020	2021	2022	2023	Perspektivperiode
Besparelse på førskolebørn ved frie grundskoler udgår	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Besparelse på lukning af Herrup Børnehus udgår	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Kunstgræs reparation Vest	0,7				
Vestkystaftalen	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Psykiatri og Handicap	13,0				
Rådgivning	10,0				
Mogenstrup fælleshus	0,7				
Besparelse på miljøområdet reduceres			0,3	0,5	0,5
Klimaindsats	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Dagtilbud	2,5				
Erhvervsindsats		1,0	1,0	1,0	1,0
Generelle reserver til serviceudgifter		25,0	25,0	25,0	25,0
Budgetforlig	29,5	28,6	28,8	29,1	29,1

Figur 2 Budgetforlig vedrørende skattestigning på 0,2%

Skattestigning 0,2% (i mio. kr.)	2020	2021	2022	2023	Perspektivperiode
provenu	-10,7	-12,4	-12,4	-14,0	-15,6
Der anvendes til:					
Ældreområdet	2,0				
Folkeskolen	8,2	12,0	12,0	12,0	12,0
Erhvervsindsats	1,0				
Budgetforlig - 0,2% skattestigning	0,5	-0,4	-0,4	-2,0	-3,6

Figur 3 Budgetforlig vedrørende anlæg

Anlæg (i mio. kr.)	2020	2021	2022	2023	Perspektivperiode
Kunststofbaner 5 mio i 2021 og 2022		0,3	4,5		
Nuværende Større asfaltarbejde			-10,2	-5,0	-5,2
Større asfaltarbejde		5,0	10,0	10,0	0,0
Ændringer til investeringsoversigt	0,0	5,3	4,3	5,0	-5,2

Ændringsforslag til budget 2020 fra partierne A, B og F

For at sikre et markant løft i hele perioden til folkeskolerne i årene 2020 - 2023 reserverer vi yderligere

I 2021 : 1,8 millioner

I 2022: 6,9 millioner

I 2023: 10,8 millioner

Beløbet tages fra de generelle reserverer i årene 2021, 2022 og 2023"

På vegne af Socialdemokratiet, Det radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti.

2.3 Udskrivningsgrundlag

Kommunerne har mulighed for at vælge mellem enten selv at budgettere udskrivningsgrundlag og deraf også de dele af udligning/tilskud, hvor udskrivningsgrundlaget indgår eller at modtage et statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

Vælges statsgaranti, foretages der ikke en efterregulering af skat, tilskud og udligning. En eventuel afvigelse mellem de statsgaranterede og faktiske beløb, betales af eller tilfalder staten.

Vælges selvbudgettering foretages der efterregulering i forhold til det faktiske opgjorte udskrivningsgrundlag, opgjort i maj måned to år efter budgetåret (udskrivningsgrundlaget for 2020 opgjort pr. 1. maj 2022). Efterreguleringen afregnes med en tredjedel i månederne januar, februar og marts i tredje år efter budgetåret (for 2020 afregnes en evt. efterregulering i januar, februar og marts 2023).

Byrådet har ved 2. behandling valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for skatteåret 2020.

2.4 Udskrivningsprocent og grundskyldspromille mv.

I budget 2020 er følgende udskrivningsforudsætninger anvendt:

Udskrivningsprocent	25,50
Grundskyldspromille	24,12
Grundskyldspromille af produktionsjord	7,20
Dækningsafgift af regionsejendommens grundværdi	12,06
Dækningsafgift af statsejendommens grundværdi	12,06
Dækningsafgift af offentlige ejendommens forskelsværdi	8,75

2.5 Rammebesparelser

Der er i budget 2020 udmøntet den årlige 1% rammebesparelser henhold til de vedtagne faktaark. Der er i overslagsårene indarbejdet en ikke udmøntet rammebesparelse på 1% af serviceudgifterne.

1.000 kr. (2020 pl-niveau)	2021	2022	2023
Økonomiudvalget	3.038	6.075	9.111
Arbejdsmarkedsudvalget	147	294	441
Social- og Sundhedsudvalget	7.915	15.829	23.744
Børne- og Familieudvalget	10.108	20.199	30.289
Kultur- og Fritidsudvalget	1.387	2.536	3.686
Teknisk Udvalg	1.658	3.317	4.976
Natur-, Miljø- og Klimaudvalget	151	301	452
Erhvervs- og Turismeudvalget	120	240	360
I alt	24.524	48.791	73.059

2.6 Udgiftsfordeling

Ud fra en gennemsnitsbetragtning kan Holstebro Kommunes serviceramme for 2020 beregnes som nedenfor. Ved sammenligning mellem den beregnede serviceramme og de budgetterede serviceudgifter fremgår det, at kommunens serviceudgifter er 14,8 mio. kr. højere end den tekniske serviceramme.

Serviceudgiftsramme for 2020	1.000 kr.
Teknisk opgjort serviceramme 2020	2.529.158
Serviceudgifter i budgetoversigt 2020-2023	2.543.977
Difference i forhold til beregnet serviceramme	-14.819

Serviceudgifter

Serviceudgifternes fordeling på udvalgsområde ses nedenfor:

Serviceudgifter for 2020	1.000 kr.
Økonomiudvalget	349.176
Arbejdsmarkedsudvalget	12.703
Social- og Sundhedsudvalget	844.226
Børne- og Familieudvalget	1.037.866
Kultur- og Fritidsudvalget	113.324
Teknisk Udvalg	160.400
Natur-, Miljø- og Klimaudvalget	15.193
Erhvervs- og Turismeudvalget	349.176
Total	2.543.977

Overførselsudgifter

Fordelingen af overførselsudgifter på udvalgsområde ses nedenfor:

Overførselsudgifter for 2020	1.000 kr.
Økonomiudvalget	-20.776
Arbejdsmarkedsudvalget	713.263
Social- og Sundhedsudvalget	600
Børne- og Familieudvalget	7.370
Total	700.457

Funktioner udenfor servicerammen og overførselsudgifter

Funktioner udenfor servicerammen og overførselsudgifter er primært forsikrede ledige og aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet.

Fordelingen af udgifter udenfor overførsels- og servicerammen på udvalgsområde ses nedenfor:

Funktioner udenfor service og overførsel for 2020	1.000 kr.
Økonomiudvalget	947
Arbejdsmarkedsudvalget	70.668
Social- og Sundhedsudvalget	199.114
Børne- og Familieudvalget	-5.909
Total	264.820

2.7 Pris- og Lønstigninger

Ved budgetlægning for 2020-2023 er nedenstående skøn over udviklingen i priser og lønninger anvendt.

Udgifts- og indtægtsarter	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
1 Lønninger	1,61	2,78	2,8	2,8	2,8
2 Varekøb	0,72	0,92	0,92	0,92	0,92
2.2 Fødevarer	1,7	1,3	0,92	0,92	0,92
2.3 Drivmidler	0,72	0,17	0,92	0,92	0,92
2.6 Køb af jord og bygninger	3,1	3,4	0,92	0,92	0,92
2.7 Anskaffelser	1,83	1,74	0,92	0,92	0,92
2.9 Øvrige varekøb	0,38	1,04	0,92	0,92	0,92
4 Tjenesteydelser m.v.	1,55	2,07	2,06	2,06	2,06
4.0 Tjenesteydelser uden moms	1,6	2,2	2,2	2,2	2,2
4.5 Entreprenør og håndværkerydelser	1,89	1,72	1,72	1,72	1,72
4.6 Betalinger til staten	1,41	1,54	1,53	1,53	1,53
4.7 Betalinger til kommuner	1,72	2,55	2,52	2,52	2,52
4.8 Betalinger til regioner	1,47	2,43	2,4	2,4	2,4
4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.	1,6	2,2	2,2	2,2	2,2
5 Tilskud og overførsler	1,41	1,53	1,53	1,53	1,53
5.1 Tjenestemandspensioner m.v.	1,85	2,85	2,8	2,8	2,8
5.2 Overførsler til personer	1,35	1,35	1,35	1,35	1,35
5.9 Øvrige tilskud og overførsler	1,71	2,16	2,16	2,16	2,16
6 Finansudgifter	-	-	-	-	-
7 Indtægter	1,72	2,55	2,52	2,52	2,52
7.1 Egne huslejeindtægter	1,72	2,55	2,52	2,52	2,52
7.2 Salg af produkter og ydelser	1,72	2,55	2,52	2,52	2,52
7.6 Betalinger fra staten	1,72	2,55	2,52	2,52	2,52
7.7 Betalinger fra kommuner	1,72	2,55	2,52	2,52	2,52
7.8 Betalinger fra regioner	1,72	2,55	2,52	2,52	2,52
7.9 Øvrige indtægter	1,72	2,55	2,52	2,52	2,52
8 Finansindtægter	1,34	1,34	1,34	1,34	1,34
Anlægsudgifter	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
KL's gennemsnitlig pris- og lønskøn	1,7	2,6	2,5	2,5	2,5

Kilde: Kommunernes Landsforenings Budgetvejledning 2020 afsnit G. 1-3

Budgettets overordnede præmisser

2.8 Budgetoversigt 2020-2023

	Regnskab 2018	Oprindeligt budget 2019	Budget 2020	Overslag 2021	Overslag 2022	Overslag 2023
(Beløb i mio. kr. i løbende priser)						
Indtægter						
Kommunal indkomstskat	2.330,8	2.318,2	2.409,4	2.463,0	2.522,5	2.589,4
Medfinansiering af skrå skatteloft	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1	-2,2	-2,2
Dækningsafgift	4,8	7,7	4,7	4,9	5,1	5,4
Selskabsskat	46,1	42,4	66,4	53,5	53,5	53,9
Grundskyld	167,8	176,0	182,9	189,8	197,8	208,5
Anden skat på lignet visse indkomster	1,0	1,4	0,3	6,7	1,0	1,0
Tilskud og udligning	730,9	819,3	840,3	891,4	920,9	923,9
Beskæftigelsestilskud	70,6	79,0	70,7	70,7	70,7	70,7
Bidrag til regionale udviklingsopgaver	-7,8	-7,9	-6,6	-6,7	-6,8	-7,0
Finansieringstilskud	53,5	53,5	54,1	47,6	47,6	0,0
Refusion af købsmoms	-1,0					
Indtægter i alt	3.394,6	3.487,5	3.620,1	3.718,7	3.810,0	3.843,4
Driftsudgifter						
Økonomiudvalget	-275,5	-311,8	-329,3	-324,1	-317,7	-309,0
Arbejdsmarkedsudvalget	-659,8	-700,6	-726,0	-725,4	-726,4	-726,2
- Forsikrede ledige	-71,5	-79,0	-70,7	-70,7	-70,7	-70,7
Social- og Sundhedsudvalget	-981,2	-994,5	-1.043,9	-1.022,4	-1.016,0	-1.008,3
Børne- og Familieudvalget	-1.006,1	-999,6	-1.039,3	-1.027,4	-1.022,2	-1.016,0
Kultur- og Fritidsudvalget	-106,4	-111,0	-113,3	-110,8	-111,8	-111,2
Teknisk Udvalg	-153,6	-162,0	-160,4	-159,9	-158,2	-156,6
Natur-, Miljø- og Klimaudvalget	-18,1	-14,8	-15,2	-15,5	-15,6	-15,7
Erhvervs- og Turismeudvalget	-10,8	-11,6	-11,1	-11,3	-10,8	-10,7
<i>Pris og lønstigninger på drift i 2021-2023</i>				-77,6	-156,5	-236,2
Driftsudgifter i alt	-3.283,0	-3.384,8	-3.509,3	-3.545,1	-3.605,9	-3.660,6
Renter	17,2	0,9	0,2	-0,7	-1,1	-1,2
Driftsbalance	128,7	103,6	111,0	172,9	203,0	181,6
Anlægsudgifter						
Økonomiudvalget	-0,4	0,0	-1,0	-45,0	-15,5	0,0
Arbejdsmarkedsudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Social- og Sundhedsudvalget	-50,1	-13,9	-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
Børne- og Familieudvalget	-67,2	-24,9	-15,2	-30,9	-11,7	-25,4
Kultur- og Fritidsudvalget	-15,8	-7,6	-9,9	-6,2	-7,5	-1,2
Teknisk Udvalg ekskl. jordforsyning	-27,7	-38,5	-36,8	-16,3	-27,2	-22,2
- Byggemodning: Udgift	-74,2	-64,4	-65,6	-65,6	-65,6	-65,6
- Byggemodning: Indtægt	45,5	64,4	65,6	65,6	65,6	65,6
Natur-, Miljø- og Klimaudvalget	-7,3	-20,1	-26,7	-14,1	-4,2	-8,3
Erhvervs- og Turismeudvalget	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Pris- og lønstigning på anlæg i 2021-2023</i>				-2,2	-2,7	-3,6
Anlægsudgifter i alt	-197,4	-105,0	-94,6	-119,6	-73,8	-65,6
Øvrige poster						
Afdrag på lån	-63,8	-66,2	-68,4	-95,8	-73,5	-75,0
Låneoptagelse	82,1	28,0	66,9	50,0	37,5	23,5
Øvrige balanceforskydninger	-25,5	-6,0	-15,0	19,7	-9,4	2,0
Øvrige poster i alt	-7,2	-44,2	-16,5	-26,1	-45,4	-49,5
Balance	-75,9	-45,6	0,0	27,2	83,7	66,6

2.9 Driftsudgifter 2020-2023 fordelt på driftsområder

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
001 Økonomiudvalget		287.898	318.937	329.347	324.084	317.727	308.978
	11 Politisk virksomhed	13.006	13.785	14.300	14.301	15.114	14.301
	12 Administration og udvikling	274.892	305.152	315.047	309.783	302.613	294.677
002 Arbejdsmarkedsudvalget		753.393	791.945	796.634	796.116	797.019	796.872
	21 Forsørgelsesydelse	607.045	602.655	606.278	606.278	606.278	606.278
	22 Jobcenter	146.348	189.290	190.356	189.838	190.741	190.594
003 Social- og Sundhedsudvalget		1.023.366	1.016.557	1.043.940	1.022.396	1.015.951	1.008.332
	31 Ældreomsorg	371.324	384.705	409.160	400.710	394.306	386.687
	32 Sygehusvæsen	218.383	226.100	226.251	226.251	226.251	226.251
	34 Sundhed og Træning	114.335	112.984	101.296	101.296	101.296	101.296
	35 Handicap, Psykiatri og Socialt udsatte	319.324	292.768	307.233	294.139	294.098	294.098
004 Børne- og Familieudvalget		1.049.146	1.022.231	1.039.327	1.027.383	1.022.182	1.015.992
	41 Folkeskolen mv.	548.398	566.665	572.977	577.968	577.140	575.447
	42 Dagpasning af børn	287.394	273.427	276.904	271.808	269.238	266.539
	44 Rådgivning	213.354	182.139	189.446	177.607	175.804	174.006
005 Kultur- og Fritidsudvalget		111.131	112.815	113.324	110.772	111.831	111.245
	51 Kulturel virksomhed	48.207	51.458	51.586	50.346	49.016	48.430
	52 Bibliotek	23.852	23.615	23.740	23.505	23.271	23.271
	53 Folkeoplysning og Idræt	38.134	37.742	37.998	36.921	39.544	39.544
	99 Eksterne konti	938	0	0	0	0	0
006 Teknisk Udvalg		159.088	163.895	160.400	159.878	158.237	156.578
	61 Trafik og park	72.826	72.980	69.450	69.377	67.736	66.077
	62 Fælles Ejendomscenter	36.690	40.309	41.600	41.151	41.151	41.151
	63 Brand og Redning	10.481	10.190	10.088	10.088	10.088	10.088
	64 Vintertjeneste	10.702	10.523	10.376	10.376	10.376	10.376
	65 Kollektiv Trafik	28.389	29.893	28.886	28.886	28.886	28.886
007 Natur-, Miljø- og Klimaudvalget		18.842	14.701	15.193	15.543	15.644	15.743
	72 Planlægning	95	91	91	91	91	91
	73 Natur og miljø	16.232	14.974	15.102	15.452	15.553	15.652
	74 Affald	2.515	-364	0	0	0	0
008 Erhvervs- og Turismeudvalget		11.332	11.771	11.089	11.323	10.848	10.728
	81 Erhvervsudvikling og turisme	11.332	11.771	11.089	11.323	10.848	10.728
Total		3.414.196	3.452.852	3.509.254	3.467.495	3.449.439	3.424.468

2.10 Anlægsbudget

Anlægsoversigt	P/L-2020 (1.000 kr.)			
	2020	2021	2022	2023
Økonomiudvalget				
Ventilation på Rådhuset, Holstebro	1.018		15.513	
Køb af sygehus		45.000		
Økonomiudvalget i alt	1.018	45.000	15.513	0
Social- og Sundhedsudvalget				
Pulje - mindre bygningsændringer	2.729	2.729	2.729	2.729
Pulje til velfærdsteknologi/telemedicin	2.210	2.210	2.210	2.210
Social- og Sundhedsudvalget i alt	4.939	4.939	4.939	4.939
Børne- og Familieudvalget				
Pulje - mindre anlægsopgaver	1.074	1.074	1.074	1.074
Ny daginstitution på Nørreboulevard	10.000	12.000	4.468	
Pulje til kapacitetsudvidelse i Holstebro by		5.090		
Midl. udv. kapac. Mejrup-/Halgård Skole	1.324			
Udbygning af Mejrup Skole	509	12.700	6.200	24.276
Ombygning Sct. Jørgen	2.291			
Børne- og Familieudvalget i alt	15.198	30.864	11.742	25.350
Kultur- og Fritidsudvalget				
Pulje til mindre nyanlæg/reparationer	1.214	1.214	1.214	1.214
Pulje til Kunststofbaner	509	5.000	5.000	
Tilskud til spejderhytte Nibsbjerg Plantage			1.317	
Slagteriet - Åbningstræk	7.635			
Just Human - udgift	2.138			
Just Human - indtægt	-1.629			
Kultur- og Fritidsudvalget i alt	9.867	6.214	7.531	1.214
Teknisk Udvalg				
Jordforsyning				
Byggemodning af udstykningsområder, udgift	65.569	65.569	65.569	65.569
Byggemodning af udstykningsområder, indtægt	-65.569	-65.569	-65.569	-65.569
Faste ejendomme				
Pulje til større vedligehold af ejendomme	3.298	6.199	2.901	
Etabl. af off. toiletter i tilknytning til trafikterminal Stationsvej	1.653			
Pulje til landsbyfornyelse - udgift	976			
Pulje til landsbyfornyelse - indtægt	-633			
Fritidsområder				
Ren. Søer/grønne arealer Holstebro Lystanlæg (jubilæum)	775	775		
Bevægelsespark Ulfborg	204			
Vejanlæg				
Adgangsvej/rundkørsel ved Søndergård	1.808			
Trafikale forhold Struervej - Slagterigrunden	1.074	538		
Omprofilering af Enghavevej	5.090			
Ren. Stiunderføringer Trekanten			2.087	
Større asfaltarbejde		5.000	10.000	10.000

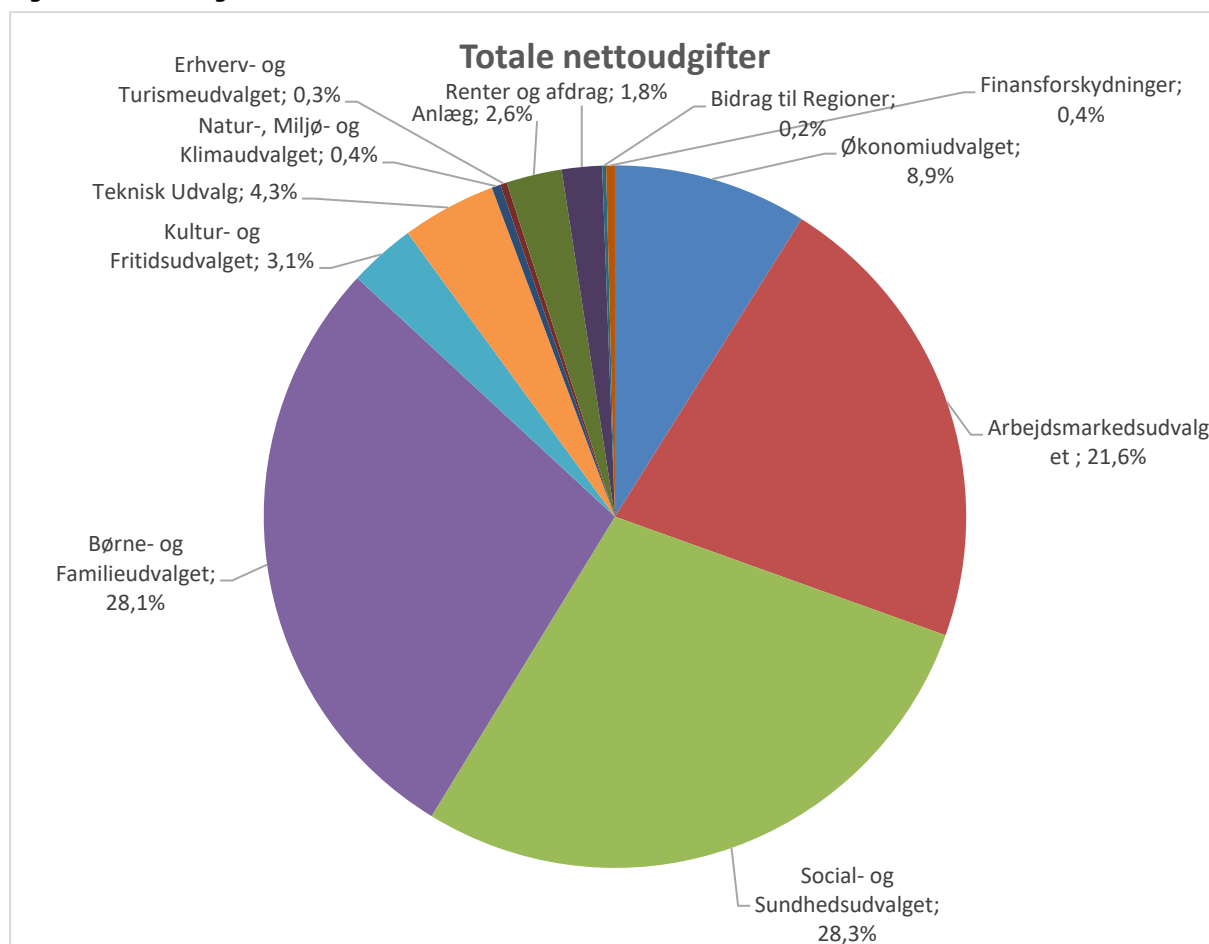
Budgettets overordnede præmisser

Anlægsoversigt	P/L-2020 (1.000 kr.)			
	2020	2021	2022	2023
Cykelstier og stier				
Pulje til trafiksikkerhed og stier	610	610	610	610
Cykelsti - Sevel/Mogenstrup	7.146			
Cykelsti - Klitvej - udgift	8.995			
Cykelsti - Klitvej - indtægt	-3.767			
Cykelsti langs Tvis Møllevej	3.734			
Cykelsti langs Tvis Møllevej	-2.219			
Pulje/renov. Cykelstier Holstebro by	1.722	1.721		
Renovering af belægninger gågade, torve og pladser				
Pulje helhedsplaner for Vinderup og Ulfborg	1.414	1.414	1.414	1.414
Renovering af Enghavens P-plads	2.066			
2. etape ren. Enghavens P-plads			10.180	10.180
Øvrige				
Akutte renov. Vesterbo blok A	2.901			
Teknisk Udvalg i alt	36.847	16.257	27.192	22.204
Natur-, Miljø- og Klimaudvalget				
Pulje - tilgængelighed til rekreative områder	110	110	110	110
Klimasikring mod oversvømmelser fra Storå	24.500	14.000		
Lodsejerkompensation vedr. klimasikring Storå	2.081			
1/3 etape eternitspuns Storå				4.072
2/3 etape eternitspuns Storå		0	4.072	4.072
Udvalget for Natur, Miljø og Klima i alt	26.691	14.110	4.182	8.254

2.11 Budgetdiagrammer

Figur 4 Totale udgifter - netto

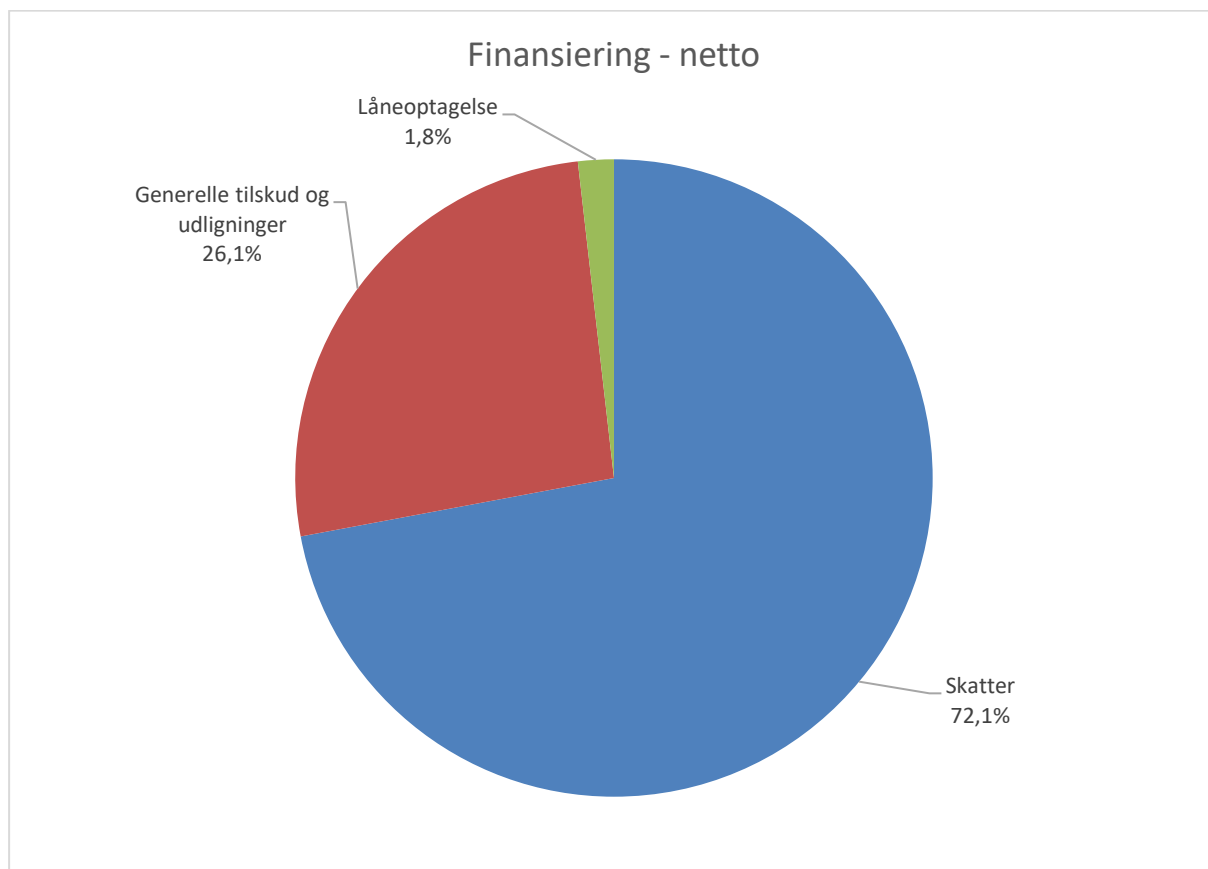

Figur 5 Totale udgifter – netto; Fordeling af budgetsummer

	Mio. kr.	%
Økonomiudvalget - drift	329,3	8,9%
Arbejdsmarkedsudvalget - drift	796,6	21,6%
Social- og Sundhedsudvalget - drift	1.043,9	28,3%
Udvalget for Børn og Unge - drift	1.039,3	28,1%
Udvalget for Kultur og Fritid - drift	113,3	3,1%
Teknisk Udvalg - drift	160,4	4,3%
Udvalget for Natur, Miljø og Klima - drift	15,2	0,4%
Udvalget for Erhverv og Turisme - drift	11,1	0,3%
Anlæg	94,6	2,6%
Renter og afdrag	68,3	1,8%
Bidrag til Regioner	6,6	0,2%
Finansforskydninger (ændringer i kortfristet gæld/ tilgodehavende)	15,0	0,4%
I alt	3.693,6	100,0%

Budgettets overordnede præmisser

Figur 6 Finansiering - netto

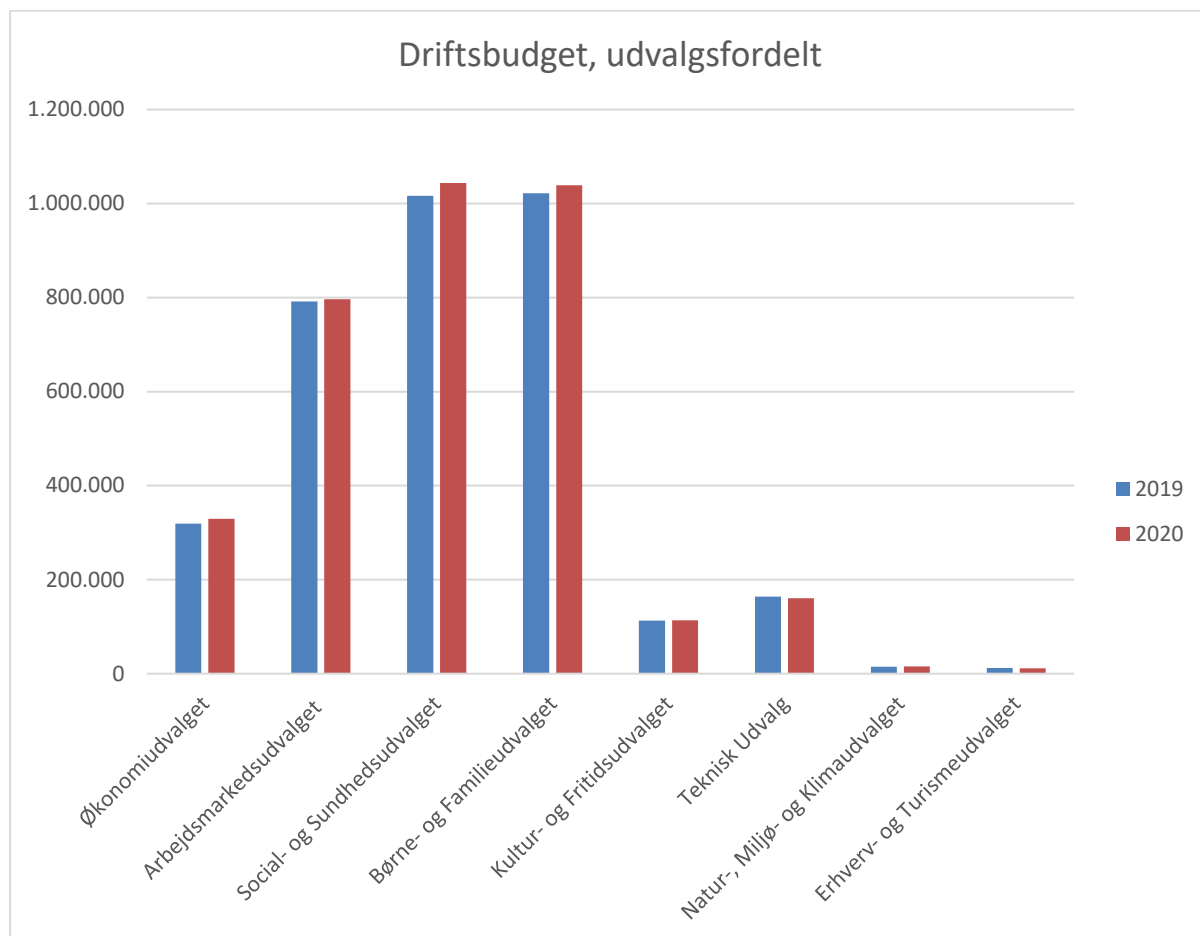

Figur 7 Finansiering - netto; Fordeling af budgetsummer

	Mio. kr.	%
Skatter	2.661,7	72,1%
Generelle tilskud og udligninger	965,0	26,1%
Låneoptagelse	66,9	1,8%
I alt	3.693,6	100,0%

Budgettets overordnede præmisser

Figur 8 Driftsbudget - udvalgsfordelt

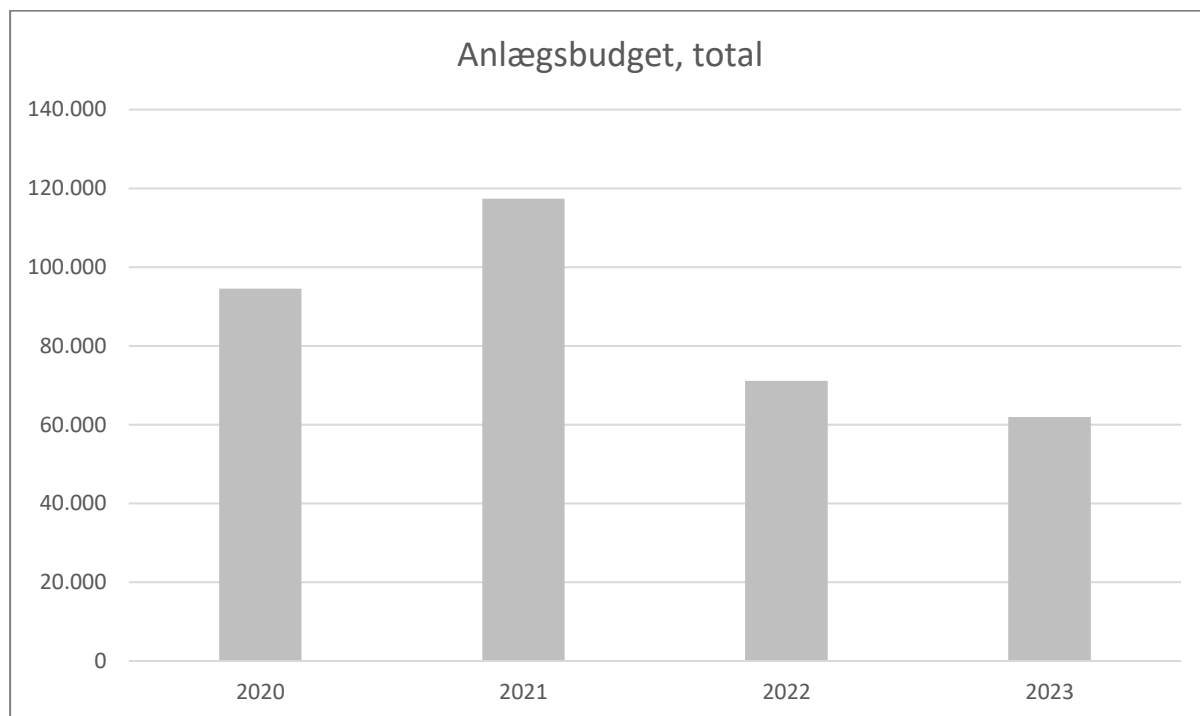

Figur 9 Driftsbudget – udvalgsfordelt 2019-2020

(1.000 kr. 2020 p/l)	2019	2020
Økonomiudvalget	318.937	329.347
Arbejdsmarkedsudvalget	791.945	796.634
Social- og Sundhedsudvalget	1.016.557	1.043.940
Børne- og Familieudvalget	1.022.231	1.039.327
Kultur- og Fritidsudvalget	112.815	113.324
Teknisk Udvalg	163.895	160.400
Natur-, Miljø- og Klimaudvalget	14.701	15.193
Erhvervs- og Turismeudvalget	11.771	11.089
I alt	3.452.852	3.509.254

Budgettets overordnede præmisser

Figur 10 Anlægsbudget - total

Figur 11 Anlægsbudget - netto; Udvalgsfordelt 2020-2023

(1.000 kr. 2020 p/l)	2020	2021	2022	2023
Økonomiudvalget	1.018	45.000	15.513	0
Social- og Sundhedsudvalget	4.939	4.939	4.939	4.939
Børne- og Familieudvalget	15.198	30.864	11.742	25.350
Kultur- og Fritidsudvalget	9.867	6.214	7.531	1.214
Teknisk Udvalg	36.847	16.257	27.192	22.204
Natur-, Miljø- og Klimaudvalget	26.691	14.110	4.182	8.254
I alt	104.987	112.582	100.747	63.809

3 Bevillingsregler og økonomisk kompetence i Holstebro Kommune

Indledning

Holstebro Kommunes institutioner, skoler og administrative afdelinger m.v. (de decentrale enheder) styres efter principperne for mål- og rammestyling. Det indebærer, at der politisk fokuseres på målsætninger, kvalitets- og resultatkrav for de kommunale serviceydelser samt de økonomiske rammer herfor. Den konkrete udmøntning af målene og kravene og den økonomiske kompetence til at disponere er delegeret til de decentrale enheder.

I den kommunale styrelseslov og i Budget- og Regnskabssystemet for kommuner er der fastsat overordnede regler for kommunernes bevillingsstyring. Disse regler suppleres med lokalt fastsatte regler, der skal sikre en hensigtsmæssig og betryggende varetagelse af de økonomiske dispositioner i kommunens centrale og decentrale enheder.

Formål

Bevillingsreglerne har til formål at give ledelsen i de decentrale enheder og de administrative afdelinger:

- handlefrihed til at tilrettelægge drifts- og udviklingsarbejdet ud fra såvel overordnede politiske som enhedens egne målsætninger,
- ansvaret for anvendelse af enhedens samlede økonomiske ramme,
- rum til gennem motivation og inspiration at sikre den løbende udvikling.

Bevillingsregler, driftsvirksomhed

Budgetramme

Ved Byrådets vedtagelse af budgettet fremgår de enkelte bevillinger af budgettets bevillingsoversigt. Til hvert fagudvalg og Økonomiudvalg er der afgivet en samlet nettodriftsbevilling.

Fagudvalgene og Økonomiudvalget er overfor Byrådet ansvarlige for, at budgettet anvendes i overensstemmelse med de politisk fastsatte mål og bevillingernes beløbsmæssige og materielle forudsætninger.

Bevillingerne er fordelt på driftsområder, som yderligere er specificeret på opgaveområder, funktioner og omkostningssteder i form af budgetrammer.

De budgetansvarlige ledere administrerer budgetrammerne efter decentraliseringsreglerne og er ansvarlige for, at budgettet overholdes og anvendes i overensstemmelse med de politiske målsætninger.

Samtlige bevillings- og budgetbeløb er i oversigter og bilag angivet i hele 1.000 kr.

Budgetopfølgninger

Der gennemføres årligt tre større generelle budgetopfølgninger; henholdsvis den 28. februar, 31. maj og 31. august.

Budgetopfølgningerne indeholder et kvalificeret skøn over det forventede årsresultat. Skønnet baseres på en detaljeret gennemgang af bevillingsområdernes forudsætninger og målsætninger i forhold til det korrigerede budget på forbrugstidspunktet.

Bevillingsregler

Fagforvaltningerne gennemfører budgetopfølgningen og forelægger det forventede årsresultat, herunder eventuelle afvigelser til budgettet, for det budgetansvarlige udvalg.

Efter behandlingen i fagudvalgene fremsendes materialet til Økonomi, der foranlediger en samlet forelæggelse for Økonomiudvalg og Byråd. Af praktiske årsager fremsendes ansøgninger om tillægsbevillinger gennem Økonomi i forbindelse med budgetopfølgningen.

Genbevillinger

Byrådet er indstillet på ved tillægsbevilling i det følgende budgetår at genbevilde ikke forbrugte driftsbevillinger. Der kan søges om genbevilling af uforbrugte midler op til 3 % af det korrigerede nettobudget ekskl. genbevillinger. Tidligere års genbevillinger kan altså hverken overføres eller indgå i beregningsgrundlaget.

Der er ikke adgang til negative genbevillinger (overførsel af underskud). Opstår alligevel et underskud, skal den budgetansvarlige afgive forklaring, og underskuddet skal som udgangspunkt modregnes i næste års budget.

Genbevilling gives på stedniveau, hvor det er muligt. Genbevillingen kan gives til den decentrale eller centrale enhed, hvor der er tillagt budgetansvar, men det er direktøren for området, der har det overordnede ansvar for den samlede genbevilling på det pågældende forvaltningsområde.

Der er ikke adgang til genbevilling af kalkulatoriske udgifter, som overførselsudgifter, forsikrede ledige, vintertjeneste, aktivitetsbestemt medfinansiering i sundhedsvæsenet, tjenestemandspensioner, forsikringsordninger m.v.

Der kan genbevilles ud over 3 % såfremt der er tale om et delvist eksternt finansieret projekt, hvor tilskuddet er afhængigt af uændret kommunal medfinansiering. Puljer genbevilles som udgangspunkt ikke.

For at kunne opnå genbevilling af uforbrugte beløb er det en betingelse, at budgetforudsætningerne er opfyldt.

Genbevillinger søges i forlængelse af regnskabsafslutningen. Ansøgningen fremsendes via fagforvaltningen til Økonomi. Ansøgningen indgår efterfølgende i Økonomiudvalgets og Byrådets behandling af genbevillinger.

Tillægsbevillinger

Reglerne for afgivelse af tillægsbevillinger fremgår af styrelseslovens § 40, stk. 2 og 3.

Hvis den samlede økonomi begrunder det, kan Byrådet ændre de decentrale enheders vedtagne budgetrammer. De tildelte budgetrammer dækker de normale driftsopgaver, idet det forudsættes, at al væsentlig lovgivning af betydning for budgetrammerne er indarbejdet i den årlige budgetlægning.

Ved uforudsete hændelser, der har karakter af force majeure, kan det besluttes, at udgifter afledt af hændelsen ligger uden for budgetrammen. Fornøden bevilling skal dog indhentes snarest muligt.

Enhver ansøgning om tillægsbevilling skal ledsages af et forslag om kompenserende besparelser. Ansøgning om tillægsbevilling fremsendes af fagudvalget gennem Økonomiudvalget til Byrådet.

Bevillingsregler

Centralt fastsatte aftaler og regler

Den decentrale enhed er forpligtet til at overholde og anvende centralt indgåede aftaler, eksempelvis på indkøbs- og forsikringsområdet, idet sådanne aftaler er indgået for at opnå favorable økonomiske vilkår samt administrative lettelser for kommunen som helhed. Andre eksempler på centralt fastsatte aftaler og regler er personaleområdet, IT-området, ejendomsvedligeholdelse, energibesparende foranstaltninger og vedligeholdelse af grønne områder.

Leje med forkøbsret og leasing

Indgåelse af leje- og leasingaftaler, som finansierer driftsinvesteringer, sker efter forudgående samarbejde med Økonomi og Indkøb. Leasingaftaler godkendes af direktøren for Økonomi & IT.

Ledelseskompentence

Under forvaltningsdirektøren er lederen af den enkelte decentrale enhed en del af den samlede ledelse i organisationen Holstebro Kommune. Lederen repræsenterer den samlede ledelse i enheden med de rettigheder og pligter, dette medfører.

Lederen er ansvarlig for opfyldelse af mål og resultatkrav, som fra politisk og anden side er opstillet/aftalt for enheden. Lederen efterlever endvidere kravene til ledelsestilsyn, som er beskrevet i forretningsgange/beskrivelser om økonomistyring.

Lederen refererer til nærmest overordnede leder/chef i alle spørgsmål af faglig, økonomisk og politisk karakter. Hvor der findes brugerbestyrelser, der er tillagt kompetence udover at være rådgivende, refererer lederen tillige hertil. Ansvars- og kompetenceforhold følger i øvrigt Holstebro Kommunes generelle ansvars- og kompetenceregler og eventuel vedtægt for brugerbestyrelse.

Bevillingsregler, anlægsvirksomhed

Anlægsbevillinger kan være ét- eller flerårige og gives til anlægsudgifter og - indtægter på hovedkontiene 0-6.

Anlægsbevillinger meddeles af Byrådet og kan meddeles på ethvert tidspunkt i regnskabsåret.

Det er en forudsætning for en anlægsbevillings udnyttelse, at der i budgettet er afsat rådighedsbeløb til finansiering af de med anlægsprojektet forbundne udgifter og indtægter. Rådighedsbeløb afsættes under det politiske fagudvalg, som efterfølgende har ansvar for projektgennemførelsen, budgetopfølgning og regnskabsaflæggelse.

Hvis et anlægsprojekt i det vedtagne budget ikke gennemføres eller hele rådighedsbeløbet ikke anvendes, skal det overskydende rådighedsbeløb tilføres kassen. Det er ikke det pågældende fagudvalgs budget.

Etårige anlægsprojekter

Anlægsbevilling til etårige projekter, hvortil rådighedsbeløbet er optaget i budgettet (investeringsoversigten), meddeles i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Anlægsbevilling til etårige projekter, hvortil der **ikke** er afsat rådighedsbeløb i budgettet meddeles særskilt af Byrådet. Der søges i samme sag om tillægsbevilling af rådighedsbeløb.

Puljer

Bevillingsregler

Som udgangspunkt skal der gives en særskilt anlægsbevilling til hvert enkelt anlægsarbejde.

Denne hovedregel kan fraviges og flere anlægsarbejder kan slås sammen i én anlægsbevilling til et uspecificeret rådighedsbeløb (puljer), såfremt det drejer sig om mindre, ensartede anlægsprojekter. Disse puljer kan anvendes efter at fagudvalget har godkendt hvorledes beløbet skal disponeres, og rådighedsbeløbet er overført til et eller flere selvstændige stednumre. Ikke forbrugte midler på anlægsprojekter finansieret af puljer tilbageføres til puljen.

I forbindelse med budgetopfølgningerne pr. 28.02, 31.05 og 31.08 orienteres Økonomiudvalget og Byrådet om, hvilke beløb der er disponeret og til hvilke projekter.

Flerårige anlægsprojekter

Anlægsbevilling til flerårige projekter, bevilges særskilt af Byrådet. Anlægsbevillingen gives for hele perioden med mindre projektet etapeopdeles. De afsatte rådighedsbeløb er til anvendelse indenfor den afsatte anlægsbevilling, således der i det enkelte regnskabsår kan afholdes udgifter og oppebæres indtægter inden for de rådighedsbeløb, der afsættes i de respektive år.

Det er således en betingelse for et anlægsprojekts igangsætning, at der er meddelt anlægsbevilling til projektet, og at der i budgettet er afsat nødvendigt rådighedsbeløb.

Hvis budgetforudsætningerne ændres, og rådighedsbeløbet ikke er tilstrækkeligt, skal der søges tillægsbevilling til rådighedsbeløb/anlægsbevilling i Byrådet. Ansøgning om tillægsbevilling til rådighedsbeløb skal indeholde en angivelse af, hvorledes merudgiften skal finansieres. Der kan anvises finansiering ved nedsættelse af kommende års rådighedsbeløb, når nettoeffekten set over årene er neutral.

Når tillægsbevilling er meddelt, kan anlægsprojektet videreføres.

Afledte driftsudgifter/-indtægter

Det er tillige en betingelse for Byrådets vedtagelse af en anlægsbevilling og afsættelse af rådighedsbeløb, at der samtidig redegøres for de afledte driftsudgifter/-indtægter.

De afledte driftsudgifter/-indtægter indarbejdes i budgettet i en pulje under Økonomiudvalget. Ved ibrugtagning omplaceres det afsatte beløb fra puljen. Der kan kun ske omplacering, hvor der er afsat en afledt driftsudgift/-indtægt i puljen.

For byggemodningsprojekter gælder følgende retningslinjer:

Hvis bevillingen er meddelt før 1. august tillægges de afledte driftsudgifter budgetrammen for de kommende budgetår (år 1-4).

Hvis bevillingen er meddelt efter 1. august registreres de afledte driftsudgifter i førstkommande budgetår (år 1) som tillægsbevilling, efter at budgettet er vedtaget. Budgetoverslagene for efterfølgende år reguleres ligeledes, så forhøjelsen også indgår i det nye budgetoplæg (år 2-5).

Genbevilling af uforbrugte rådighedsbeløb

Byrådet er indstillet på, ved tillægsbevillinger i det følgende år, at genbevilde ikke forbrugte rådighedsbeløb til bevilgede anlægsprojekter, når der er tale om tidsmæssige forskydning i projektet. Der sker ikke genbevilling af beløb, som er afsat som pulje.

Lån og udlån

Bevillingsregler

Reglerne om afgivelse af anlægsbevillinger er også gældende for udlån og låneoptagelse. Det vil sige, at der også for udlån og låneoptagelse skal foreligge en bevilling, afsættes rådighedsbeløb samt ske en frigivelse heraf. Frigivelsen sker i forbindelse med Byrådets behandling af låneoptagelsen.

Kompetencer i økonomistyringen

Byrådet tildeler i forbindelse med den årlige budgetvedtagelse hvert af fagudvalgene og Økonomiudvalget (som fagudvalg) økonomiske rammer (nettobevillinger). Bevillingskompetencen, herunder kompetencen til at ændre i bevillinger, er således placeret hos Byrådet.

Økonomiudvalget påser på Byrådets vegne, at bevillingerne ikke overskrides. Økonomiudvalget kan foretage bevillingsændringer i tilfælde, hvor beløb fra én drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling. Overførsler mellem udvalgsområder kræver dog samtidig samtykke fra begge berørte udvalg.

Fagudvalgene er ansvarlige for overholdelse af nettobevillingerne og påser, at budgetbeløb på de enkelte driftsområder ikke overskrides. Sager af økonomisk karakter, som via fagudvalget tilgår Økonomiudvalg/Byrådet, forelægges Økonomi inden fremsendelse til fagudvalget. Budgetomplaceringer mellem et fagudvalgs driftsområder, men inden for samme nettobevilling, skal godkendes af det pågældende udvalg. Udgiftskrævende sager i fagudvalgene skal være fuldt finansieret. Sagerne skal til udtalelse i Økonomi. Hvis Økonomi ikke finder sagen fuldt finansieret, skal sagen forelægges Økonomiudvalget.

Særlige bevillingsområder

På en række områder er der særlige bevillinger, hvor fagudvalgene ikke kan foretage budgetomplaceringer til og fra uden forudgående godkendelse i Byrådet. Det gælder følgende kontoområder i budgettet:

- Vejvæsenets konto for vintertjeneste
- Konti, der er omfattet af den statslige budgetgarantiordning.
- Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsområdet
- Ejendomsadministration

Budgetændringer på disse områder kræver Byrådets godkendelse. Den særlige bevillingsbinding vedr. aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsområdet er gældende indtil videre.

På følgende områder kan der foretages budgetomplaceringer mellem fagudvalgene uden Økonomiudvalgets og Byrådets godkendelse:

- Afledte driftsbesparelser ved investering i energibesparende foranstaltninger
- Finansiering fra barselspulje
- Tjenestemandspensionister – overførsel af midler til og fra funktion 6.72.
- Trepartsinitiativer
- Overhead for de kommunale tilbud, som er omfattet af reglerne om omkostningsbaserede takster
- Ejendomsadministration
- Afledte driftsudgifter/-indtægter på afsluttede anlægsprojekter.
- Fælles IT

Omplaceringer på disse områder foretages i samarbejde med Økonomi.

Puljer

Puljebeløb afsættes på en række områder. Der kan, efter forud godkendte principper ved budgetvedtagelsen, ske neutrale omplaceringer ud over bevillingsrammen i henhold til aftale mellem respektive forvaltninger/afdelinger.

Tilskud

Når selvejende institutioner og foreninger får bevilget et anlægs- eller driftstilskud, udbetales det af Byrådet bevilgede beløb. Der vil alt efter modtagerens momsforhold være mulighed for at Holstebro Kommune i nogle tilfælde kan hjemtage momsrefusion. Dette er institutionen eller foreningen uvedkommende.

Forvaltningerne administrerer på udvalgenes vegne i overensstemmelse med årsbudgettets forudsætninger og rammer, som disse er specificeret i budgettet og uddybet i budgetbemærkningerne. Forvaltningerne er ansvarlige for overholdelse af rammerne for de enkelte driftsområder og påser, at budgetterne på de decentrale enheder ikke overskrides.

Forvaltningerne kan foretage budgetomplaceringer inden for driftsområderne. Omplacering mellem omkostningssteder kræver som udgangspunkt samtykke fra de berørte omkostningssteder.

De decentrale enheder (skoler, institutioner og afdelinger) er ansvarlige for overholdelse af enhedens budgetramme. Budgetomplaceringer mellem kontoområder inden for den decentrale enheds budgetramme foretages af den stedlige leder.

Nedenfor er vist en skematisk oversigt over bevillings- og budgetansvaret:

Bevillingsregler

(I skemaet er vist et eksempel for Udvalget for Børn og Unge)

Politisk/administrativ myndighed:	Ansvarlig for budgetopfølgning på følgende niveau i kontoplanen:	Budget- og bevillingskompetence:
Byrådet (Økonomiudvalget)	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"><p>1.1.1.1.1 Nettobevilling pr. udvalgsområde ØK SSU B&U AU K&F TU .....</p></div>	Byrådet kan godkende tillægsbevilling. Økonomiudvalget kan godkende bevillingsændring mellem fagudvalgsområder, hvis fagudvalgene er enige.
Udvalget	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"><p><u>Driftsområder inden for Udvalget</u></p></div>	Fagudvalget kan godkende budgetomplacering fra et driftsområde til et andet inden for udvalgets samlede nettobevilling.
Forvaltningen	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"><p><u>Omkostningssteder m.v. indenfor drifts- områder</u></p></div>	Forvaltningen kan godkende budgetomplacering mellem omkostningssteder, funktioner og grupperinger inden for samme driftsområde.
Skolen/ Institutionen/ Afdelingen	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"><p>1.1.1.1.2 Egne konti ekskl. speciel bevillingsstyring</p></div>	Skolen, institutionen eller afdelingen kan indenfor eget område foretage budgetomplacering mellem egne konti. Dog under hensyntagen til kommunens generelle regler for f.eks. indkøb, ejendomsvedligeholdelse m.v.

Budgetændringer (tillægsbevillinger, omplaceringer m.v.) foretages efter de retningslinjer (forretningsgange), som er fastsat af Økonomi.

4 Decentraliseringsgrad

Decentraliseringsgraden i Holstebro Kommune beskriver på en række væsentlige punkter ansvarsfordelingen i økonomistyringen i kommunen. Decentraliseringsreglerne administreres under iagttagelse af bevillingsreglerne og økonomisk kompetence i Holstebro Kommune.

Byrådet har tilkendegivet, at organisationen Holstebro Kommune skal være præget af en høj grad af decentralisering af ansvar og kompetence til de decentrale enheder og institutioner, således at beslutninger træffes der, hvor opgaverne løses, hvorved man opnår den bedst mulige udnyttelse af ressourcerne. Det indebærer fastsættelse af principper og rammer, som sikrer politikere den ønskede indflydelse på udviklingen og driften af de decentrale enheder uden at drukne i detaljer. Ressourcetildelingen foretages i forbindelse med budgetlægningen på grundlag af fagforvaltningernes fastsatte kriterier.

Begrebet decentral ledelse knytter i notatet an til de budgetansvarlige for driften af afdelinger og institutioner i kommunen. Decentral ledelse forekommer derfor på mange niveauer i organisationen. Som følge af ønsket om en høj grad af decentralisering delegeres følgende opgaver til ledelsen i de decentrale enheder:

Lønninger

Lønninger disponeres af ledelsen indenfor de personalepolitiske rammer. Der tildeles en samlet lønsum for alle personalegrupper, og de forhandlingsberettigede organisationer/partner forhandler løn med den enkelte leder/medarbejders nærmeste leder. Der er i sådanne situationer mulighed for bistand fra personaleafdelingen. Det overordnede princip er, jvf. ovenstående, at enhver leder har ansvar for lønsummen, og at lønsummen indebærer levering af det vedtagne serviceniveau.

Der kan flyttes budgetbeløb mellem lønkonti og andre konti, og eventuelle merforbrug/mindreforbrug overføres til næste budgetår. De enkelte fagudvalg/fagforvaltninger beslutter individuelt, hvorvidt der skal anvendes kollektive lønpuljer.

Bygningsvedligeholdelse

Ejendomscenteret, varetager på tværs af kommunens institutioner bygningsvedligeholdelse. Ejendomscenteret har ansvaret for bygningernes udvendige vedligeholdelse, tekniske installationer, energiforbrug og bygningsforsikring.

Ansvaret for den indvendige vedligeholdelse og pleje af ydre arealer er placeret decentralt, under respekt for de udbudte fælleskontrakter, da disse opgaver ofte har en direkte sammenhæng med institutionernes primære driftsformål.

Der forefindes en nærmere beskrivelse af ansvarsfordelingen mellem Ejendomscenteret og de decentrale ejendomsansvarlige.

Ejendomscenteret er et særligt bevillingsområde under Teknisk Udvalg, hvor der kun kan foretages budgetomplaceringer til det definerede formål med midlerne.

Energibudget

Ansvar for energibudgettet er placeret hos den bygningsansvarlige. Alle bygningsansvarlige er forpligtet til at indrapportere forbrugsoplysninger månedsvist til Teknik og Miljø.

Opnåede besparelser ved gennemførelse af energisparetiltag overføres til den, der forestår finansieringen, hvad enten det er institutionen, fagforvaltningen eller Teknik og Miljø.

Forsikring

Forsikring er en decentral opgave, og den enkelte institution og afdeling afholder selv udgiften til forsikringer. Holstebro Kommune har etableret en forsikringsordning med delvis selvforsikring, hvor kommunen selv dækker visse skader, blandt andet arbejds-skader. Alle decentrale institutioner og afdelinger er forpligtet til at deltage i ordningen.

Holstebro Kommune har endvidere vedtaget risikostyrings- og forsikringspolitikker som opfordrer til, at alle bidrager til holdningen om at bevare og værne kommunens værdier i stedet for at forsikre sig. Decentrale tiltag omkring risikostyring gennemføres i samarbejde med den centrale forsikrings- og risikostyringskoordinator.

Aktivitets- og driftsbudget

Aktivitets- og driftsbudgettet er et decentralt ansvar. Institutioner og afdelinger disponerer over aktivitets- og driftsbudgetrammen efter gældende bevillings- og kompetenceregler og i henhold til det vedtagne serviceniveau samt budgettets målsætninger. Fagudvalg og fagforvaltninger fastlægger årligt ressourcetildelingen til de decentrale enheder i forbindelse med budgetlægningen.

Indtægter

Den enkelte institution/afdeling disponerer frit over særlige indtægter. Det kan f.eks. være indtægter fra salg af gammelt inventar eller fra forældrearrangementer. Der skal udarbejdes et bilag til principper for økonomistyring med beskrivelse af forretningsgangen vedrørende indtægter.

Køb af varer og tjenesteydelser

Den enkelte institution/afdeling anvender de centralt indgåede indkøbsaftaler og administrerer indkøb gennem de centrale IT-løsninger (indkøbs- og økonomisystemer). Den enkelte leder skal ved køb af varer og tjenesteydelser være opmærksom på EU's udbudsdirektiver. Ved udførelse af mindre vedligeholdelsesarbejder skal den enkelte leder følge reglerne i Tilbudsindhentningsloven.

Med udgangspunkt i Indkøbspolitikken udarbejder indkøbschefen retningslinjer til brug for vurdering af, hvornår indkøbsregler skal anvendes. Indkøbschefen står til rådighed med råd og vejledning for institutioner og afdelinger.

5 Visionen

Holstebro sætter den kulturelle dagsorden lokalt, nationalt og internationalt

Vi bruger kultur:

- som drivkraft for udvikling og vækst – især inden for erhverv, uddannelse og sundhed
- som den røde tråd i vores driftsopgaver og serviceydelser – der er en dråbe af kultur i alt, vi foretager os
- til at skabe fælles identitet og til at profilere og markedsføre Holstebro

Indsatsområder for Holstebro Kommune

I forlængelse af vores vision, har vi særlig fokus på disse tre indsatsområder:

- Kultur og fritid
- Uddannelse, erhverv og bosætning
- Sundhed og velvære

I arbejdet med indsatsområderne lægger vi vægt på nærdemokrati. Dialog med borgere, foreninger, erhvervsliv og andre partnere er ekstra vigtigt i en kommune af Holstebros størrelse, hvor forskelligheder mødes og skal finde sammen i et fællesskab.

Vi bygger videre på den stærke tradition for samarbejde om vigtige opgaver i landsbyen, skolen, sportshallen, foreningen osv. Kommunen støtter gode ideer og initiativer og bakker lokale ildsjæle op. Kommunen forventer og anerkender samtidig en aktiv indsats fra borgere og brugere.

Vi lægger også vægt på strategisk samarbejde om at udvikle fælles projekter og kompetencer med andre kommuner og byer. Derfor prioriterer vi både det nære samarbejde i Nordvestjylland og samarbejdet i Region Midtjylland højt.

Vi organiserer os og arbejder decentralt inden for fastlagte økonomiske rammer og mål. Men vi har også mulighed for at skabe centrale og utraditionelle løsninger, når de bedst gavner økonomien og fremmer udviklingen.

De tre indsatsområder

Kultur og fritid

Kunst inspirerer og udfordrer folk i alle aldre gennem dialog, billeder, skulpturer, teater, musik, dans og fortælling. Vi bygger videre på et allerede stærkt fundament og integrerer kunsten i vores bosætnings-, erhvervs- og turistspolitik, så den er med til at tiltrække både tilflyttere, virksomheder og besøgende.

Vi skaber en tilsvarende stærk profil på idrætsområdet. Idrætspolitikken tilgodeser såvel elite og bredde som by og opland. Den giver samtidig svar på, hvordan der skabes øget synergi mellem forskellige idrætsaktiviteter, og hvilke faciliteter der skal etableres.

Vi skærper den kultur- og fritidspolitiske indsats i dialog med de unge, så Holstebro Kommune er endnu bedre til at tiltrække og fastholde denne gruppe. Kultur- og fritidspolitikken understøtter både de såkaldt fine og snævre samt de såkaldt folkelige og brede oplevelser, så kultur- og fritidsbegrebet er en naturlig del af holstebroernes livsstil.

Uddannelse, erhverv og bosætning

Vi sætter øget fokus på erhvervspolitikken, så vi fortsat har et stærkt erhvervs-, handels- og uddannelsesliv, og så vi skaber endnu bedre vækstbetingelser, bredde og synergi mellem de forskellige brancher. Turisterhvervet rummer et stort potentiale. En ny turistpolitik synliggør attraktionerne og skaber yderligere produktudvikling.

Holstebro er en levende uddannelsesby. Denne position vil vi fremme yderligere, så de unge også i fremtiden får gode og alsidige uddannelsesmuligheder at vælge imellem.

Vores erhvervspolitik er med til at gøre Holstebro Kommune til et attraktivt sted at bosætte sig og etablere virksomhed. Alle steder i kommunen er let tilgængelige. Så man kan frit vælge mellem de mange små lokalsamfund og landsbyer midt i naturen og Holstebro med det pulserende handels- og kulturliv.

Holstebro by er med sin størrelse og attraktivitet hele kommunens og landsdelens kraftcenter. Jo bedre det går Holstebro by, jo bedre går det med tilflytningen og udviklingen i resten af kommunen og oplandet.

Sundhed og velvære

Når det gælder sundhed og forebyggelse er Holstebro Kommune også stedet med de mange muligheder. Vi har plads til initiativer og forskellighed, vi har vilje til forandring og samarbejde, og vi opfordrer alle til at deltage i fællesskabet.

Vores sundhedspolitik afspejler, at vi er bevidste om, hvordan vi bruger vores ressourcer, og at miljøpåvirkninger og sundhed hænger sammen. Vi prioriterer højt at støtte initiativer og nytænkning, der fremmer sundhed, velvære og forebyggelse.

6 Økonomisk politik

Byrådet har med virkning fra budgetår 2014 vedtaget en økonomisk politik for Holstebro Kommune.

Mål for driftsbudgettet

- Serviceudgifterne budgetteres inden for servicerammen aftalt mellem KL og regeringen
- Den ordinære driftsvirksomhed skal udvise et overskud som kan dække nettoanlægsudgifter, indskud i Landsbyggefonden m.v. og som er medvirkende til opfyldelse af mål for kassebeholdningen.

Mål for anlægsudgifter/investeringsniveau

- Der skal i det samlede budget være råderum til et netto anlægsbudget ekskl. jordforsyning og ældreboliger på 100 mio. kr.
- Investeringer i IT-udstyr, biler og teknisk materiel kan med henblik på en udjævning af udgifterne over flere år leasingfinansieres.

Mål for beskatningsniveau

- Skatterne i Holstebro Kommune må ikke stige ud over hvad der er plads til i aftalen mellem regeringen og KL.

Mål for finansiel styring

- Som udgangspunkt udnyttes lånerammen fuldt ud.
- Den langfristede gæld pr. borger ekskl. ældreboliglån skal ligge under landsgennemsnittet.
- Låneoptagelse kan foretages i særlige tilfælde ud fra en konkret vurdering af de specifikke anlægsprojekter. Det gælder oftest låneoptagelse som følge af aftalen mellem regeringen og KL (Eks. låneoptagelse til anlægsopgaver på folkeskoleområdet).
- Holstebro Kommune udarbejder retningslinjer for aktiv styring af kommunens gældsportefølje med henblik på opnåelse af lavest mulig rente og begrænset valutakursrisiko.

Mål for gælden

- Kommunens gæld optages som udgangspunkt som 25 årige lån.

Mål for kassebeholdningen

- Den likvide beholdning skal være minimum 130 mio. kr. målt efter kassekreditreglen.
- Målet er, at kommunens balance ikke er negativ over den 4-årige budgetperiode.

Holstebro Kommune udarbejder, med henblik på opnåelse af bedst muligt afkast/forrentning, retningslinjer for aktiv finansiel styring af overskudslikviditet, deponerede midler m.v.

7 Økonomiudvalget

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
				2021	2022	2023
001 Økonomiudvalget	287.898	318.937	329.347	324.084	317.727	308.978
11 Politisk virksomhed	13.006	13.785	14.300	14.301	15.114	14.301
12 Administration og udvikling	274.892	305.152	315.047	309.783	302.613	294.677
I alt	287.898	318.937	329.347	324.084	317.727	308.978

Udvalget varetager forvaltningen af de anliggender, der er underlagt det i medfør af styrelseslovens § 18 om økonomiske og almindelige administrative forhold, § 21 om bevilninger, budgetudarbejdelse mv. samt kapitel V om kommunens økonomiske forvaltning.

Udvalget varetager forvaltningen af løn- og personaleforhold inden for ethvert af kommunens administrationsområder.

Udvalget fastsætter regler for borgmesterens og administrationens behandling af personalesager.

Udvalget varetager forvaltningen af og fastsætter regler for kommunens informations- og kommunikationsteknologi – herunder spørgsmålet om datasikkerhed.

Udvalget er Byrådets planlægningsudvalg og varetager i den forbindelse kommunens økonomiske planlægning og har ansvaret for kommuneplanlægningen samt for en samordnet løsning af kommunens planlægningsopgaver.

Udvalget fastlægger de fælles planforudsætninger og bistår de stående udvalg med tilvejebringelse af det nødvendige grundlag for udvalgenes planlægningsopgaver. Udvalget fastsætter generelle forskrifter for planernes tilvejebringelse.

Udvalget sørger for udarbejdelse af økonomiske konsekvensvurderinger af de udarbejdede planforslag og foretager indstilling til Byrådet om planforslagene.

Udvalgets erklæring indhentes om enhver sag, der vedrører kommunens overordnede planlægningsopgaver, inden sagen forelægges Byrådet til beslutning.

Udvalget varetager køb, salg og pantsætning af fast ejendom, støttet byggeri, Holstebro-Struer Havn og øvrige kommunale anliggender, som ikke varetages af noget andet udvalg.

Leasing

Kommunen har indgået leasingaftaler for driftsmaterialer som eksempelvis IT og biler for samlet 87,3 mio. kr. Holstebro Kommune har ikke indgået sale-and-lease-back aftaler, hvor budgettet ikke er påvirket heraf.

Økonomi

Økonomiudvalgets budgetområde er opdelt i 2 driftsområder. Budgettet dækker den politiske og administrative organisation. Dertil kommer indtægtsdækket virksomhed vedrørende selvforsikring og risikostyring. Herudover er der puljebeløb til forskellige formål, som efterfølgende overføres til andre driftsområder, hovedsageligt under andre udvalgsområder.

Udgangspunktet

Budgettet for 2020-2023 tager udgangspunkt i det eksisterende budgetoverslag fra det vedtagne budget 2019, korrigeret for politiske beslutninger og tekniske ændringer siden vedtagelsen.

Budgetoplægget er justering i overensstemmelse med Økonomiudvalgets rammeudmelding, med 1% af Økonomiudvalgets serviceudgifter. Dette indebærer en reduktion af udvalgets driftsrammer for 2020 og frem på 2.994.000 kr. i forhold til udgiftsniveauet i 2019.

7.1 Politisk virksomhed

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
				2021	2022	2023
11 Politisk virksomhed	13.006	13.785	14.300	14.301	15.114	14.301
06.42.40 Fælles formål	265	593	586	586	586	586
06.42.41 Kommunalbestyrelsesmedlemmer	12.383	11.620	11.617	11.618	12.431	11.618
06.42.42 Kommissioner, råd og nævn	300	388	913	913	913	913
06.42.43 Valg m.v.	58	1.184	1.184	1.184	1.184	1.184
I alt	13.006	13.785	14.300	14.301	15.114	14.301

6.42.40 – Fælles formål

Budgetbeløbet vedrører tilskud til de politiske partier efter partistøtteloven og venskabsbysamarbejdet. Forudsætningen for det afsatte budgetbeløb til partistøtte er et fast beløb pr. afgivet stemme ved kommunalvalg til de enkelte partier, som fastsat af Økonomi- og Indenrigsministeriet. Funktionen indeholder endvidere midler til tilskud til julebelysning.

6.42.41 – Kommunalbestyrelsesmedlemmer

Det samlede budget indeholder vederlag til Byrådets medlemmer inden for bestemmelserne i Holstebro Kommunes styrelsesvedtægt, samt udgifter til repræsentation, møder, IT mv.

6.42.42 – Kommissioner, råd og nævn

Under denne funktion budgetteres udgifter til Folkeoplysningsudvalg, huslejenævn, beboerklagenævn, samt udgifter til ældre- og handicap råd og integrationsråd.

6.42.43 – Valg mv.

Udgifterne til valg er budgetteret ud fra 10 valgsteder i kommunen og indeholder en forventning om et valg hvert år.

7.2 Administration og udvikling

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
12 Administration og udvikling		274.892	305.152	315.047	309.783	302.613	294.677
00.22.05 Ubestemte formål		28	0	0	0	0	0
00.25.18 Driftsikring af boligbyggeri		1.798	2.024	2.060	2.060	2.060	2.060
00.25.19 Ældreboliger		517	794	757	757	757	757
02.28.14 Vintertjeneste		0	10.145	9.900	0	0	0
02.32.34 Lufthavne		0	1.161	1.117	1.117	1.117	1.117
03.32.50 Folkebiblioteker		52	100	99	99	99	99
04.62.90 Andre sundhedsudgifter		1.744	1.793	1.794	1.794	1.794	1.794
05.25.10 Fælles formål		0	15.218	15.000	0	0	0
05.57.72 Sociale formål		8	58	58	58	58	58
05.68.90 Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats		4.969	-25.335	-24.900	0	0	0
05.68.97 Seniorjob til personer over 55 år		4.947	6.815	4.066	4.066	4.066	4.066
06.45.50 Administrationsbygninger		3.452	3.885	4.112	4.112	4.112	4.112
06.45.51 Sekretariat og forvaltninger		137.746	136.961	140.174	137.563	136.453	133.417
06.45.52 Fælles IT og telefoni		18.305	21.858	17.624	16.371	15.380	14.380
06.45.53 Jobcentre		29.024	33.816	32.909	32.528	32.562	32.562
06.45.54 Naturbeskyttelse		4.118	3.031	3.995	3.995	3.995	3.995
06.45.55 Miljøbeskyttelse		7.127	11.210	6.968	6.968	6.968	6.968
06.45.56 Byggesagsbehandling		1.174	2.175	1.488	1.488	1.488	1.488
06.45.57 Voksen-, ældre- og handicapområdet		3.440	4.116	1.314	1.314	1.314	1.314
06.45.58 Det specialiserede børneområde		20.852	20.152	18.157	18.156	18.156	18.156
06.45.59 Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark		16.167	10.820	15.561	15.561	15.558	15.558
06.48.60 Diverse indtægter og udgifter efter forskellige love		41	47	47	48	48	48
06.48.66 Innovation og ny teknologi		7.666	8.386	8.296	8.577	8.577	8.577
06.52.70 Løn- og barselspuljer		-289	13.772	12.751	12.751	12.751	12.751
06.52.72 Tjenestemandspension		16.443	17.239	17.200	17.200	17.200	17.200
06.52.74 Interne forsikringspuljer		-4.437	-161	0	0	0	0
06.52.76 Generelle reserver		0	5.072	24.500	23.200	18.100	14.200
I alt		274.892	305.152	315.047	309.783	302.613	294.677

Generelt

Det administrative område i Holstebro Kommune dækker mange forskellige opgaveområder. De administrative opgaver er målrettet såvel borgere og brugere som politikere, andre offentlige myndigheder samt intern understøttelse. Opgaverne er f.eks.:

- Sagsbehandling og myndighedsopgaver – i forbindelse med forsørgelsesydelse, ældreområdet, skoler, dagpasning osv.
- Byggesager
- Miljøtilsyn
- Lønadministration
- It-understøttelse
- Økonomistyring
- Borgerservice
- Politisk betjening

0.22.05 – Jordforsyning – Ubestemte formål

Driftsudgifter vedrørende ejendomme, der er sat til salg og mindre udgifter vedr. købte/solgte ejendomme i tidligere år, afholdes på denne funktion.

0.25.18 – Driftssikring af boligbyggeri

Dækker over støtte til opførelse af boliger. Dette gælder også kommunale udgifter til drift af almene boliger, samt ydelsesstøtte til andelsboliger med tilsagn før 1. april 2002, ungdomsboliger og statens støtte til ydelsesstøtte vedrørende boliger opført af almene boligorganisationer.

0.25.19 – Ældreboliger

Dækker over ydelsesstøtte vedrørende private ældreboliger.

3.32.50 – Folkebiblioteker

Ejendomsudgifter vedr. folkebiblioteket i Holstebro hører til Økonomiudvalgets ansvarsområde.

4.62.90 – Andre sundhedsudgifter

Andre sundhedsudgifter omfatter begravelseshjælp og befordringsgodtgørelse i forbindelse med lægebesøg mv.

5.57.72 – Sociale formål

Funktionen indeholder midler til efterlevelseshjælp.

5.68.97 – Seniorjob til personer over 55 år

Kommunens udgifter til beskæftigelse af ældre ledige medlemmer af arbejdsløshedskasser, der har mistet dagpengereetten.

6.45.50 – Administrationsbygninger

Budgettet dækker over udgifter til drift af rådhuset i Holstebro, Ulfborg og Vinderup, samt til drift af bygningerne på Borregårdsvej 9, Viborgvej 67 og Møllevej 9.

6.45.51-58 – Sekretariat og forvaltninger mv.

Området dækker en række udgifter og indtægter vedrørende kommunens administrative organisation, herunder blandt andet udgifter til socialrådgivere i forbindelse med Rådgivnings- og Socialområdet.

Fælles indtægter og udgifter

Kommunen har en række fælles udgifter, som dækker på tværs af hele organisationen eller dele af organisationen. Disse udgifter er for eksempel porto, kontingent til Kommunernes Landsforening, fælles puljekonti, kommuneplanlægning, revisions- og konsulent-ydelser og indtægter vedr. planbidrag fra byggemodning.

Fælles IT

Kommunens udgifter til den centrale IT infrastruktur fordeles efter principperne i modellen for Fælles IT. Den enkelte afdeling/institution afholder udgifter svarende til antallet af oprettede brugere af det administrative net.

6.45.59 – Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark

Kommunen betaler et administrationsbidrag for henholdsvis kundedrift og IT til Udbetaling Danmark for opgaver som er overgået fra kommunerne. Det endelige bidrag fastsættes årligt i december af Udbetaling Danmarks bestyrelse, men budgettet lægges på baggrund af den foreløbige udmelding i august.

6.48.60 – Diverse indtægter og udgifter efter forskellige love

Der budgetteres med indtægter fra stadepladsafgifter og udenlandske vielser, samt tilskud til diverse udgifter efter forskellige love.

6.48.66 – Innovation og ny teknologi

Holstebro Kommune iværksætter og støtter forskellige initiativer for at fremme vækst og udvikling i kommunen, herunder samarbejde med vidensinstitutioner og markedsføring af uddannelser. Funktionen dækker også byrådets markedsføringskonto.

Lønpuljer mv.

6.52.70 – Lønpuljer

Budgettet for lønpuljer omfatter barselsfond, som anvendes til udligning af arbejdspladseres udgifter til ansatte, der modtager sædvanlig løn under graviditets-, barsels- og adoptionsorlov.

6.52.72 – Tjenestemandspensioner

De samlede kommunale udgifter til tjenestemandspensioner, herunder præmier på og udbetalinger fra tjenestemandspensionsforsikringer er samlet på denne funktion.

Særlige bemærkninger til forsikringspræmier:

Afregningssatsen for tjenestemandsforsikringer i 2019 udgjorde 40,20 % af den pensionsgivende lønsum, satsen fastholdes i 2020. Kommunens tjenestemandsforsikringsforpligtelse er forsikret hos Sampension.

6.52.74 – Interne forsikringspuljer

Ordningen skal hvile i sig selv på længere sigt, hvorfor der som udgangspunkt er budgetteret med balance mellem udgifter og indtægter i hvert budgetår.

Udgifter til arbejdsmiljøkonsulenter betales af forsikrings- og risikoordningen.

8 Arbejdsmarkedsudvalget

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
				2021	2022	2023
002 Arbejdsmarkedsudvalget	753.393	791.945	796.634	796.116	797.019	796.872
21 Forsørgelsesydelse	607.045	602.655	606.278	606.278	606.278	606.278
22 Jobcenter	146.348	189.290	190.356	189.838	190.741	190.594
I alt	753.393	791.945	796.634	796.116	797.019	796.872

Indledning

Udgifterne på beskæftigelsesområdet er i høj grad afhængige af udviklingen på arbejdsmarkedet. Forventningerne til konjunkturudviklingen er ifølge Det Økonomiske Råds rapport fra foråret 2019 at beskæftigelsesfremgangen vil fortsætte i de kommende år, men med en lavere stigningstakt end tidligere. Samtidig er der begyndende fald i forbrugertilliden, recessionsfrygt i bl.a. Tyskland, usikkerhed omkring Brexit og handelskrigen mellem Kina og USA.

Beskæftigelsen er steget i et højt tempo, og det vurderes at beskæftigelsen er ca. 0,75 % over det strukturelle niveau, hvilket er understøttet af tilbagetrækningsreformerne og tilgangen af udenlandsk arbejdskraft.

Ledigheden er også aftaget, men ikke i samme omfang. I sammenligning med tidligere opsving er en større del af beskæftigelsesvæksten kommet fra stigende arbejdsstyrke, herunder fra udenlandsk arbejdskraft.

Den stigende arbejdsstyrke kan tilskrives tre forhold:

- Flere ældre er blevet længere på arbejdsmarkedet, blandt andet som følge af reformer, der gradvist har øget tilbagetrækningsalderen.
- Udenlandske arbejdstagere har i stigende grad fundet beskæftigelse i Danmark.
- Integration af flygtninge og andre indvandrere har også udvidet arbejdsstyrken.

Samtidig med at der bliver færre ledige, er der stadig mange, som står uden for arbejdsmarkedet og forsørges af det offentlige. I årene siden finanskrisen har ledigheden været faldende, men antallet på permanent offentlig forsørgelse har ikke haft samme fald. Udviklingen i 2019 tyder indtil videre på at faldet i ledigheden er aftaget betragteligt.

Holstebro

Holstebro klarer sig bedre end landet, når vi ser på midlertidige ydelser, men forskellen er indsnævret siden ledigheden toppede under krisen i 2009.

Ledigheden er lav for de forsikrede ledige, der er tættest på arbejdsmarkedet og der opleves mangel på kvalificeret arbejdskraft i nogle brancher.

Men der er en stor gruppe af ledige længere væk fra arbejdsmarkedet, der ikke indgår i de definerede ledighedsstatistikker og Holstebro har nu samlet set lidt flere på offentlig forsørgelse blandt de 18-64 årige end på landsplan. Det er udviklingen på de permanente forsørgelsesydelse som i særligt grad er en udfordring, selvom Holstebro klarer sig bedre end gennemsnittet for Vestjylland.

Udfordringen er således et arbejdsmarked med manglende balance mellem den arbejdskraft der udbydes og virksomhedernes behov for ledige med særlige kompetencer.

Alt i alt tegner der sig et billede af et niveau som er kommet længere væk fra niveauet på landsplan. Det faktum, at Vestjylland har haft en lignende udvikling viser at strukturelle forhold spiller en rolle. Udviklingen på Arbejdsmarkedsområdet er betinget af arbejdspladser der tilpasser arbejdsudbuddet, sygefravær, indsatsen i uddannelsesstilbud og den samlede kommunale indsats både når det gælder "fødekæden" til forsørgelsesydelse og effekten af sundhedsstilbud.

Arbejdsmarkedsområdet har fokus på

- Effektive match, hvor der ved en styrket indsats kan bringes flere i uddannelse og job
- Nye samarbejdsformer med virksomhederne og socialområdet for hurtigere at bringe borgere i beskæftigelse eller uddannelse på trods af funktionsnedsættelser
- Småjob som vejen til hel eller delvis selvforsørgelse for borgere med midlertidig eller permanent nedsat arbejdsevne.

Finansieringen

Beskæftigelsesområdet er finansieret af en blanding af forskellige direkte tilskud, med forskellige konjunkturafhængige reguleringsmekanismer og refusion fra staten for udgifter til ydelser og aktiviteter/indsatser.

Overordnet er budgettet for 2020 udfordret af:

- Begyndende stagnation på arbejdsmarkedet
- Stigende pres på sygedagpengeområdet
- Indfasning af refusionsreformen
- Beskæftigelsestilskuddet
- Forenkling af Lov om en Aktiv Bekæftigelsesindsats

Refusionssystemet er baseret på differentierede refusionssatser fordelt efter varighed på ydelsen. Refusionen aftrappes over tid for alle ydelser. Refusionen aftrappes fra 80 % til 20 % over et år med 4 trin, jf. nedenstående:

• 01 - 4 uge	80 %
• 05 - 26 uge	40 %
• 27 - 52 uger	30 %
• 53 - og frem	20 %

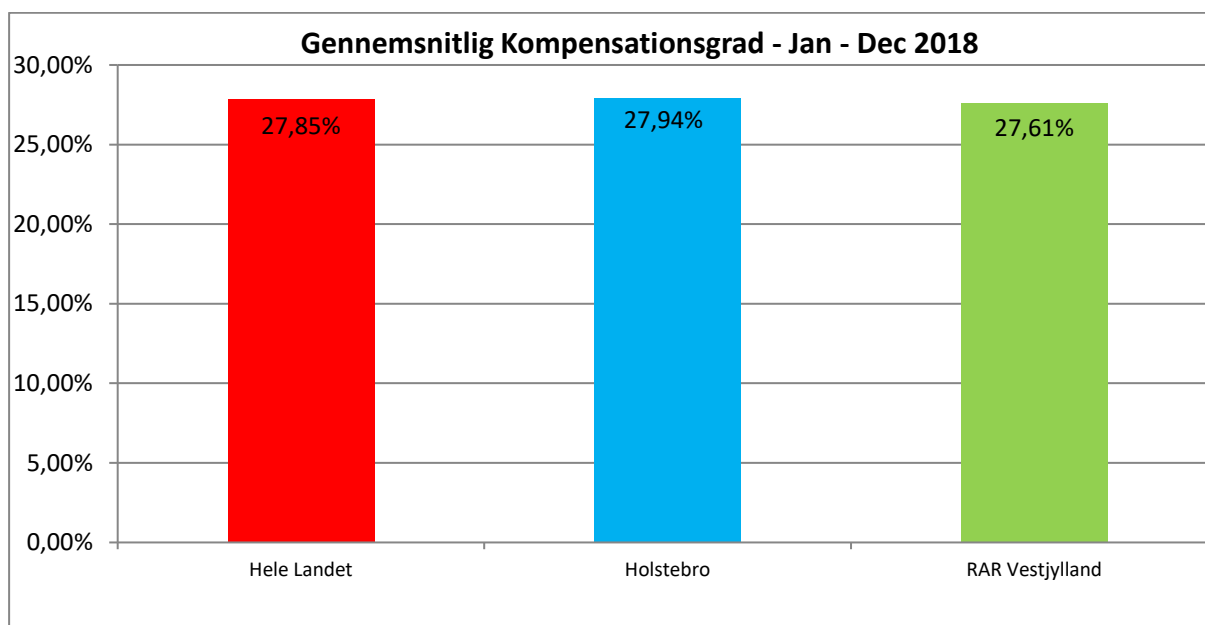
Refusionssystemet betyder, at de økonomiske incitamenter for at skabe resultater er stærkere end nogensinde før, da det kun er den samlede varighed på kommunal finansieret offentlig forsørgelse som får betydning for refusionen.

Alle ydelser er omfattet, men fleksjob og førtidspensioner tilkendt før 1. juli 2014 fortsætter efter de tidligere gældende regler indtil de revideres eller overgår til en anden ydelse.

Fastholdelse af "gamle" fleksjob har derfor en vis økonomisk betydning.

Holstebro Kommune blev i 2018 kompenseret med 27,94 % statsrefusion, hvilket er et fald på 0,32 %-point i forhold til 2017, men 0,09 %-point mere end landet som helhed, og 0,33 %-point mere end gennemsnittet for de vestjyske kommuner (se figur).

Udvalgenes budgetbemærkninger

Kilde: STARs refusionssystem

8.1 Forsørgelsesydelse og Jobcenter

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
21	Forsørgelsesydelse	607.045	602.655	606.278	606.278	606.278	606.278
05.46.61	Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet, integrationsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse m.v.	14.240	15.649	12.587	12.587	12.587	12.587
05.46.65	Repatriering	0	0	0	0	0	0
05.48.66	Førtidspension tilkendt 1. juli 2014 eller senere	26.957	29.679	44.706	44.706	44.706	44.706
05.48.67	Personlige tillæg m.v.	5.536	6.260	5.640	5.640	5.640	5.640
05.48.68	Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014	186.165	172.515	168.872	168.872	168.872	168.872
05.57.71	Sygedagpenge	70.130	71.988	76.552	76.552	76.552	76.552
05.57.72	Sociale formål	1.239	1.643	1.585	1.585	1.585	1.585
05.57.73	Kontant- og uddannelseshjælp	88.055	83.823	80.572	80.572	80.572	80.572
05.57.74	Integrationsydelse, kontanthjælp mv. med 100 pct. refusion vedrørende visse grupper af flygtninge	0	0	0	0	0	0
05.57.75	Afløb og tilbagebetalinger mv. vedr. aktiverede kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere	30	0	0	0	0	0
05.57.76	Boligyldelse til pensionister - kommunal medfinansiering	24.623	25.227	24.483	24.483	24.483	24.483
05.57.77	Boligsikring - kommunal medfinansiering	21.318	21.102	21.237	21.237	21.237	21.237
05.57.78	Dagpenge til forsikrede ledige	67.356	73.742	64.811	64.811	64.811	64.811
05.57.79	Midlertidig arbejdsmarkedsydelsesordning og kontantydelsesordning	-11	0	0	0	0	0
05.58.80	Revalidering	2.012	2.662	1.785	1.785	1.785	1.785
05.58.82	Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	73.813	71.998	67.038	67.038	67.038	67.038
05.58.83	Ledighedsydelse	25.532	26.367	27.984	27.984	27.984	27.984
05.68.90	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	0	0	8.250	8.250	8.250	8.250
05.68.98	Beskæftigelsesordninger	0	0	176	176	176	176
05.72.99	Frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	50	0	0	0	0	0
I alt		607.045	602.655	606.278	606.278	606.278	606.278

Udvalgenes budgetbemærkninger

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
22 Jobcenter		146.348	189.290	190.356	189.838	190.741	190.594
00.25.11	Beboelse	126	77	77	77	77	77
00.25.13	Andre faste ejendomme	-2.713	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800
03.30.42	Forberedende Grunduddannelse	0	0	1.065	2.265	2.265	2.265
03.30.43	Forsørgelse til elever på Forberedende Grunduddannelse samt elevløn	0	0	0	391	891	891
03.30.44	Produktionsskoler	1.885	2.264	1.200	0	0	0
03.30.45	Erhvervsgrunduddannelser	1.433	892	891	500	0	0
04.62.88	Sundhedsfremme og forebyggelse	1.020	1.418	0	0	0	0
05.38.59	Aktivitets- og samværstilbud (servicelovens § 104)	1.829	1.905	1.901	1.901	1.901	1.901
05.46.60	Selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsprogram og introduktionsforløb m.v.	-7.642	7.797	12.299	12.299	12.299	12.299
05.57.72	Sociale formål	0	0	12.000	12.000	12.000	12.000
05.57.73	Kontant- og uddannelseshjælp	1.635	2.113	0	0	0	0
05.58.80	Revalidering	0	122	0	0	0	0
05.58.81	Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger i målgruppe § 2, nr. 6, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (tidligere skånejob)	82.403	93.457	92.223	92.223	92.223	92.223
05.68.90	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	37.972	49.612	49.992	49.621	50.671	50.671
05.68.91	Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	6.380	6.482	5.857	5.857	5.857	5.857
05.68.94	Løntilskud og indtil 2012 pilotjobcentre	0	0	1.936	1.936	1.936	1.936
05.68.95	Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige uddannelsesordning, den midlertidige arbejdsmarkedsydelsesordning eller med ret til kontantydelse ansat i kommuner	753	4.176	3.501	3.501	3.501	3.501
05.68.96	Servicejob	5.753	7.739	7.759	7.612	7.465	7.318
05.68.98	Beskæftigelsesordninger	15.514	14.036	2.455	2.455	2.455	2.455
I alt		146.348	189.290	190.356	189.838	190.741	190.594

Forsikrede ledige – medfinansiering og beskæftigelsesindsats

Området omfatter den kommunale medfinansiering af a-dagpenge, befordring, hjælpemidler, løntilskud og personlig assistance. Det finansieres via et statsligt udmeldt beskæftigelsestilskud. Tilskuddet reguleres efter udviklingen i ledigheden og efterreguleres året efter på baggrund af regnskabsresultaterne i landsdelen.

Det forventes, at ledigheden fortsat vil være faldende og at de samlede udgifter forventes at være på 70,6 mio. kr. i 2020. (2020 priser)

Beskæftigelsestilskuddet reguleres efter de samlede udgifter til området i landsdelen Vestjylland set i forhold til udviklingen i ledigheden fra 2018 til 2020. Udviklingen i Holstebro forventes at være mindst lige så positiv som i resten af landsdelen. Det kan blive en udfordring at se en relativ forbedring i forhold til Vestjylland fra 2018 til 2020, hvilket kan betyde merudgifter på trods af en bedre udvikling i Holstebro. Det skyldes at konkurrenceevnen i Holstebro er højere end i Vestjylland og at en afmatning derfor forventes at påvirke Holstebro i højere grad.

Integrationsydelse og introduktionsprogram

Området omfatter udgifter til integrationsydelse, løntilskud til personer, der er omfattet af integrationsprogrammet og introduktionsforløbet, samt hjælp i særlige tilfælde til udlændinge, der er omfattet af integrationsloven.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Integrationsprogrammet dækker indsatsen omkring vejledning og opkvalificering, sprogundervisning samt grund- og resultattilskud for målgruppen.

Der knytter sig i sagens natur en vis usikkerhed til skønnet over antallet af modtagere da det dels afhænger af antallet af nyankomne, hvorvidt de opnår familiesammenføring og samtidig hvilket omfang de kan forventes at gå i job og uddannelse.

Der forventes en forholdsmeæssigt stor nedgang i udgifterne til integrationsområdet på ydelsessiden, da antallet af nyttilkomne er lavere end tidligere. Samtidig er det lykkedes at få stadig flere i arbejde og uddannelse.

For 2020 forventes der at være 90 årspersoner omfattet af integrationsprogrammet på integrationsydelse. Herudover forventes der at være 50 øvrige.

De 50 øvrige er baseret på andelen af indvandrede fra ikke-vestlige lande, hvor krav om ret til kontant- og uddannelseshjælp ikke er opfyldt, dvs.:

- Borgeren skal have opholdt sig i landet i 9 ud af det seneste 10 år
- Borgeren skal have haft fuldtidsbeskæftigelse svarende til 2½ år sammenlagt inden for de sidste 10 år

Budgetforudsætninger:

Integrations – Ydelser 05.46.61	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Integrationsydelse til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet	90	7.591	23 %	126	101
Integrationsydelse andre	50			33	76

*2019 priser

Holstebro Kommune driver Sprogcenter i samarbejde Lemvig og Struer Kommune. Sprogcenteret leverer sprogundervisning til vandrede arbejdstagere, familiesammenførte og flygtninge. Sprogundervisningen foregår enten som klasseundervisning eller på virksomheden. Herudover udbydes der en række andre aktiviteter der støtter om at integrere udlændinge på det danske arbejdsmarked og samfund. Driftsrammen i 2020 er ca. 23 mio. kr.

Sygedagpenge

Området omfatter udbetaling af sygedagpenge.

Kommunen har udover udgifterne til sygedagpengene til opgave at give aktive tilbud til alle sygedagpengemodtagere - både beskæftigede og ledige.

Sygedagpengeudgifter er ikke omfattet af budgetgarantiordningen, dog undtaget driftsudgifterne til aktivering af sygemeldte.

Udviklingen i antallet af sygedagpengemodtagere har tidligere været væsentligt bedre end landsdelen og landet som helhed. På nuværende tidspunkt ligger Holstebro på niveau med landsdelen og et noget højere antal på sygedagpenge end landet som helhed.

Udviklingen skal ses i sammenhæng med en stigning i antallet af borgere ramt af blandt andet kræft, hvilket giver længerevarende sygdomsforløb. Derudover kan der peges på en stigning af sygemeldinger med muskel/skelet og psykiske lidelser.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Budgetforudsætninger:

Budgettet forventer, at det samlede antal sygemeldte vil være på 650 personer gennemsnitligt hen over året.

Sygedagpenge – Ydelser 05.57.71	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Sygedagpenge	650	16.129	40 %	703	603

*2019 priser

Kontanthjælp og uddannelseshjælp

Kontanthjælp og uddannelseshjælp er, i modsætning til sygedagpenge et budgetgaranteret område. Det vil sige, at kommunerne kompenseres samlet set, hvis udviklingen for hele landet viser sig at blive forskellig fra det forventede.

Budgetforudsætninger:

Budgettet forudsætter at der i 2020 vil være 765 årspersoner på kontant- og uddannelseshjælp gennemsnitligt hen over året.

For kontanthjælp forventes en lille nedgang i forhold til 2019.

For uddannelseshjælp forventes en nedgang på 75 årspersoner. Holstebro er på et relativt lavt niveau både i forhold til landet som helhed og Vestjylland.

Det store fokus på uddannelsesvejen fastholdes fortsat.

En konjunkturafmatning vil udfordre disse forudsætninger voldsomt.

Kontanthjælp – Ydelser 05.57.73	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Kontanthjælp	485	12.778		592	504
Kontant- og uddannelseshjælp u/forrevalidering	5	7.447		2	4
Kontanthjælp til førtidspensionister uden ret til fuld social pension	15	3.883	22 %	11	14
Kontanthjælp, nået efterlønsalder og uden ret til social pension	10	9.767		8	8
Uddannelseshjælp – Ydelser 05.57.73	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Uddannelseshjælp	250	8.529	24 %	287	320

*2019 priser

Revalideringsydelse

Her afholdes udgifter til revalideringsydelse, herunder revalideringsydelse ifm. virksomhedspraktik mv.

Budgetforudsætninger:

Budgettet forudsætter 10 helårspersoner i revalidering, hvilket er det laveste niveau siden kommunesammenlægningen.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Revalidering – Ydelser 05.58.80	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Revalideringsydelse	10	18.470	21 %	11	11

*2019 priser

Ledighedsydelse og fleksjob

For både ledighedsydelse og fleksjob er der forskellige ordninger alt efter på hvilket tidspunkt man er visiteret til fleksjob. Tilkendelser fra før 2013 følger de gamle refusionsregler, dvs. 65 % refusion for fleksjob og differentieret refusion på ledighedsydelse efter varighed (0 % statsrefusion efter 18 måneder på ydelsen) og efter tilbudsplacering (50 % statsrefusion for perioder i virksomhedspraktik og 30 % i perioder uden tilbud eller vejledning og opkvalificering).

Det betyder at der i mange år frem vil være personer på forskellige refusionssatser for ledighedsydelse og fleksjob. Der er derfor også stort fokus på at sikre, at borgerne kan fastholdes i de eksisterende fleksjob samt at sager hvor kommunen har mistet statsrefusionen håndteres.

Holstebro ligger højt på antallet af fleksjobbere, men tilkendelsesraten er reduceret, så man nu mere er lig landet som helhed.

Budgetforudsætninger:

I budgetforudsætninger for ledighedsydelse er der indarbejdet en gradvis overgang til det nye refusionsystem.

Ledighedsydelse ny ordning – Ydelser 05.58.83	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Ledighedsydelse	100	12.619	20 %	121	101

*2019 priser

Samt en reduktion i lange sager hvor kommunen har mistet refusionen:

Ledighedsydelse gl. ordning – Ydelser 05.58.83	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Refusion	Antal 2019 jan-mar	2018
Ledighedsydelse over 18 mdr., ingen refusion	35	16.323	0 %	38	29
Ledighedsydelse, under ferie	20	3.497	30 %	12	15
Ledighedsydelse, i passiv 30 % refusion	20	13.045	30 %	14	15
Ledighedsydelse, i aktivering med 30 % refusion	35	14.733	30 %	38	36
Ledighedsydelse, (virksomhedspraktik) med 50 % refusion	20	13.204	50 %	9	12

*2019 priser

For fleksjob er der ligeledes indarbejdet en forventning omkring langsom overgang fra de gamle ordninger til de nye

Udvalgenes budgetbemærkninger

Fleksjob gl. ordning – Ydelser 05.58.81	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Refusion	Antal 2019 jan-mar	2018
Løntilskud målgruppe § 2, nr. 5 (tidl. skånejob)	90	1.483	50 %		88
Løntilskud med 65 % ref.	350	14.756	65 %	374	375
Nye fleksjob (efter 1/1 2013-reglerne)	302	16.731	65 %	285	326

*2019 priser

Afgangen fra de gamle fleksjobordninger sker langsommere end tilgangen til den nye, svarende til en forudsætning om en nettotilgang af fleksjobbere på ca. 50 om året.

Fleksjob ny ordning – Ydelser 05.58.81	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Fleksjob – refusionsomlægning	402	16.799	20 %	376	321

*2019 priser

Ressource- og Jobafklaringsforløb

Reformen af førtidspension og fleksjob samt sygedagpengereformen betyder at der tilkendes færre førtidspensioner, men til gengæld er der flere i ressource- og jobafklaringsforløb.

Der er fokus på at udvikle borgerne til ordinær beskæftigelse i størst mulig grad, også ved hjælp af småjob og uddannelse på almindelige vilkår. For målgruppen hvor ordinær beskæftigelse er udelukket er der fokus på at udvikle borgernes kompetencer og finde de rigtige match i forhold til fleksjob.

Budgetforudsætninger:

Budgettet vedrørende ressource- og jobafklaringsforløb forventes at være på samme niveau som 2019.

Ressourceforløb – Ydelser 05.58.82	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Ressourceforløbsydelse	290	13.251	20 %	283	287

*2019 priser

Jobafklaringsforløb – Ydelser 05.58.82	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv refusionsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Jobafklaring	250	12.977	22 %	245	242

*2019 priser

Førtidspension

Kommunernes medfinansieringsandel af førtidspensioner er afhængig af tidspunktet for tilkendelsen ligesom visitationen til fleksjob.

Førtidspensioner tilkendt før 1. juli 2014 følger de gamle refusionsregler, mens pensioner tilkendt efter dette tidspunkt følger refusionstrappen.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Førtidspension bærer i forvejen præg af at der er mange tidligere ordninger som er under udfasning med forskellige satser for medfinansieringen (0 % kommunal medfinansiering, 50 % kommunal medfinansiering og 65 % medfinansiering) efterhånden som borgerne går på folkepension eller skifter kategori på de gamle ordninger.

Budgetforudsætninger:

I budgetforudsætninger er der indarbejdet forventet afgang pga. alder, en gradvis overgang til det nye refusionssystem og en forventet stigning af førtidspensioner, pga. ny afgørelse (praksis) fra ankestyrelsen, vedrørende vurdering af udviklingen af arbejdsevne i forbindelse med tilkendelse af ressourceforløb.

Bruttoudgifterne for førtidspension ny ordning forventes at udgøre 53,8 mio.kr, heraf forventes kommunens andel at udgøre 78 pct. eller 42,0 mio.kr.

Førtidspension ny ordning – Ydelser 05.48.66	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Effektiv medfinansieringsprocent	Antal 2019 jan-mar	2018
Førtidspension	315	11.107	78 %	234	200

*2019 priser

Bruttoudgifterne for førtidspension gl. ordning forventes at udgøre 264,9 mio.kr, heraf kommunens andel 166,5 mio.kr.

Førtidspension gl. ordning – Ydelser 05.48.68	Budget 2020	Gns. Mdr. udgift*	Medfinansiering	Antal 2019 jan-mar	2018
Højeste og mellemste FØP, tilkendt efter regler før 1. jan. 2003	134	8.425	50 %	144	156
Alm. og forhøjet FØP, tilkendt efter regler før 1. jan. 2003	27	5.734	50 %	31	37
Højelse og mellemste FØP, tilkendt efter regler før 1. jan. 2003	220	8.439	65 %	236	255
Alm. og forhøjet FØP, tilkendt efter regler før 1. jan. 2003	26	5.817	65 %	30	35
FØP efter regler fra 1. jan 2013	1.004	10.790	65 %	1.036	1.063

*2019 priser

Førtidspensionister	2018	Budget 2020 (helårspersoner)	Forventet aldersafgang 2020	Øvrig afgang/tilgang (netto antal) 2020
Forhøjet almindelig	72	61	-7	-3
Mellemste og Højeste	411	354	-16	-12
Førtidspension – fra 2013	1.063	1.004	-20	-3
Førtidspension – nyt refusionssystem	200	315	-10	60
I alt	1.746	1.734	-53	42

Boligydelse

Boligstøtte til folkepensionister kaldes boligydelse. Boligyldelse ydes også til førtidspensionister, der har fået tilkendt førtidspension efter de regler, der var gældende indtil 1. januar 2003.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Boligydelens størrelse er afhængig af en række faktorer. De vigtigste er husstandens samlede aktuelle indkomst og formue, huslejens størrelse, boligens størrelse, antallet af personer i husstanden.

Budgetforudsætninger:

Holstebro kommune en medfinansiering på 25 pct., af den årlige bruttoudgift på 94,6 mio.kr.

Bruttoudgiften forventes uændret i forhold til tidligere års forbrug.

Kommunens medfinansiering fordeles således:

Boligydelse til pensionister mv. – 05.57.76		
Grp.		I alt (1.000 kr.)
001	Tilskud til lejere	16.000
003	Tilskud og lån til andelshavere m.fl.	261
005	Tilskud til lejebetaling i ældre boliger	7.829
091	Efterreguleringer	55
	Budget i alt	24.145

Boligsikring

Man kan søge boligsikring, hvis man bor til leje og ikke er pensionist.

Boligsikringens størrelse er afhængig af en række faktorer. De vigtigste er husstandens samlede aktuelle indkomst og formue, huslejens størrelse, boligens størrelse, antallet af personer i husstanden, og antallet af børn i husstanden.

Budgetforudsætninger:

Holstebro kommune en medfinansiering på 50 pct., af den årlige bruttoudgift på 41,9 mio.kr.

Bruttoudgiften forventes uændret i forhold til tidligere års forbrug.

Kommunens medfinansiering fordeles således:

Boligsikring – 05.57.77		
Grp.		I alt (1.000 kr.)
005	Boligsikring som tilskud og lån	4.029
006	Almindelig boligsikring	17.162
091	Efterreguleringer	-250
	Budget i alt	20.941

Personlige- og helbredstillæg

Man kan søge om personlig- og helbredstillæg, hvis man er folkepensionist. Man kan også søge, hvis man modtager førtidspension efter de gamle regler, dvs. reglerne fra før 1. januar 2003.

Udvalgenes budgetbemærkninger

For at få personlig- og helbredstillæg må man ikke have en likvid formue over et vist beløb. Formuegrænsen reguleres hvert år og kan findes på borger.dk. Man kan få almindeligt personlig- og helbredstillæg til medicin, tandlæge, fysioterapi, fodterapi, psykologhjælp og kiropraktorbehandling, hvis der kan gives tilskud til behandlingen efter sundhedsloven. Tilskuddet fås som en løbende ydelse.

Man kan få udvidet personlig- og helbredstillæg til tandproteser, briller og til fodbehandling, som man ikke kan få tilskud til efter sundhedsloven. Man får tilskuddet som et engangsbeløb, og man skal søge om det, inden man bestiller eller får udført behandlingen. Kommunen vurderer, om udgiften eller behandlingen er nødvendig.

Budgetforudsætninger:

Kommunens driftsudgifter forventes uændret i forhold til tidligere år.

Personlige- og helbredstillæg – 05.48.67			
Grp.		Statsref.	I alt (1.000 kr.)
	Personlige tillæg		
002	Medicin		15
005	Supplement til pensionister med nedsat pension	50	300
006	Andre personlige tillæg	50	50
013	Varmetillæg med 25 pct. kommunal medfinansiering		1.000
	Helbredstillæg		
007	Briller	50	15
008	Medicin	50	3.800
009	Tandlægebehandling	50	1.300
010	Tandprotese	50	1.000
011	Fysioterapi, fodterapi, kiropraktor, psykologbehandling	50	1.000
012	Fodbehandling	50	800
014	Høreapparater	50	1.000
	I alt bruttobudget		10.280
	Statsrefusion med 50%		-4.640
NETTOBUDGET I ALT			5.640

Driftsudgifter til beskæftigelsesindsatsen og beskæftigelsesordninger

Området omfatter kommunens driftsudgifter til den aktive beskæftigelsesindsats. Det er tilbud til uddannelse og en aktiv beskæftigelsesindsats for alle målgrupper.

Driftsudgifterne omfatter også udgifter til mentorindsatsen og Særligt Tilrettelagt Uddannelse bevilget som LAB tilbud samt løntilskud til kontanthjælpsmodtagere ansat i løntilskudsstillinger.

Udgangspunktet for driftsudgifterne er niveauet i 2018 med de reduktioner, som blev indarbejdet efter finanslovens vedtagelse og efter at budgettet var vedtaget. Mentorrammerne er blevet lagt sammen med rammerne for de øvrige driftsudgifter, vejledning og opkvalificering samt ordinær uddannelse, og samtidig blev flere grupper undtaget for refusion og forventningerne til omfanget af mentor blev reduceret.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Der prioriteres endvidere målrettet indsats omkring uddannelse, virksomhedspraktik og vejledning og opkvalificering til 15-17 årige.

Budgetforudsætninger:

Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats - 05.68.90		
Grp.		I alt (1.000 kr.)
001	Driftsudgifter til ordinær uddannelse for dagpengemodtagere	3.526
008	Øvrige driftsudgifter for sygedagpengemodtagere	13.991
010	Driftsudgifter for deltagere i 6 ugers selvvalgt uddannelse	1.828
093	Driftsudgifter til ordinær uddannelse for ressourceforløb	500
093	Øvrige driftsudgifter for ressourceforløb	8.000
095	Mentor for ressourceforløb	5.000
096	Godtgørelse efter § 83 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats for ressourceforløb	100
097	Øvrige driftsudgifter for jobafklaringsforløb	2.500
098	Mentor for jobafklaringsforløb	300
100	Godtgørelse efter § 83 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats for jobafklaringsforløb	100
101	Driftsudgifter til ordinær uddannelse for kontanthjælpsmodtagere mv.	504
101	Øvrige udgifter for kontanthjælpsmodtagere mv.	11.389
102	Driftsudgifter til ordinær uddannelse for uddannelseshjælpsmodtagere	614
102	Øvrige driftsudgifter for uddannelseshjælpsmodtagere	12.634
103	Godtgørelse efter § 83 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats	336
104	Driftsudgifter til ordinær uddannelse for revalidender / forrevalidender	750
104	Øvrige driftsudgifter for revalidender / forrevalidender	422
105	Øvrige driftsudgifter for ledighedsydelsesmodtagere	2.624
106	Mentor til aktivitetsparate Kontant- og Uddannelseshjælpsmodtagere	589
106	Mentor til revalidender, sygedagpengemodtagere mv.	404
	I alt bruttobudget	66.111
	Statsrefusion med 50 % (Grp. 093 til 100)	-8.250
	Nettobudget i alt	57.861

Udvalgenes budgetbemærkninger

Beskæftigelsesordning - 05.68.98			
Grp.		Stats- ref.	I alt (1.000 kr.)
001	Løntilskud ved uddannelsesaftaler – ledige	100	4.000
002	Løntilskud ved uddannelsesaftaler – beskæftigede	100	2.000
009	Jobtræning med løntilskud til offentlige		100
011	Udgifter til hjælpemidler til aktiverede kontanthjælpsmodtagere (LAB§76 og 77)	50	150
015	Vejledning og opkvalificering af unge 15-17 årige	50	1.000
018	Udgifter til ungdomsuddannelse for unge med særlige behov		12.000
097	Udgifter til bef. Til aktiverede kontant- og udd.hjælpsmodtagere og selvforsørgende	50	700
100	Regional uddannelsespulje til korte erhvervsrettede udd.forløb		1.400
101	Pulje til uddannelsesløft til dagpengemodtagere		50
102	Jobrotation med 60 § refusion	60	100
105	Jobrotation med 60 § refusion	60	100
	I alt bruttobudget		21.600
	Statsrefusion med 50 %		-975
	Statsrefusion med 60 %		-120
	Statsrefusion med 100 %		-6.000
NETTOBUDGET I ALT			14.505

9 Social- og Sundhedsudvalget

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
				2021	2022	2023
003 Social- og Sundhedsudvalget	1.023.366	1.016.557	1.043.940	1.022.396	1.015.951	1.008.332
31 Ældreomsorg	371.324	384.705	409.160	400.710	394.306	386.687
32 Sygehusvæsen	218.383	226.100	226.251	226.251	226.251	226.251
34 Sundhed og Træning	114.335	112.984	101.296	101.296	101.296	101.296
35 Handicap, Psykiatri og Socialt udsatte	319.324	292.768	307.233	294.139	294.098	294.098
I alt	1.023.366	1.016.557	1.043.940	1.022.396	1.015.951	1.008.332

9.1 Ældreomsorg

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
				2021	2022	2023
31 Ældreomsorg	371.324	384.705	409.160	400.710	394.306	386.687
00.25.19 Ældreboliger	-8.339	-10.020	-9.038	-9.038	-9.038	-9.038
05.22.07 Indtægter fra den centrale refusionsordning	-162	-1	-1	-1	-1	-1
05.30.26 Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til ældre omfattet af frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 91 samt § 94) samt rehabiliteringsforløb (§ 83 a)	124.377	115.001	99.228	99.225	99.225	99.225
05.30.27 Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 93, § 83 a og § 85 samt friplejeboliglovens § 32)	215.772	244.110	231.107	222.659	216.255	208.636
05.30.28 Hjemmesygepleje	35.726	31.680	49.920	49.920	49.920	49.920
05.30.29 Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	0	0	11.691	11.692	11.692	11.692
05.30.36 Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem	2.545	2.574	2.573	2.573	2.573	2.573
05.38.39 Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv. (servicelovens §§ 82 a-c, 85, 95-96, 102 og 118)	1.405	1.361	22.361	22.361	22.361	22.361
05.38.53 Kontaktperson- og ledsageordninger (servicelovens §§ 97-99)	0	0	1.319	1.319	1.319	1.319
I alt	371.324	384.705	409.160	400.710	394.306	386.687

Sundheds- og ældreområdet oplever et stigende pres på grund af den demografiske udvikling, med et stadigt stigende antal ældre, særligt blandt de over 80 årige. Et stigende plejebæhov og flere demente borgere betyder et stort pres på hele området lige fra hjemmepæje og plejeboliger til sundhedsydelser fra hjemmesygeplejen, til genoptræning og øget hjælpemiddelbehov.

Visitationen står for visitationer til hjemmepæje og plejeboliger efter de politisk vedtagne kvalitetsstandarder på områderne.

Plejeboliger

Der er jævnt geografisk fordelt i Holstebro Kommune over 450 plejeboliger, Akut-pladser samt boliger til midlertidigt ophold.

Boliger til midlertidigt ophold er fordelt på plejecentrene i Holstebro Kommune og i Center for Sundhed.

Thorshøj og Vinderup Plejehjem ejes af Danske Diakonhjem, hvormed der er indgået driftsoverenskomst. I tilknytning til Vinderup Plejehjem er beliggende 17 ældreboliger som serviceres fra Vinderup Plejehjem.

Plejeboligområdet består af boenheder, hvor borgerne bor i egen bolig med så mange af borgernes hjemlige karaktertræk som muligt. Boenhederne rummer fællesarealer med mulighed for samvær – også i forbindelse med måltider. Daglige gøremål og hverdagsliv er tilsvarende knyttet hertil. Det giver mulighed for at leve et liv i det private rum og med mulighed for kontakt til omverdenen, samtidig med at borgeren kan få dækket de ofte omfattende plejebehov.

Hjemmeplejen

Hjemmeplejen serviceres af både kommunen og private leverandører af personlig og praktisk hjælp. Der er 4 kommunale hjemmeplejedistrikter og flere private leverandører, heraf også 2 private leverandører af vasketøj.

Ydelser visiteres på grundlag af det af Byrådet fastlagte serviceniveau, som er beskrevet i en kvalitetsstandard for området.

Hjemmesygeplejen

Sygeplejerskerne yder sygepleje i hjemmeplejen og i plejeboligerne med fokus på, at al indsats tager udgangspunkt i borgerens livsopfattelse med det formål, at fremme borgerens evne til at mestre egen tilværelse. Sygeplejerskernes funktionsområde er opdelt i:

- At udføre sygepleje
- At lede, planlægge og koordinere sygepleje
- At formidle sygepleje
- At udvikle sygepleje

Sygeplejerskerne varetager komplekse pleje og behandlingsopgaver i forløb, der er ustabile og dermed uforudsigelige og som kan være kendetegnet ved en mangfoldighed af opgaver, diagnoser og samarbejdspartnere. Disse opgaver kan være planlagte såvel som af akut karakter.

Stabile sygeplejerskeopgaver kan videredelegeres til social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere. Sygeplejerskens opgaver er ved delegation af sundhedsfaglige indsatser, at sikre kompetencen hos det udførende personale, udarbejde handleplan, og løbende føre tilsyn med den delegerede opgave.

Alle kan i princippet rette henvendelse til sygeplejersken og det er så sygeplejerskens opgave når hun modtager en henvisning, evt. at visitere borgeren til en ydelse ud fra en individuel og konkret vurdering. Sygeplejerskernes ydelser er beskrevet i et ydelseskatalog hvor opgaver og vejledende tidsangivelse er beskrevet.

Akutteamet

Akutteamet består af sygeplejersker, som er mobile i hele kommunen. Akutteamet har været i drift siden 1. april 2014. Formålet med akutteamet er:

- At observere, vurdere og yde kompleks pleje, behandling og rehabilitering i samarbejde med relevante aktører.
- At forebygge uhensigtsmæssige/forebyggelige indlæggelser og genindlæggelser.

Akutteamets målgruppe er voksne borgere med en somatisk lidelse, der har behov for kompleks pleje og behandling.

I akutteamet kan der døgnet rundt leveres sygeplejefaglige indsatser og løses komplekse situationer, herunder i samarbejde med de relevante parter etablere et alternativ til hospitalsindlæggelse.

Praktiserende læge, vagtlægeordningen, sygeplejersker og hospital kan henvise til akutteamet. Det vil sige, at de kan ringe til akutteamet, som på den baggrund kører ud til eget hjem, akutpladser, plejeboliger og midlertidige opholdspladser indenfor få timer.

9.2 Sygehusvæsen

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
32 Sygehusvæsen		218.383	226.100	226.251	226.251	226.251	226.251
04.62.81 Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet		218.383	226.100	226.251	226.251	226.251	226.251
I alt		218.383	226.100	226.251	226.251	226.251	226.251

Regeringen og Danske Regioner blev ved økonomiaftalen for 2019 enige om en ny styringsmodel for regionerne. Modellen indebærer bl.a. at produktivitetskravet afskaffes. Ligeledes indføres en ny nærhedsfinansiering. Nærhedsfinansieringen indebærer, at flere patienter skal behandles så tæt på hjemmet som muligt. Det indebærer f.eks. at færre kroniske patienter skal til kontrol på sygehuset og i stedet behandles hos den praktiserende læge. Mere konkret indføres følgende krav for regionerne:

- Reduktion i antal sygehusforløb pr borger
- Reduktion i DRG-værdi pr. kroniker med KOL og eller diabetes
- Reduktion i andelen af indlæggelser, der fører til en akut genindlæggelse indenfor 30 dage
- Stigning i andel af virtuelle forløb
- Implementering af digitale løsninger til sammenhæng for patienten (implementeringsplan for systemtilpasninger til datadeling)

Nærhedsfinansieringen indebærer, at hvis regionerne ikke lever op til ovenstående krav, vil der ske reduktion i finansieringen. Den samlede nærhedsfinansiering udgjorde i 2019 750 mio. kr. på landsplan.

I starten af 2019 blev der indført ny registreringspraksis på sygehusene (også kaldet "LPR3"). Da der endnu ikke foreligger data efter omlægningen er det ikke muligt at vurdere, hvilken betydning omlægning af registreringspraksis får for den kommunale medfinansiering. Erfaringer fra tidligere år peger dog i retning af, at den type omlægninger kan få væsentlig betydning for økonomien.

9.3 Sundhed og Træning

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
34 Sundhed og Træning		114.335	112.984	101.296	101.296	101.296	101.296
	00.25.12 Erhvervsejendomme	1.472	3.834	5.061	5.061	5.061	5.061
	02.32.31 Busdrift	1.875	1.656	1.656	1.656	1.656	1.656
	04.62.82 Genoptræning og vedligeholdelsestræning	22.420	23.412	23.190	23.190	23.190	23.190
	04.62.84 Fysioterapi	15.377	14.913	14.913	14.913	14.913	14.913
	04.62.88 Sundhedsfremme og forebyggelse	4.691	5.095	8.851	8.852	8.852	8.852
	04.62.90 Andre sundhedsudgifter	1.919	2.059	2.105	2.105	2.105	2.105
	05.30.29 Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	13.491	15.117	450	450	450	450
	05.30.31 Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til ældre (servicelovens § 112, 113, 116 og 117)	29.909	26.169	25.675	25.674	25.674	25.674
	05.38.41 Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til personer med handicap (servicelovens §§ 112, 113, 114, 116 og 117)	20.039	16.176	16.161	16.161	16.161	16.161
	05.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold (Serviceloven § 107)	286	1.667	1.667	1.667	1.667	1.667
	05.38.53 Kontaktperson- og ledsageordninger (servicelovens §§ 97-99)	1.270	1.319	0	0	0	0
	05.72.99 Frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	1.586	1.567	1.567	1.567	1.567	1.567
I alt		114.335	112.984	101.296	101.296	101.296	101.296

Genoptræning

Den kommunale genoptræning, er koncentreret om **Center for Træning** i Center for Sundhed, men der er også placeret terapeuter i 4 distrikter, som udøver genoptræning ude i borgerens eget hjem. I alt er genoptræningen bemandede med hvad der svarer til ca. 35 fuldtidsstillinger.

Budgettet dækker både den genoptræning og vedligeholdstræning som borgeren har brug for uden forudgående indlæggelse efter Servicelovens § 86, samt den almene ambulante genoptræning efter Sundhedslovens § 140. Begge dele er stigende.

Den ambulante genoptræning efter Sundhedslovens § 140 bevilliges af sygehuset og kommunen er udfører på opgaven. Kommunen har derfor ingen indflydelse på antallet af planer. Antallet af planer har været jævnt stigende siden kommunalreformen.

Hjælpe midler

Visitationens budget dækker sagsbehandling og bevilling af hjælpe midler, boligændringer samt støtte til køb af bil efter § 112-116 i Serviceloven. Området har medarbejdere ansat til hvad der svarer til ca. 16 fuldtidsstillinger. Der sagsbehandles hvert år over 7.000 sager om hjælpe midler af meget forskellig art.

Hjælpe midlensområdet, med knap 36 mio. kr. i budget, dækker over en lang række af forskellige hjælpe midler. De største budgetmæssige områder er;

- Hjælp til boligindretning
- Støtte til køb af bil
- Ortopædisk fodtøj og hjælpe midler
- Inkontinens- og stomihjælpe midler
- Diabeteshjælpe midler

- Nødkaldeanlæg
- Genbrugshjælpemidler
- Arm- og benproteser

Det er kommunen der bevilger de forskellige hjælpemiddeltyper, men området er i vid udstrækning baseret på borgerens rettigheder i forhold til Serviceloven. Holstebro Kommune bevilger ikke hjælpemidler ud over servicelovens bestemmelser. Både antallet og omfanget af f.eks. boligsager eller invalidebiler kan svinge meget fra år til år og der er et stigende demografiske pres med flere ældre borgere. Derudover ses også en stigning i børnesager, som ofte også er omfattende og kan indbefatte boligændringer.

Ift. til syns-, høre- og talehandicap har Holstebro Kommune en kontrakt med **Center for kommunikation i Herning**. Centeret yder rådgivning, uddannelse og støtte til borgerne samt rådgivning af kommunens sagsbehandlere i forhold til det faglige omkring de berørte handicaps. Kontrakten dækker hele kommunen dvs. både børne- og voksenområdet. Kontrakten koster knap 4 mio. kr. årligt.

Hjælpemiddelordningen er overgået til **Hjælpemiddelcenter Nordvest I/S**, et § 60 driftsselskab ejet af Holstebro, Struer og Lemvig kommuner i fællesskab. Selskabet står for kommunens lager af hjælpemidler. De indkøber til lageret, sørger for transport, vedligehold og rengøring af hjælpemidler og endelig står de for eventuelle reparationer og service på hjælpemidler.

Sundhedscentrets indhold

- Sundhedscentret danner ramme om arbejdet med sundhedsfremmende og forebyggende funktioner, der retter sig mod at øge den enkelte borgers mulighed for at have fat i livets lange ende.
- Sundhedscentrets tilbud skal række ud i hele kommunen, og foregå der hvor borgerne færdes på skoler, dagcentre, sportsfaciliteter, arbejdspladser, medborger-, beboer- og sognehuse, butikcentre mv.
- Sundhed er aktuelt i alle livets faser, målgruppen er derfor alle borgere i Holstebro Kommune.
- Der er særlig fokus på at skabe lighed i sundhed.

Forebyggende hjemmebesøg

Varetager lovpligtige forebyggende hjemmebesøg 1 gang årligt hos personer på 75 år og derover. Desuden gennemføres et lærings- og mestrings inspirerende tilbud til grupper af seniorer.

Dagtilbud

Her varetages de aktiviteter der foregår i Ulfborg Aktiv Center, Trænings- og Seniorhuset i Vinderup, samt i Sevel, Vemb og Sdr. Nissum.

Aktivhuset Colstrup er et aktivitetstilbud til borgere som er nydiagnostiserede med demens i let til middelsværd grad.

Birkehuset er et daghjem for demente personer og ældre med svært fysiske handicap. Birkehuset har ca. 24 daglige brugere.

Ledsagerordning

Varetager ledsagelse med indtil 15 timer pr. måned for de personer, som opfylder betingelserne for hjælp til ledsagelse.

Støtte til frivilligt socialt arbejde

Varetager ansøgningsprocedurer og Frivillighedsrådets bevillingsmøder for tilskud til frivilligt socialt arbejde for frivillige sociale foreninger, organisationer og grupper i kommunen. Desuden dialogmøder mellem Frivillighedsrådet og Social- og Sundhedsudvalget.

9.4 Handicap, Psykiatri og socialt udsatte

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
35 Handicap, Psykiatri og Socialt udsatte		319.324	292.768	307.233	294.139	294.098	294.098
	00.25.11 Beboelse	791	883	0	0	0	0
	00.25.18 Driftsikring af boligbyggeri	156	0	0	0	0	0
	00.25.19 Ældreboliger	-6.496	-5.280	-6.327	-6.327	-6.327	-6.327
	03.22.17 Specialpædagogisk bistand til voksne	49	22	0	0	0	0
	03.30.46 Ungdomsudannelse for unge med særlige behov	4.476	2.129	3.592	3.591	3.592	3.592
	04.62.85 Kommunal tandpleje	76	86	86	86	86	86
	05.22.07 Indtægter fra den centrale refusionsordning	-18.528	-11.772	-11.771	-11.771	-11.771	-11.771
	05.30.36 Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem	429	619	619	619	619	619
	05.38.39 Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv. (servicelovens §§ 82 a-c, 85, 95-96, 102 og 118)	66.678	68.921	57.728	44.621	44.586	44.586
	05.38.42 Botilbud for personer med særlige sociale problemer (Serviceloven §§ 109 og 110)	5.847	3.898	4.526	4.531	4.533	4.533
	05.38.44 Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedslovens § 141)	1.571	2.250	1.635	1.635	1.635	1.635
	05.38.45 Behandling af stofmisbrugere (servicelovens §§ 101 og 101 a og sundhedslovens § 142)	3.829	3.000	3.367	3.368	3.367	3.367
	05.38.50 Botilbud til længerevarende ophold (Serviceloven § 108)	45.279	41.190	54.089	54.088	54.089	54.089
	05.38.51 Botilbudlignende tilbud (omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn)	117.172	103.090	114.640	114.647	114.640	114.640
	05.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold (Serviceloven § 107)	63.228	53.159	53.621	53.622	53.621	53.621
	05.38.53 Kontaktperson- og ledsageordninger (servicelovens §§ 97-99)	1.747	1.494	1.494	1.494	1.494	1.494
	05.38.58 Beskyttet beskæftigelse (servicelovens § 103)	6.356	5.297	4.550	4.551	4.550	4.550
	05.38.59 Aktivitets- og samværstilbud (servicelovens § 104)	25.218	23.420	23.344	23.344	23.344	23.344
	05.57.72 Sociale formål	730	362	600	600	600	600
	05.68.90 Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	22	0	0	0	0	0
	05.38.54 Særlige pladser på psykiatrisk afdeling (sundhedslovens § 238 a)	694	0	1.440	1.440	1.440	1.440
I alt		319.324	292.768	307.233	294.139	294.098	294.098

Der er fortsat en stor tilgang af borgere til socialafdelingen, hvilket stiller store krav til tilbuddene og udnyttelsen af den økonomiske ramme. Tilbuddene gennemgår en konstant udvikling for at rumme denne tilgang og sikre en fleksibel organisering for at kunne løse opgaven på en både kvalitativ og omkostningseffektiv måde.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Det er hovedsagligt indenfor psykiatriområdet og blandt de unge at der er en vækst. De seneste år er der dog også en stigende tilgang blandt de midaldrende og ældre med demens. Udover at antallet af brugere har været stigende er der kommet nye brugergrupper (ældre/domfældte/nye autismespektrum sager) og flere borgere med komplekse og sammensatte problemstillinger. For at kunne rumme disse nye grupper er det nødvendigt med en kontinuerlig udvikling af fagligheden og et ledelsesmæssigt fokus på kvalitet i indsatsen.

Visitationsmyndigheden arbejder på at sikre, at de tilbud, der købes til Holstebro-borgere i andre kommuner/regioner, fagligt og økonomisk er tilpasset de borgere, som modtager tilbuddene. Opfølgningerne omfatter også løbende afdækning af, om tilbuddet mere hensigtsmæssigt ville kunne gives borgeren i et af kommunens egne tilbud.

Gennem opfølgninger sikres det at borgeren er placeret i det rigtige tilbud der matcher funktionsniveauet og sikrer udviklingen/opretholdelsen af det nuværende funktionsniveau.

Principperne for indsatserne i Socialafdelingen lægger sig op ad en fælles referenceramme. Løsningerne til den enkelte bruger skal være tilrettelagt ud fra et lærings- og udviklingsperspektiv. Konkret skal det udmøntes i tilbudsbeskrivelser med angivelse af hvilke faser et borgerforløb forventes at bestå af, herunder hvilke indsatser, der er i hver fase. Det kan dreje sig om en kontakt- og afklaringsfase, en fase med fokus på struktur, koordinering og stabilisering samt en udslusningsfase, hvor borgeren, ud fra et nærhedsprincip, placeres i en egnet bolig og integreres i nærmiljøet.

Målet er at skabe et naturligt flow i forløbene og at tilbuddene, inden for en faglig ramme, tilrettelægges ud fra lavest mulige omkostningsniveau. For nogle borgere vil der være behov for længerevarende eller varige botilbud for at vedligeholde funktionsevnen.

Metodemæssigt baserer indsatserne i socialafdelingen sig på, at der bliver arbejdet med et recovery-orienteret perspektiv, hvor udgangspunktet er at selv borgere med svære lidelser kan komme sig og udvikle nye færdigheder. Indsatsen tager udgangspunkt i en bi- og psykosocial rehabilitering med fokus på det kvalificerede hverdagsliv hos den enkelte borger.

Ligesom i den øvrige del af socialafdelingen er der en stor tilgang af borgere til udsatteområdet. Det er borgere som udover de øvrige problemstillinger også ofte har en misbrugsproblematik.

Strategien for udviklingen på udsatteområdet er dels baseret på en fortsat udvikling af tilbuddene og dels på metodeudvikling med "Housing First" principper og inklusion i nærområdet med beskæftigelse og sociale aktiviteter,

Der konstateres også her en udvikling med flere borgere med komplekse problemstillinger.

Budgettet er sammensat af

- køb af en række forskellige typer tilbud og finansiering af øvrige elementer, som f.eks. objektiv finansiering og boligadministration. Objektiv finansiering har været en øget udgift på socialområdet, både med store efterreguleringer i forhold til Kofodsminde og indførslen af de særlige psykiatriske pladser.
- driften af tilbud

Tilbuddene

Handicap, Psykiatri og Socialt udsatte består af 4 centre med tilknyttede bo- og dagtilbud. Tilpasning af tilbudsviften er en fortsat proces med det formål, at centrene løbende vil være i stand til at sikre kvaliteten i de tilbud, der skal til for at imødekomme borgerenes behov.

Center for Handicap består af:

- Hyldgården – botilbud til psykisk udviklingshæmmede (27 pladser)
- Hyldgårdens Ungeafdeling – Unge svært udviklingshæmmede / multihandicappede (22 pladser)
- Hyldgården Specialprojekter – Botilbud til meget komplekse psykisk udviklingshæmmede svært udviklingshæmmede / multihandicappede (Pt. 5 pladser)
- Rydehjemmet – botilbud til ældre psykisk udviklingshæmmede (19 pladser)
- Skredsande med 2 fleksible afdelinger (i alt 26 pladser til udviklingshæmmede og senhjærskadede)
- En række bofællesskaber hvor beboerne modtager socialpædagogisk støtte
- En række dagtilbud med beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud
- Socialpædagogisk støtte i eget hjem

Center for Psykiatri består af:

- Bostedet Welschsvej til sindslidende (20 pladser)
- Botilbuddene Sportsvej til unge med gennemgribende udviklingsforstyrrelser (21 pladser)
- Botilbuddet Fredericiagade til sindslidende (9 pladser)
- Botilbud til ældre psykiatriske borgere (10 pladser)
- En række bofællesskaber, hvor beboerne modtager socialpædagogisk støtte
- Dagtilbuddet Kafferisteriet med 19 pladser til sindslidende.
- Socialpædagogisk støtte i eget hjem

Uddannelsescenter Mariebjerg består af:

- STU-tilbud på Mariebjerg til unge med autisme, sen udvikling, fysiske handicaps eller udviklingshæmning (29 pladser).
- Kollegietilbud for unge, som modtager STU-undervisning på Mariebjerg (29 pladser)
- Beskæftigelses- og uddannelsesrettet dagtilbud på Ellebæk
- Skredsande (i alt 18 pladser til unge med særlige behov)
- HLT med beskyttet beskæftigelse og aktivitets og samværstilbud (i alt 38 pladser)
- Socialpædagogisk støtte i eget hjem

Center for Socialt Udsatte:

Tilbuddene er organiseret i Center for Socialt Udsatte med tre forskellige indsatsområder. En rusmiddelindsats, Skovvang som primært er botilbud til socialt udsatte og Montagen, som løser en række forskelligartede opgaver for borgere på vej mod arbejdsmarkedet eller ud af misbrug, som mentorstøtte, jobtræningsbaner, netværksaktiviteter mv.

- Forsorgshjemmet Skovvang (43 §110 pladser)
- Skovly - Et alternativt plejehjem til personer med fysiske problemer og misbrug (10 pladser)
- Skovbo - Tilbud til sindslidende med misbrug (10 pladser)
- Knudshaven - Tilbud til sindslidende med misbrug og udadreagerende adfærd samt evt. dom (6 pladser)

Udvalgenes budgetbemærkninger

- Botilbud på Lillelund med 8 pladser til unge voksne med meget komplicerede problemstillinger indenfor psykiatri, udviklingshæmning, hjerneskader, misbrug og evt. med udadreagerende adfærd.
- Skovhusene – Skæve huse (14 pladser)
- Montagen (beskæftigelse, revalidering og træningsbaner)
- Rusmiddelafdeling – Ambulant behandling af alkohol og stofmisbrug
- Socialpædagogisk støtte i eget hjem

Derudover har Holstebro Kommune driftsoverenskomst med Frøjkgården, som er et botilbud med 13 pladser til borgere med autismespektrum-forstyrrelser og beslægtede handicaps.

Holstebro Krisecenter er et center for voldsramte kvinder og deres børn. Krisecentret er normeret til 9 voksne.

Aktivitets- og samværstilbud

Der ydes tilskud til private organisationers drift af aktivitets- og samværstilbud for personer med særlige sociale problemer.

10 Børne- og Familieudvalget

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
004 Børne- og Familieudvalget		1.049.146	1.022.231	1.039.327	1.027.383	1.022.182	1.015.992
41 Folkeskolen mv.		548.398	566.665	572.977	577.968	577.140	575.447
42 Dagpasning af børn		287.394	273.427	276.904	271.808	269.238	266.539
44 Rådgivning		213.354	182.139	189.446	177.607	175.804	174.006
I alt		1.049.146	1.022.231	1.039.327	1.027.383	1.022.182	1.015.992

Indledning

Budget 2020-2023 følger den godkendte Børn- og Ungepolitik i Holstebro Kommune, som trådte i kraft 1. januar 2019. Værdier og mål er de samme uanset om barnets eller den unges behov er af generel eller særlig karakter. Indsatsen over for børn og unge og deres familier tilrettelægges på tværs af love, administrative strukturer og faglige kompetencer.

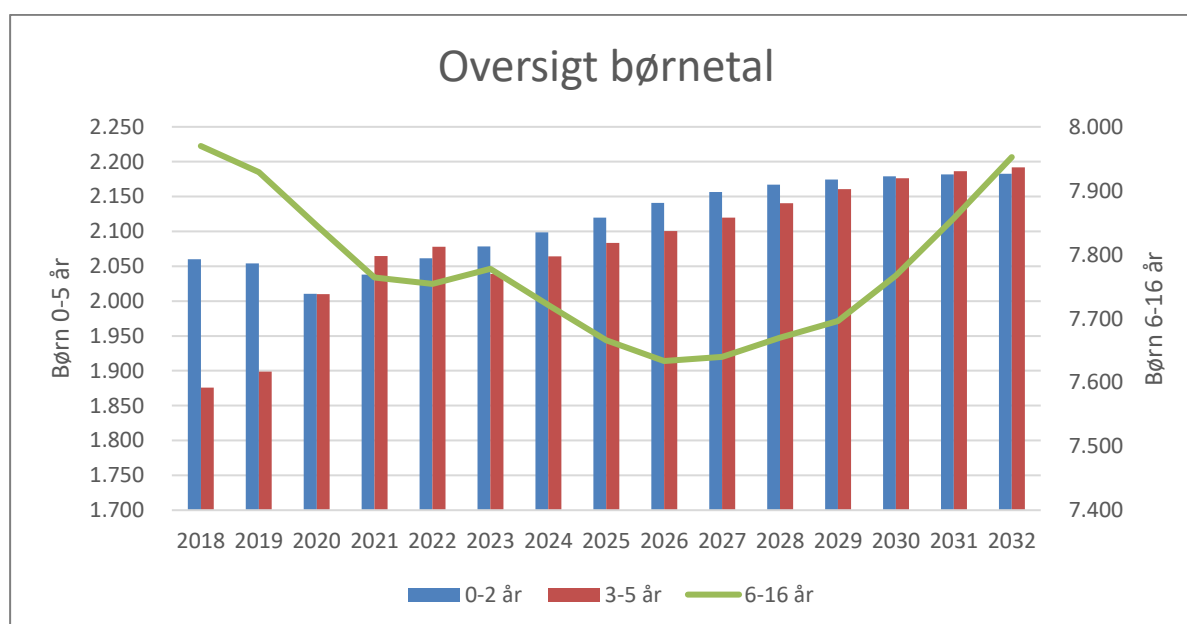
Den overordnede opgave er at understøtte gode børne-, ungdoms- og voksenliv, gøre børn og unge i stand til at mestre eget liv, få en uddannelse og i voksenlivet blive selvforsørgende.

Dette arbejdes der for gennem de seks temaer i Børne- og Ungepolitikken:

- Tryk opvækst
- Udviklende fællesskaber
- Sammenhæng og helhed
- Selvstændige valg
- Krop og bevægelse
- Kunst og kultur

Den demografiske udvikling

Børne- og Familieudvalgets budgetramme 2020-2023 er tilpasset børnetallet i henhold til befolkningsprognosen. Det faktiske og forventede børnetal er illustreret herunder.

Kilde: Befolkningsprognose, 2020-2032

Udvalgenes budgetbemærkninger

Antallet af 0-5 årige påvirker primært driftsområde Dagpasning af børn, idet størstedelen af udgifterne til dagpasning vedrører børn i denne aldersgruppe.

Budgetrammerne til dagpasning og SFO tilpasses løbende i henhold til det aktuelle børnetal.

Ungdommens Uddannelsesvejledning

UU Nordvestjylland er et samarbejde mellem de tre kommuner Holstebro, Lemvig og Struer med Holstebro som administrationskommune.

Der er udarbejdet en samarbejdsaftale mellem de tre kommuner.

10.1 Folkeskolen mv.

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
41	Folkeskolen mv.	548.398	566.665	572.977	577.968	577.140	575.447
	03.22.01 Folkeskoler	329.212	324.102	334.735	334.745	334.126	332.433
	03.22.02 Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	1.284	0	2.416	2.416	2.416	2.416
	03.22.04 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	3	12.422	11.812	11.812	11.812	11.812
	03.22.05 Skolefritidsordninger	41.283	36.791	29.712	29.712	29.712	29.712
	03.22.06 Befordring af elever i grundskolen	9.262	8.409	10.133	10.133	10.133	10.133
	03.22.07 Specialundervisning i regionale tilbud, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 3	260	84	747	747	747	747
	03.22.08 Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder jf. Folkeskoleloven §20,stk. 2 og 5	56.477	60.298	63.839	63.840	63.840	63.840
	03.22.09 Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	169	2	0	0	0	0
	03.22.10 Bidrag til staten for elever på private skoler	62.498	66.668	57.965	57.965	57.965	57.965
	03.22.12 Efterskoler og ungdomskostskoler	17.624	18.288	19.743	19.743	19.743	19.743
	03.22.16 Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	332	509	119	119	119	119
	03.30.42 Forberedende Grunduddannelse	0	0	3.156	8.137	8.137	8.137
	03.30.43 Forsørgelse til elever på Forberedende Grunduddannelse samt elevløn	0	0	1.768	1.768	1.559	1.559
	03.38.76 Ungdomsskolevirksomhed	18.207	17.625	15.491	15.490	15.490	15.490
	03.38.78 Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende uddannelsesinstitutioner mv.	0	86	0	0	0	0
	05.25.10 Fælles formål	0	11.350	10.873	10.873	10.873	10.873
	05.25.16 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud (dagtilbudslovens § 66, stk. 2-4)	3.224	1.705	1.687	1.687	1.687	1.687
	05.28.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	1.906	1.983	1.961	1.961	1.961	1.961
	03.22.14 Tekst ej fundet F3: 14 År: 2020	6.657	6.343	0	0	0	0
	03.22.15 Uddannelses- og erhvervsvejledning og øvrige indsatser, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år	0	0	6.820	6.820	6.820	6.820
I alt		548.398	566.665	572.977	577.968	577.140	575.447

Folkeskolen

Beskrivelse af området

I Holstebro Kommune består driftsområde Folkeskolen af følgende:

- Folkeskoler med eget skoledistrikt (14)
- Driftsoverenskomster:
  - Vinderup Realskole; 7.-10. klassetrin
  - Uddannelsescenter Holstebro; 10. klassetrin
- Specialkompetence Holstebro
- Skolefritidsordninger, (14)
- Skolefritidsordninger, det takstfinansieret specialområde (1)
- Ungdomsskolen
- Klubber og andre socialpædagogiske tilbud
- Videncentret
- SSP

Fordeling af elevtallet for 2019 fremgår af nedenstående tabel:

	Forventede antal Elever* 19/20		
	Fordelt på områder		
	Almen	Styrke	Special
Skoler:			
Halgård Skole	609		
Mejrup Skole	689		
Ulfborg Skole	285	41	
Tvis Skole	413		
Vinderup Skole	302	13	
Total	2.298	54	0
Holstebro By:			
Nørre Boulevard Skolen	740	54	
Rolf Krake Skolen	677	40	
Sønderlandsskolen	605		
Total	2.022	94	0
Landsbyordninger:			
Idom-Råsted	97		
Naur-Sir	102		
Sevel	123		
Staby	99		
Vemb	149		
Nr. Felding	120		
Borbjerg	142		
Skave	113		
Total	945	0	0
Specialkompetence Holstebro:			
Ellebæk			79
Nørreland			41
Odinsvej			89
Total	0	0	209
Andre:			
Sønderlandsskolen – sprogafdeling	61		
Frie grundskoler**	1.358		
Frie kost- og efterskoler**	512		
Total	1.931	0	0
Holstebro Kommune i alt***	7.196	148	209

* TEA opgørelse pr. 1. august 2019 (bruges til tildelingsmodel)

** på baggrund af 5.9.2018 opgørelser

*** hertil kommer der elever, som er tilknyttet Ungdomsskolen og 10. klassetrins tilbud på Uddannelsescenter Holstebro

Udvalgenes budgetbemærkninger

Nyt ungecenter – Campus Sct. Jørgen

I løbet af efteråret 2019 tages det nye ungecenter Campus Sct. Jørgen i brug.

Formålet er at samle mange af de aktiviteter og særlige indsatser, der vedrører unge- og sprogområdet.

Der er reserveret plads til, at den statslige institution Forberedende Grunduddannelse (FGU), som styres i et tværkommunalt samarbejde mellem Lemvig, Struer, Skive og Holstebro kommuner, har mulighed for at placere deres hovedinstitution her.

På Campus Sct. Jørgen har Holstebro Kommune samlet følgende enheder:

- Sprogklasserne fra Ungdomsskolen, Rolf Krake Skolen og Sønderlandsskolen
- Ungdomsskolen, herunder administrationen, fritidsundervisningen/klub, KomTek, AKT, Styrke 10 (special 10. klasse) og Træningsbanen
- Ungdommens Uddannelsescenter (UU)
- Ungeenheden under jobcentret
- SSP's gademedarbejdere

Specialkompetence Holstebro

Specialkompetence Holstebro har afdelinger på Ellebæk, Nørreland og Odinsvej:

- Ellebæk er fortrinsvis for elever med diagnoser inden for autismspektret
- Nørreland er en specialklasserække for elever, som ikke umiddelbart kan profitere af at gå i styrkeklasser.
- Odinsvej er en afdeling for elever med mere vidtgående handicaps og støttebehov

Specialkompetence Holstebro tilbyder også SFO-pladser.

Der stilles pladser til rådighed for andre kommuner.

Videncentret

Videncentrets opgave er, at understøtte almenområdet i et samlet 0 – 18 års perspektiv. Centeret er sammensat af ressourcepædagoger, PPR- og Inklusionskonsulenter. Ambitionen med centeret er at sikre sammenhæng i den faglige udvikling i praksis, øge kvaliteten i rådgivning og sparring omkring børn, børnegrupper og familier, samt skabe bedre overgange for børn og unge, således at de i videst muligt omfang lykkes i et alment skoletilbud i nærmiljøet.

Budgettildeling og reguleringer

Tildelingen udmøntes i tildelingsmodeller med følgende forudsætninger:

- Folkeskole elever: Klassesdeling pr. 1. august elevtal (årligt, august)
- Styrke elever: Elevpris, en fastsat årsklassepris (månedlig)
- Special elever: Elevpris, en fastsat årsklassepris (månedlig)
- Sprog elever: Elevpris, en fastsat årsklassepris (årligt, august)
- Asyl elever: Elevpris, en fastpris fra Vesthimmerlands Kommune (måneligt)

Tildelingen til Ungdomsskolen forventes at blive evalueret primo 2020.

II

Leasingaftalen vedr. 1:1 computere for elev- og lærercomputere udløber i 2020 og der er nedsat en arbejdsgruppe til at kortlægge de fremtidige muligheder.

En ny aftale på digitale læremidler vil træde i kraft januar 2020. Der arbejdes forsat på indsatsen med digitale læremidler (undervisningsmaterialer) og udbuddet af disse.

Øvrige serviceforanstaltninger m.v.

Opgaver: Driftsområdet omfatter en række serviceforanstaltninger i forhold til folkeskolen:

- Syge- og hjemmeundervisning; bevilliges efter gældende regler og vejledninger
- Undervisning af børn med vidtgående handicap; undervisningen sker på baggrund af en behovsvurdering
- Mellekommunale elever; afregnes efter gældende regler, aftaler og vejledninger
- Befordring af elever; sker i henhold til skolelovens bestemmelser og indgået kørselsaftaler
- Skoleskibet Marilyn Anne; der er indgået en drift samarbejdsaftale med Struer og Herning kommuner
- Tilskud til elever i private skoler, efterskoler og ungdomsskoler. Tilskuddet gives i henhold til gældende lovgivning og fastlagte takster; specialundervisning på efter- og ungdomsskoler gives efter konkret vurdering

Ændringer i folkeskoleloven

Ny lovændring betyder at skoleugen bliver 2 ¼ klokketimer kortere for elever i indskoling. Konkret kan undervisningstiden afkortes med 90 timer årligt fra børnehaveklassen til 3. klasse. For de resterende klassetrin får kommunerne og folkeskolerne øget frihed til lokalt at tilrettelægge skoleugen, ved at de får mulighed for at konvertere op til to timer af den understøttende undervisning til for eksempel flere voksne i undervisningen.

Ændringen gælder fra skoleåret 2019/2020.

Ændringen medfører forlænget SFO-tid. DUT-midler til finansiering af dette er endnu ikke afklaret.

Fritidstilbud til skolebørn

Børn til og med 4. klasse er omfattet af fritidstilbud i skolefritidsordningen. Der er i budgetforudsætningerne taget højde for, at der vil være børn i 5. klasse, som af socialpædagogiske eller udviklingsmæssige grunde vil have behov for et fortsat tilbud. Behovet er estimeret til ca. 25 pladser årligt.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Demografiudvikling

Der er i 2019 udarbejdet en befolkningsprognose 2020 - 2032. Overordnet kan der konstateres følgende udvikling i børnetallet:

6-16 årige	2018	2019	2020	2023
Antal jf. prognose	7.970	7.967	7.845	7.778
Forventet pasningsfrekvens	0,34	0,34	0,34	0,34
Forventede i fritidstilbud	2.710	2.735	2.667	2.644

Udvalgets budget styres efter taxameterprincippet, således at dette løbende tilføres/fradrages midler i forhold til det aktuelle børnetal.

Børneantal og taxameterpris maj 2019

	Antal børn i pasning	Taxameterpris pr. barn
6+ årige	2.307	19.261

Forventning til fordeling af børn i tilbud for 2020 fremgår af nedenstående tabel:

	Forventede antal børn 2020	
	Fordelt på Almen	områder Special
Skoler:		
Halgård Skoles SFO	300	
Mejrup Skoles SFO	225	
Ulfborg Skoles SFO	102	
Tvis Skoles SFO	155	
SFO Dragen (Vinderup)	157	
Total	939	0
Holstebro By:		
Nørre Boulevard Skolen SFO	275	
Hjalteshus Fritidscenter (Rolf Krake Skolen)	280	
Sønderport Fritidshjem (Sønderland)	235	
Total	790	0
Landsbyordninger:		
Idom-Råsted Skoles SFO	36	
Naur-Sir Skolens SFO	53	
Sevel Skoles SFO	62	
Lærkereden SFO (Staby)	28	
Vemb Skoles SFO	60	
Nr. Felding Skoles SFO	70	
Borbjerg Skolens SFO	75	
Skave Skoles SFO	39	
Total	423	0
Specialkompetence Holstebro:		
Ellebæk SFO		18
Nørreland SFO		52
Odinsvej SFO		13
Total	0	83
Holstebro Kommune i alt*	2.152	83

* hertil kommer der elever, som er tilknyttet Ungsomsskolen, fritidsklubber og andre socialpædagogiske tilbud

Udvalgenes budgetbemærkninger

Klubber og andre socialpædagogiske tilbud

Serviceområdet omfatter junior- og ungdomsklubber for børn og unge i alderen 10 – 18 år, tilskud til private legestuer samt drift af Værestedet og det åbne klubtilbud under skoleordningen Brumleby.

Brumleby er et åbent klubtilbud, for alle børn i alderen 10-14 år, med en særlig forankring i Folkeskolen i Holstebro By. Værestedet på Jættehøj SFO er et kontingent frit ungdomsklubtilbud, der gennem sin arbejdsform og nære tilknytning til skolerne i området og SSP bidrager til det forebyggende arbejde.

Pladstyper

Der udbydes heltids- og eftermiddagspladser, samt morgenmoduler i forhold til forældrenes efterspørgsel.

Forældrebetaling

Forældrenes egenbetaling i skolefritidsordningen fastsættes af Byrådet. Skolefritidsordningerne drives i henhold til Lov om Folkeskoler.

Taksterne fremgår af takstoversigten i bilag.

10.2 Dagpasning af børn

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
				2021	2022	2023
42 Dagpasning af børn	287.394	273.427	276.904	271.808	269.238	266.539
05.22.07 Indtægter fra den centrale refusionsordning	-50	0	0	0	0	0
05.25.10 Fælles formål	35.935	38.523	44.366	39.215	36.645	33.946
05.25.11 Dagpleje (dagtilbudslovens § 21, stk. 2)	64.927	63.270	63.458	63.458	63.458	63.458
05.25.14 Daginstitutioner (dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4)	161.128	147.790	145.977	146.032	146.032	146.032
05.25.16 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud (dagtilbudslovens § 66, stk. 2-4)	40	15	15	15	15	15
05.25.19 Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, privat fritidshjem, private klubber og puljeordninger	18.029	17.898	17.899	17.899	17.899	17.899
05.28.25 Særlige dagtilbud og særlige klubber (§ 32 stk.3 og § 36)	7.385	5.931	5.189	5.189	5.189	5.189
I alt	287.394	273.427	276.904	271.808	269.238	266.539

Dagpasning af børn dækker den kommunale dagpleje samt de kommunale institutioner. Dertil kommer selvejende-, privat- og puljeinstitutioner samt privatpasning.

Institutionstype	Antal
Enkelt ledelse	4
Fælles ledelse	6
Selvejende	2
Landsbyordninger	8
Privat institutioner	6
Pulje institutioner	3
Specialbørnehave §32	1
Dagplejere	188

Opgaver og ansvarsområder under Dagtilbudsloven

Dagtilbudsområdet opgave er at tilvejebringe pædagogiske pasningstilbud for aldersgruppen 0-6 år. Tilbuddene er differentieret i form af dagpleje, vuggestuer, børnehaver samt tilskudsordninger.

Der sker løbende pædagogisk udvikling af kvaliteten i de kommunale dagtilbud, forældre-dialog, brugerundersøgelser samt dokumentation, tilsyn, visitation og udvikling af børns sprog og sprogtests.

Budget- og styringsprincipper

Budgettet fastlægges årligt som en integreret del af budgetlægningen. Dagtilbudsområdet reguleres i forhold til det forventede børnetal ud fra befolkningsprognose og pasningsfrekvens.

Demografiudvikling

I Holstebro Kommune foretages der regulering af Dagtilbuds budget i henhold til taxameterprincippet.

Budgetreguleringerne indebærer, at ændringerne i antallet af passede børn for perioden 1. juni til 31. maj, modsvares af en regulering af budgettet i efterfølgende budgetår i op- eller nedadgående retning.

Inden for dagtilbud reguleres der på baggrund af aldersgrupperne 0-2 årige og 3-5 årige.

Af tabellen nedenfor fremgår den forventede udvikling i antal børn i aldersgrupperne 0-2 år og 3-5 år og den forventede afledte indvirkning på efterspørgslen efter pladser fra 2019.

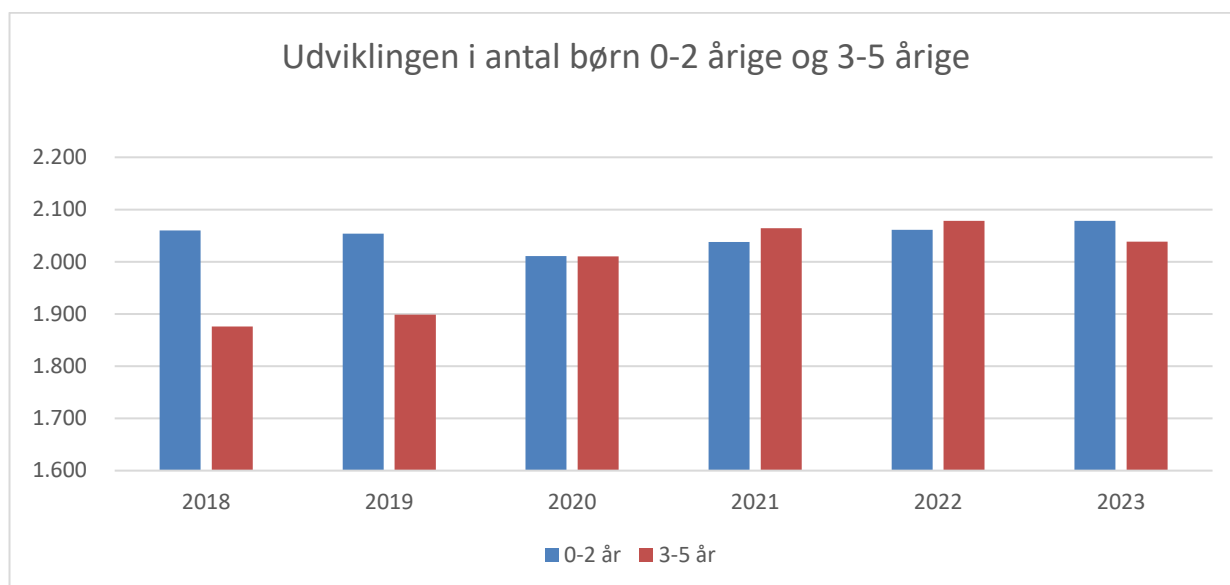
Aldersgruppe	2018*	2019	2020	2021	2022	2023
Antal 0 – 2 årige**	2.060	2.054	2.011	2.038	2.061	2.078
Pasningsfrekvens	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Forventede antal passede børn	1.339	1.335	1.307	1.325	1.340	1.351
Antal 3 – 5 årige**	1.876	1.899	2.010	2.065	2.078	2.039
Pasningsfrekvens	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97
Forventede antal passede børn	1.813	1.835	1.943	1.995	2.008	1.970

* 2018 viser det faktiske antal passede børn excl. børn i andre kommuner, førskolebørn, pasning egne samt privatpasning og inkl. børn fra andre kommuner.

** Jf. Befolkningsprognose 2020-2032.

Udviklingen i antallet af 0 – 2 årige forventes at stige med 0,89% fra 2018 til 2023.

Udviklingen i antallet af 3 – 5 årige forventes at stige med 8,68% fra 2018 til 2023.

Kilde: Befolkningsprognose 2020-2032.

Detaljerede forudsætninger for budget 2020 - 2023

Fælles formål

Kommunalbestyrelsen skal iflg. Dagtilbudsloven give et søskendetilskud til forældre med mere end et barn i dagtilbud. Der betales fuld pris for den dyreste plads, og søskendetilskuddet udgør 50% af de øvrige pladser. Der tilbydes ingen søskendetilskud ved klubpladser.

Kommunalbestyrelsen skal iflg. Dagtilbudsloven give et økonomisk fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold.

Kommunalbestyrelsen skal iflg. Dagtilbudsloven give socialpædagogisk fripladstilskud, når ophold i dagtilbud må anses som særlig påkrævet af sociale eller pædagogiske grunde og betalingsspørgsmålet vanskeliggør barnets optagelse eller forbliven i et dagtilbud.

Tilskud til forældre der vælger privat pasning (§80)

Kommunalbestyrelsen skal give forældre med børn i alderen 24 uger og indtil barnets skolestart mulighed for at vælge et økonomisk tilskud til privat pasning i stedet for at benytte en plads i et dagtilbud.

Tilskud til forældre til pasning af egne børn (§86)

Holstebro Kommune yder tilskud til forældre der passer egne børn i alderen 46 uger og indtil barnets skolestart. Tilskuddet ydes i henhold til Dagtilbudslovens §86. Der kan højst udbetales 3 tilskud i alt til samme husstand i en sammenhængende periode på maksimalt 1 år pr. barn.

Kombinationstilbud

Kombinationstilbud der består af deltidsplads i et dagtilbud i kombination med et tilskud fra kommunen, hvor der er et dokumenteret arbejdsbetinget pasningsbehov uden for dagtilbuddenes normale åbningstid. Den fleksible pasningsdel skal svare til minimum gennemsnitlig 10 timer ugentlig.

Deltidspladser

Deltidspladser på 30 timer (for forældre på barsel og forældreorlov).

Bedre fordeling i daginstitutionerne

Formålet med lovændringen er at sikre, at børn fra udsatte boligområder kommer i dagtilbud, hvor der tales dansk, og hvor der er mulighed for at skabe gode miljøer med fokus på trivsel, læring, dannelse og udvikling.

Loven trådte i kraft den 1. januar 2019 og har virkning fra 1. januar 2020.

Med lovforslaget indføres der regler om, at der maksimalt må nyoptages 30 pct. børn fra udsatte boligområder i en daginstitution eller i en enhed i daginstitutionen på et kalenderår. Lovforslaget indebærer herudover bl.a., at hvis kommunalbestyrelsen anviser børn med bopæl uden for et udsat boligområde en plads i en daginstitution beliggende i et udsat boligområde, skal den samtidig tilbyde barnet en plads i et andet dagtilbud, som ikke ligger i et udsat boligområde.

Aftale om obligatorisk læringstilbud til 1-årige i udsatte boligområder

Den tidligere regering, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti har indgået aftale om, at børn fra udsatte boligområder, som ikke er indskrevet i et dagtilbud som 1-årige, skal have et obligatorisk læringstilbud på 25 timer om ugen. Børn fra udsatte boligområder skal have en bedre start på livet i de første år, som er helt centrale for børns udvikling og muligheder. Derfor er det vigtigt, at også børn fra udsatte boligområder er i dagtilbud, hvor de kan blive støttet i deres dansk og indgå i lege og aktiviteter, der kan hjælpe dem i deres udvikling.

Kommunalt tilskud til børn som anvender dagtilbud i en anden kommune end hjemkommunen

Kommunen er forpligtet til at yde et tilskud til børn, som anvender dagtilbud i andre kommuner.

Tilskuddet beregnes som den gennemsnitlige bruttodriftsudgift pr. måned for den pågældende aldersgruppe.

Pædagogisk assistent elever (PA) ansat i Børn og Unge afdelingen

I Holstebro Kommune vil der 1. august 2020 være 43 elever i gang med PA uddannelsen og heraf vil 15 afslutte deres uddannelse i september 2020. Vi ansætter 15 nye PA elever sommeren 2021.

Holstebro Kommune er forpligtiget til at optage 7 elever årligt, men har en aftale med Social- og Sundhedsskolen om at uddanne 15 elever hvert år. Uddannelsen som Pædagogisk assistent varer 2 år og 2 måneder. Uddannelsen består af 3 skoleperioder og 2 praktikperioder. Eleven bliver ansat i Holstebro Kommune, Børn og Unge, og får elevløn i hele forløbet. Institutioner og skoler skiftes til at have eleverne i praktik.

Lukkedage

Følgende dage er central fastsatte årlige lukkedage for Holstebro Kommunes daginstitutioner:

5. juni
24. og 31. december

Ferieåbning

Der budgetteres med ferieåbning i 7 institutioner (Dagtilbud og SFO). Nærmere beskrivelse forefindes på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Dagpleje

Ugentlig åbningstid

48 timer.

Ledelse

Dagplejen er centralt organiseret.

Antal ansatte

188 fuldtids dagplejere (2018).

Ansættelser sker på 4-børns kontrakter, iflg. overenskomst.

Forældrebetaling

Taksterne er baseret på udgiftsbudgettet i det vedtagne budget og beregnet i henhold til Dagtilbudsloven. Kommunalbestyrelsens tilskud udgør 75%, og forældrenes egenbetaling udgør 25% af de budgetterede bruttodriftsudgifter inkl. moms.

Takster for 2020

Taksterne fremgår af takstoversigten i bilag.

Daginstitutioner

Ugentlig åbningstid

51,5 timer.

Ledelse

Dagtilbudsområdet er organiseret i enkelt ledelse, fælles ledelse samt landsbyordninger.

Tildelingsmodel for daginstitutioner

Budgetudmøntningen tager udgangspunkt i det forventede antal passede børn. Det faktiske antal passede børn opgøres bagudrettet medio januar hvert år.

Tildelingsmodellen for dagtilbud indeholder en række parametre som giver mulighed for at tildele efter konkrete politiske mål og rammer såsom bemanding, specialgrupper samt sammensætningen af pædagoger og øvrigt personales tilstedeværelse i åbningstiden.

Derudover giver modellen mulighed for at tildele ressourcer til en hel række specifikke områder i driften såsom materialer, vedligeholdelsesomkostninger, kompetenceudvikling og socioøkonomiske faktorer.

Modellen tilsigter, at der er stor gennemsigtighed i forhold ressourcetildelingen for såvel politikere, forvaltning og institutionsledere og at der med rammetildelingen er rum til ledelse og planlægning på den enkelte institution. Tildelingsmodellen definerer budgetudmøntningen til de enkelte institutioner inden for budgetrammen på dagtilbudsområdet. Budgetudmøntningen er en lokaldisponeret rammebevilling.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Oversigt over daginstitutioner samt forventede antal passede børn

	Forventede antal passede børn 2020		
	Fordelt på områder		
	Vuggestue Antal børn	Heraf midlertidige vuggestuepladser	Børnehave Antal børn
Enkelt ledelse:			
Grøftekanten	24		70
Ulfborg Børnehus	12		55
Vinderup Børnehus	22		95
Filosoffen	48		80
Filosoffen specialgruppe			13
Nørrelandskirkens Børnehus (selvejende)	48	12	63
Total	154	12	376
Fælles ledelse:			
Børneliv Nord	81	12	110
Børnehusene Ellebæk	40		192
Børnehusene Ellebæk special- gruppe			6
Firkløveren	62		145
Midtbyens Børnehus	85	24	130
Koglehuset	70	24	118
BUM (selvejende)	75	12	220
Mejruphus	60	12	147
Total	473	84	1.068
Landsbyordninger:			
Idom-Råsted	12		34
Naur-Sir			33
Sevel			41
Staby			16
Vemb			39
Nr. Felding			32
Borbjerg			40
Skave	12		32
Total	24		267
Holstebro Kommune i alt	651	96	1.711

Pladstyper

I dagplejen udbydes heltidspladser, i vuggestuer og børnehaver tilbydes heltids- samt 35 timers pladser (modulpladser). Der er forudsat en efterspørgsel på 15% modulpladser dog kan der maksimalt udbydes 30% modulpladser. Den enkelte forældrebestyrelse beslutter om institutionen tilbyder mere end 15% modulpladser.

Den kommunale frokostordning

Ifølge loven skal Holstebro Kommune etablere et kommunalt tilbud om en daglig frokostordning, med mindre ordningen aktivt bliver fravalgt af forældrebestyrelsen eller forældrene i den enkelte enhed.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Bruttodriftsudgifterne til frokostmåltidet eksklusiv udgifter til administration og ejendom, skal dækkes 100 % ved forældrebetaling. Ordningen er omfattet af søskendetilskud samt fripladstilskud.

Følgende institutioner har tilvalgt ordningen:

- Nørrelandskirkens Børnehus
- Midtbyens Børnehus: Vuggestuen ved Kærnen og Platanvej
- Vuggestuen Koglehuset
- BUM: Vuggestuen Kometen
- BUM: Vuggestuen i Skoven
- Solkær
- Filosoffen
- Skjoldgården vuggestue

Forældrebetaling

Taksterne er baseret på udgiftsbudgettet i det vedtagne budget og beregnet i henhold til Dagtilbudsloven. Kommunalbestyrelsens tilskud udgør 75%, og forældrenes egenbetaling udgør 25% af de budgetterede bruttodriftsudgifter inkl. moms.

Takster for 2020

Taksterne fremgår af takstoversigten i bilag.

Puljeordninger, private klubber og privatinstitutioner

Tilskudsberegning

Kommunalbestyrelsen skal give et driftstilskud pr. barn, der optages i en privatinstitution.

Taksterne er beregnet jf. Dagtilbudslovens §36, §37 og §38.

For privatinstitutioner beregnes driftstilskuddet på baggrund af de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter eksklusive støttepædagogudgifter.

For puljeinstitutioner beregnes driftstilskuddet på baggrund af de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter inklusive støttepædagogudgifter.

Tilskud for 2020

Tilskud fremgår af takstoversigten i bilag.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Oversigt over privat- og puljeinstitutioner samt pladser

	Forventede antal passede børn 2020	
	Fordelt på områder	
	Vuggestue Antal børn	Børnehave Antal børn
Privat institutioner:		
Gazellen		27
Børnehaven Klodshans		27
Vuggestuen Søstjernen	15	15
Børnehaven Mo2rikken		25
Fribørnehaven Sneglehuset	12	20
Børnehuset Skovgården	6	25
Total	33	139

	Forventede antal passede børn 2020	
	Fordelt på områder	
	Vuggestue Antal børn	Børnehave Antal børn
Pulje institutioner:		
Gården i Ryde		55
Krudtuglen	9	15
Børnehuset Krudttønden	10	5
Total	19	75

Særlige dagtilbud og særlige klubber

Budgettet omfatter udgifter og indtægter for børn i særlige dagtilbud efter §32 i lov om social service.

Forudsætninger for budgetlægningen

Handicapgruppen Børnehuset Nova er en specialpædagogisk afdeling jf. §32 under Fællesledelse Firkløveren, et dagtilbud til børn, der på grund af varig, nedsat fysisk - eller psykisk funktionsevne ikke kan benytte et almindeligt kommunalt tilbud.

Pladserne finansieres via takstbetaling.

Der er pr. 1.9.19 indskrevet 20 børn.

Specialbørnehave	Holstebro Kommune børn	Børn fra andre kommuner	Børn i alt
Handicapgruppen Børnehuset Nova	20	0	20

Takstberegning

Grundprincippet for takstfastsættelsen er, at taksterne skal svare til de samlede omkostninger i tilbuddene. Taksterne er beregnet ud fra de gældende regler i "Bekendtgørelsen om omkostningsbaserede takster for kommunale tilbud". Desuden er omkostningselementerne beskrevet og opdelt i "Budget og regnskabssystem for Kommuner".

10.3 Rådgivning

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
44 Rådgivning		213.354	182.139	189.446	177.607	175.804	174.006
03.22.04 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.		12.047	0	0	0	0	0
04.62.85 Kommunal tandpleje		24.277	24.070	23.271	23.166	23.166	23.166
04.62.89 Kommunal sundhedstjeneste		12.377	11.905	10.978	10.979	10.979	10.979
05.22.07 Indtægter fra den centrale refusionsordning		-8.337	-5.910	-5.909	-5.909	-5.909	-5.909
05.28.20 Opholdssteder mv. for børn og unge		21.597	15.058	25.750	13.972	12.196	10.398
05.28.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge		57.005	51.372	52.585	52.586	52.586	52.586
05.28.22 Plejefamilier		49.122	42.009	41.526	41.567	41.567	41.567
05.28.23 Døgninstitutioner for børn og unge		35.120	33.049	32.296	32.297	32.297	32.297
05.28.24 Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge		3.568	3.762	3.174	3.174	3.174	3.174
05.38.38 Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til personer med handicap mv. omfattet af frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 91 samt § 94), samt rehabiliteringsforløb (§ 83 a)		0	549	0	0	0	0
05.38.42 Botilbud for personer med særlige sociale problemer (Serviceloven §§ 109 og 110)		8	5	5	5	5	5
05.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold (Serviceloven § 107)		160	117	168	168	168	168
05.57.72 Sociale formål		6.410	6.153	5.602	5.602	5.575	5.575
I alt		213.354	182.139	189.446	177.607	175.804	174.006

Beskrivelse af området

Driftsområdet Rådgivning består af en myndighedsfunktion, der udgøres af Familiesektionen. Familiesektionen har budget til dækning af udgifterne i forbindelse med de forebyggende foranstaltninger og anbringelser for såvel udsatte børn og unge samt børn og unge med handicap eller psykiske lidelser.

Derudover består rådgivningsområdet af en række decentrale, tværgående enheder, som råder over eget budget. De decentrale enheder er tandplejen, sundhedsplejen samt Børne- og Familiehusene.

Familiesektionen

Familiesektionen er myndighed på børne- og familieområdet og skal dermed sikre støtte til børn og familier med særlige behov.

Familiesektionen arbejder overordnet set med at bistå med rådgivning og vejledning, udarbejde undersøgelser af børns sociale, personlige og familiære forhold og iværksætte indsatser baseret herpå, der kan imødekomme udfordringer og støtte børn og familier i at komme i trivsel. Støtten gives med udgangspunkt i såvel forebyggende som indgribende indsatser. Familiesektionen arbejder altid på at iværksætte mindst indgribende indsats og i det hele taget have et meget tæt samarbejde omkring børn og unge.

Særlig støtte til børn og unge

Driftsudgifterne kan fordeles på forebyggende foranstaltninger og anbringelser.

Antal børn og unge i døgnforanstaltning er i tabellen opgjort pr. august 2019 og er dermed et øjebliksbillede over de foranstaltninger som var i gang på det tidspunkt.

	Socialt ud-satte børn og unge	Psykiatri og handicap	Total
Anbringelser - §52.3.7			
Privat opholdssted	8	0	8
Offentlig døgninstitution	6	16	22
Plejefamilie	92	2	94
Netværksfamilie	11	0	11
Eget værelse	5	0	5
Kost- og efterskoler	1	0	1
I alt	123	18	141
Forebyggende foranstaltninger			
§11 - Rådgivning, vejledning og forebyggende indsatser	24	5	29
§ 45 - Ledsagerordning	0	1	1
§ 52.3.2 - Praktisk, pædagogisk støtte	22	6	28
§ 52.3.3 - Familiebehandling	93	6	99
§ 52.3.5 - Aflastning	49	4	53
§ 52.3.6 - Kontaktperson / Ungevejleder	71	5	76
§ 52.3.9 - Anden hjælp	1	0	1
§ 54 - Støtteperson til forældre	32	3	35
§ 54a - Sanktionskoordinator	2	0	2
§ 71.2 - Støttet samvær	14	0	14
§ 76 - Efterværn	31	1	32
§ 83 og 84 - Afløsning og aflastning	1	78	79
§ 52a - Økonomisk støtte	32	10	42
§ 41 - Merudgifter	0	49	49
§ 42 - Tabt arbejdsfortjeneste	0	88	88
I alt	372	256	628

Foranstaltningerne er et vigtigt led i den praktiske udførelse af den hjælp, som iværksættes og bestilles af Familiesektionen på baggrund af en visitation. Nedenfor en beskrivelse af de kommunale foranstaltningsenheder under driftsområdet Rådgivning.

Den kommunale tandpleje

Den kommunale tandpleje leverer forebyggende, undersøgende og behandlende tandpleje til børn og unge under 18 år samt til voksne, som af fysiske eller psykiske årsager vanskeligt kan benytte almindelige tandplejetilbud (omsorgs- og specialtandpleje).

I områderne, som omfatter de tidligere Ulfborg-Vemb og Vinderup kommuner er der etableret fastprisaf-tale med privatpraktiserende tandlæger (praksiskommuneordning). Kommunens forpligtigelse i forhold tandreguleringsopgaver er udliciteret til privat aktør.

Kommunalbestyrelsen i Lemvig Kommune og Byrådet i Holstebro Kommune besluttede i december 2018, at der skal udarbejdes en samarbejdsaf-tale om fælleskommunal tandpleje mellem kommunerne. Samarbejdsaf-talen forventes at træde i kraft i 2020 efter en-delig politisk behandling.

Kommunal sundhedstjeneste - Sundhedsplejen

Sundhedsplejen yder en generel sundhedsfremmende og forebyggende indsats rettet mod gravide, forældre, børn og unge frem til undervisningspligtens ophør. Sundhedsplejens formål er at yde sundhedsfaglig rådgivning ift. sundhed og trivsel samt efterleve sundhedslovens tilsynspligt. Familier med særlige behov tilbydes ekstra ydelser afhængigt af konkret faglig vurdering, behov og problemstilling. Ud over de individorienterede indsatser tilbydes der også forældregrupper, klasseundervisning og konsulenttydelser til dagtilbud og skoler.

Børne- og Familiehusene

Børne- og Familiehusene er et dag- og døgntilbud til udsatte børn, unge og deres familier og er fordelt på tre huse; Malehuset som tilbyder ambulante ydelser til spædbørn, småbørn og deres familier samt flygtningebørn, unge og deres familier - Godthåbsvej som tilbyder ambulante ydelser til børn, unge fra 6 år til 23 år og deres familier - Østervang som er en døgnafdeling for børn og unge i alderen fra 3 år til 23 år. Døgnafdelingen er godkendt til 20 børn og unge.

11 Kultur- og Fritidsudvalget

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
005 Kultur- og Fritidsudvalget		111.131	112.815	113.324	110.772	111.831	111.245
51 Kulturel virksomhed		48.207	51.458	51.586	50.346	49.016	48.430
52 Bibliotek		23.852	23.615	23.740	23.505	23.271	23.271
53 Folkeoplysning og Idræt		38.134	37.742	37.998	36.921	39.544	39.544
99 Eksterne konti		938	0	0	0	0	0
I alt		111.131	112.815	113.324	110.772	111.831	111.245

11.1 Kulturel virksomhed

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
51 Kulturel virksomhed		48.207	51.458	51.586	50.346	49.016	48.430
00.25.13 Andre faste ejendomme		-3.070	-2.983	-2.250	-2.950	-2.950	-2.950
03.35.60 Museer		10.943	10.943	10.942	10.942	10.942	10.942
03.35.62 Teatre		11.453	11.803	11.802	11.802	11.802	11.802
03.35.63 Musikarrangementer		10.119	10.133	10.132	10.132	10.132	10.132
03.35.64 Andre kulturelle opgaver		18.762	21.562	20.960	20.420	19.090	18.504
I alt		48.207	51.458	51.586	50.346	49.016	48.430

Driftsområdet omfatter udbetaling af tilskud til kulturinstitutioner og kulturelle foreninger på baggrund af institutionernes/foreningernes målsætninger og virksomhedsplaner og de heraf afledte politiske beslutninger.

Opgaverne er fordelt på områderne

- Museer
- Teatre
- Musikarrangementer
- Andre kulturelle opgaver

Området **Museer** omfatter De Kulturhistoriske Museer i Holstebro bestående af afdelingerne Strandingsmuseet Sct. George, Hjerl Hedes Frilandsmuseum og Holstebro Museum samt Holstebro Kunstmuseum, hvortil Holstebro Kommune yder driftstilskud.

Området **Teatre** omfatter egnsteatrene Nordisk Teaterlaboratorium/Odin Teatret, Operaen i Midten og Black Box Theatre. Holstebro Kommunes tilskud består af driftstilskud i henhold til 4-årige egnsteateraftaler.

Området **Musikarrangementer** omfatter driftstilskud til Holstebro Musikskole og til Ensemble Midt Vest.

Området **Andre kulturelle opgaver** omfatter dels driftstilskud og dels frie midler til kulturelle aktiviteter og arrangementer.

Driftstilskud omfatter Musikteatret, Det Kongelige Teaters Balletskole, Holstebro Aktivitetscenter, Newco Scenen, Dansk Talentakademi (DTA) og Rytmask Musik Holstebro.

Der ydes tilskud til kulturelle aktiviteter i Plexus Idom-Råsted.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Frie kulturmidler ydes til foreningers aktiviteter og til enkeltstående arrangementer og til tag efter ansøgning. Fra de frie midler ydes tilskud til aktiviteter for børn og unge samt for voksne.

Holstebro Kommune er bundet af kontraktlige forpligtelser overfor følgende institutioner m.v.

- Nordisk Teaterlaboratorium/Odin Teatret
- Operaen i Midten (Holstebro, Herning, Ikast-Brande og Struer kommuner)
- Black Box Theatre
- Ensemble Midt Vest (Holstebro, Herning, Ikast-Brande og Struer kommuner)
- Det Kongelige Teaters Balletskole i Holstebro
- Kulturaftalen for Midt- og Vestjylland 2020-2023 (Holstebro, Herning, Ikast-Brande, Ringkøbing-Skjern, Lemvig, Struer og Skive kommuner) forventes godkendt ultimo 2019
- Europæisk Kultur Region (alle kommuner i region Midtjylland samt Region Midtjylland) forventes godkendt ultimo 2019

Driftsområdet varetager sekretariatsfunktionerne for Kulturaftalen i Midt- og Vestjylland samt for Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland og varetager på vegne af de syv involverede kommuner udbetalinger af fælleskommunale og statslige tilskud samt varetager regnskabsfunktioner m.v. i henhold til beslutninger i den politiske styregruppe / bestyrelsen samt kulturministeriet.

11.2 Bibliotek

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
52 Bibliotek		23.852	23.615	23.740	23.505	23.271	23.271
03.32.50 Folkebiblioteker		23.852	23.615	23.740	23.505	23.271	23.271
I alt		23.852	23.615	23.740	23.505	23.271	23.271

Biblioteksloven fastslår i formålsparagraffen, at *"Folkebibliotekernes formål er at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder Internet og multimedier"*.

Af biblioteksloven fremgår også, at folkebibliotekernes formål opfyldes gennem kvalitet, alsidighed og aktualitet ved udvælgelse af det materiale, der stilles til rådighed. Ved udvælgelsen må alene disse kriterier, og ikke de i materialet indeholdte religiøse, moralske eller politiske synspunkter, være afgørende.

Det fremgår også af biblioteksloven, at folkebibliotekerne formidler kommunal og statslig information og information om samfundsforhold i øvrigt, og at kommunalbestyrelsen så vidt muligt skal oprette filialer eller iværksætte andre betjeningstilbud, hvor kommunens størrelse og karakter gør det hensigtsmæssigt. I Holstebro Kommune er der et hovedbibliotek i Holstebro og lokalbiblioteker i Ulfborg og Vinderup.

Kommunalbestyrelsen skal iflg. biblioteksloven så vidt muligt etablere biblioteksbetjening af de børn og voksne, der er afskåret fra selv at komme på biblioteket. Det imødekommes i Holstebro Kommune af Biblioteket-Kommer, en udbringningsservice til ca. 100 ældre og handicappede på plejecentre eller i private hjem, som ikke selv kan komme på bibliotekerne.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Lån af materialer fra folkebiblioteket og betjening på biblioteket er vederlagsfrit for brugeren. Dog kan kommunen opkræve vederlag for særlige serviceydelser, som har mere vidtrækkende karakter end benyttelse på stedet, hjemlån af materialer, informationsformidling og vejledning i biblioteksbenyttelse.

Biblioteksverdenen gennemgår i disse år en række fundamentale forandringer bl.a. i forhold udviklingen af digitale medier, brugernes vaner og udlån af den fysiske bog. Holstebro bibliotekerne har med afsæt i en ny vision for biblioteket iværksat en forandringsproces, der skal definere fremtidens bibliotek i Holstebro Kommune. Efter flere års arbejde med den ny vision "Borgernes levende bibliotek" har man opnået stort set en fordobling af besøgstal ligesom de betjente åbningstider og mængden af samarbejdspartnere er udvidet betragteligt. Bibliotekerne i Vinderup og Ulfborg har betjent åbningstid i henholdsvis 28 og 23 timer om ugen. Resten af tiden (hver dag i tidsrummet 7-22) kan borgerne betjene sig selv via adgang med sygesikringsbevis.

Biblioteket i Holstebro har i perioden september-maj betjent åbningstid i 70,50 timer. Hen over sommeren er den betjente åbningstid 51,50 timer. Der er ikke adgang til Holstebro Bibliotek uden for åbningstid.

11.3 Folkeoplysning og idræt

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
53 Folkeoplysning og Idræt		38.134	37.742	37.998	36.921	39.544	39.544
00.25.13 Andre faste ejendomme		898	521	649	649	649	649
00.32.31 Stadion og idrætsanlæg		9.279	9.099	9.951	9.252	12.252	12.252
03.22.18 Idrætsfaciliteter for børn og unge		6.903	6.913	6.667	6.667	6.667	6.667
03.35.64 Andre kulturelle opgaver		606	617	616	616	616	616
03.38.70 Fælles formål		1.806	1.554	1.558	1.180	803	803
03.38.72 Folkeoplysende voksenundervisning		1.062	1.134	1.084	1.084	1.084	1.084
03.38.73 Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde		3.746	3.875	3.807	3.807	3.807	3.807
03.38.74 Lokaletilskud		11.554	11.586	11.323	11.323	11.323	11.323
03.38.75 Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven		2.280	2.443	2.343	2.343	2.343	2.343
I alt		38.134	37.742	37.998	36.921	39.544	39.544

Driftsområdet varetager blandt andet følgende opgaver:

- Udbetaling af tilskud til lokaler til godkendte foreninger, herunder idrætshaller, klubhuse, spejderhytter m.fl.
- Udbetaling af tilskud til undervisning inden for området Voksenundervisning
- Udbetaling af tilskud til ungdomsklubber og fordeling af og udbetaling af tilskud til godkendte foreningers aktiviteter for børn og unge under 25 år samt tilskud til uddannelse af ledere og instruktører.
- Diverse tilskud til forskellige projekter
- Samarbejde med HESA og Holstebro Idrætsråd
- Sekretariat for Voksenundervisningsråd og Samråd for idébestemt børne- og ungdomsarbejde
- Drift af kommunale idrætsanlæg

Aktivitetstilskuddet gives i forhold til de kontingentindtægter som foreningerne opkræver af medlemmer under 25 år.

Aktivitetstilskuddet forventes at blive udbetalt til ca. 140 foreninger.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Tilskuddet kan af de modtagne foreninger benyttes til selvvalgte opgaver.

Tilskud til ungdomsklubber er udregnet efter deltagerantal og antallet af åbningstimer.

Lokaletilskuddet ydes med et kommunalt tilskud på 73 % af de godkendte udgifter til lokaler. I dette tilskud er der fradrag for medlemmer over 25 år, når disse medlemmer i antal er over 30 % af alle foreningens medlemmer. Dette fradrag er ikke gældende for tilskud til idrætshaller, gymnastiksale og mødelokaler i idrætshaller. Der gives tilskud til mødelokaler og omklædningsfaciliteter på 67 %.

Voksenundervisningen modtager et tilskud, der maksimalt svarer til 33 % af udgifterne til lærerlønningerne. Der er registreret 18 foreninger/oplysningsforbund.

Tilskud til handicapundervisning bliver støttet med en større procentsats, det samme gælder for tilskud til undervisning på små hold / musikundervisning.

Der ydes tilskud til foredrag efter de gældende regler.

Driftsområdet varetager endvidere anvisning, udlån og udlejning samt dagligt tilsyn og almindelig vedligehold med Sport og Fritids idrætsanlæg og lokaler.

Sport og Fritid administrerer blandt andet drift af idrætshaller, udendørs idrætsanlæg, friluftsbade og kunstgræsbanen på Idrætscenter Vest.

Fordelingen af faciliteterne foregår i et samarbejde mellem brugerne, personalet og politisk udvalgte personer. Disse omfatter blandt andet 17 idrætsbygninger/anlæg.

Der er igangsat en proces med udarbejdelsen af en facilitetsstrategi, som dels skal sikre den mest rationelle drift af kommunens idrætsanlæg, og som dels skal prioritere de fremtidige anlægsinvesteringer på idrætsområdet. Facilitetsstrategien forventes færdig primo 2020.

Idrætten gennemgår en lang række forandringer – på landsplan som i Holstebro Kommune. Det traditionelle idrætsmønster er under forandring. De store holdidrætter oplever stigende tilslutning til fordel for stigning blandt borgere, der foretrækker selvorganiserende idrætsudfoldelse (løb, vandring, cykling). De voksne borgere foretrækker i stigende grad at dyrke idræt i det fri eller i fitness-centre, hvilket stiller kommunens mange haller og idrætsanlæg over for en udfordring i at fremstå relevante i forhold til brugernes behov og ønsker.

Holstebro Kommune er udvalgt til at være Visionskommune for DGI og DIF's vision "Bevæg dig for livet", der handler om at styrke danskernes deltagelse i de lokale foreninger, og generelt sikre, at flere danskere har et aktivt liv. Visionen kaldes også 25-50-75-visionen, idet 50% af danskernes skal være medlem af en idrætsforening i 2025 og 75% skal være fysisk aktive. Ved at være visionskommune forpligter Holstebro Kommune sig på – over en 5-årig – periode på at arbejde på at understøtte målene i "Bevæg dig for livet".

Konkret vil arbejdet fordre et stærkt arbejde på tværs af kommunens forvaltninger og på tværs af de politiske udvalg.

12 Teknisk Udvalg

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
006 Teknisk Udvalg		159.088	163.895	160.400	159.878	158.237	156.578
	61 Trafik og park	72.826	72.980	69.450	69.377	67.736	66.077
	62 Fælles Ejendomscenter	36.690	40.309	41.600	41.151	41.151	41.151
	63 Brand og Redning	10.481	10.190	10.088	10.088	10.088	10.088
	64 Vintertjeneste	10.702	10.523	10.376	10.376	10.376	10.376
	65 Kollektiv Trafik	28.389	29.893	28.886	28.886	28.886	28.886
	I alt	159.088	163.895	160.400	159.878	158.237	156.578

Udvalget varetager forvaltningen af de kommunale opgaver på trafik- og parkområdet, på bygge- og anlægsområdet, vedr. drift af kommunale ejendomme samt Kollektiv Trafik. Udvalget varetager endvidere kommunens interesser i det fælleskommunale selskab "Nordvestjyllands Brandvæsen I/S".

Opgaverne omfatter bl.a.:

- administration af den i kommune- og lokalplaner fastlagte planlægning
- byggesagsadministration
- administrationen i henhold til beredskabsloven
- kollektiv trafik
- offentlige og private veje
- parker og anlæg
- kystbeskyttelse
- VVM-redegørelser
- administration af boligreguleringslovens kap. VII.
- administration af de kommunale bygninger, anlæg og arealer som ikke er henlagt under noget andet udvalgsområde.
- udlejning af ubebyggede arealer
- administration af byfornyelse
- gennemførelse af kommunens bygge- og anlægsarbejder herunder byggemodninger, dog undtaget bygge- og anlægsarbejder, som er henlagt til selvejende institutioner, kommunale og fælleskommunale selskaber.
- samarbejde inden for udvalgets område med andre kommuner, private, selvejende institutioner, interesseorganisationer og myndigheder.

Udvalgets opgavevaretagelse er præget af en meget høj grad af udbud, således at hovedparten af driftsbudgettet er bundet i flerårige kontrakter med private leverandører og entreprenører.

12.1 Trafik og Park

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
61 Trafik og park		72.826	72.980	69.450	69.377	67.736	66.077
	00.25.10 Fælles formål	519	539	524	524	524	524
	00.25.12 Erhvervsjendomme	0	0	1	1	1	1
	00.25.13 Andre faste ejendomme	0	1	1	1	1	1
	00.28.20 Grønne områder og naturpladser	6.078	6.799	5.481	5.431	5.431	5.431
	00.32.31 Stadion og idrætsanlæg	4.727	4.451	4.579	4.579	4.579	4.579
	02.22.01 Fælles formål	2.618	103	2.872	1.351	-290	-1.949
	02.22.03 Arbejder for fremmed regning	212	638	564	564	564	564
	02.22.07 Parkering	48	0	51	51	51	51
	02.28.11 Vejvedligeholdelse m.v.	42.880	45.628	42.022	42.478	42.478	42.478
	02.28.12 Belægninger m.v.	15.724	14.821	13.355	14.397	14.397	14.397
	03.35.64 Andre kulturelle opgaver	20	0	0	0	0	0
I alt		72.826	72.980	69.450	69.377	67.736	66.077

Generelt

Hovedopgaverne er planlægnings-, anlægs- og driftsopgaver inden for vejområdet, rekreative områder i byerne, idrætsanlæg og kollektiv trafik, samt byggemodningsopgaver.

Ud over selve belægningerne er også skilte, afstribning, afvanding, brovedligeholdelse, gadelys og signalanlæg væsentlige faktorer for afvikling af trafikken. Her ligger der specielt på brovedligeholdelse en række økonomiske udfordringer i de kommende år.

Efter gennemførelse af EU-udbud er der pr. 1. april 2015 indgået kontrakt på driftsentreprisen for veje og grønne områder. Kontrakten løber i 5 år, med mulighed for opsigelse efter 3 år, og med mulighed for forlængelse til i alt 8 år.

Anlægsopgaver udbydes ad hoc.

Faste ejendomme

Fælles formål

Området omfatter drift og vedligeholdelse af de offentlige toiletter i kommunen.

Udgifterne på området er primært udgifter til renholdelse. Der er offentlige toiletter i de større byer i kommunen, og enkelte i turistområder som ved Thorsminde Havn og Ejsing strand. Der er 10 steder med offentlige toiletter i byer og 11 steder i det åbne land. Der er i 2020 afsat anlægsmidler til etablering af offentlige toiletter i tilknytning til Busterminalen på Stationsvej.

Fritidsområder

Grønne områder og naturpladser

Området er opdelt i grønne områder, parker og kolonihaver.

De grønne områder omfatter de grønne arealer der primært er i byerne, uden at arealet er egentlige parker. Det er arealer som f.eks. græsarealer og beplantninger ved torvearealer.

Parker er større grønne områder som f.eks. Lystanlægget i Holstebro og anlægget i Ulfborg og i Vinderup. Parkerne har typisk et større plejeniveau end grønne områder.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Kommunen har som grundejer enkelte opgaver med vedligeholdelse af grønne arealer i kolonihaver.

Opgaverne omfatter græsklipning, tilplantning, pleje og reovering af træer og buske, udsmykning med sommerblomster, renholdelse og ukrudtsbekæmpelse samt vedligeholdelse af f.eks. borde og bænke.

Fritidsfaciliteter

Stadions, idrætsanlæg og svømmehaller

Trafik og Park har den daglige drift af stadions og idrætsanlæg.

Driften består af vedligeholdelse af banerne og vedligeholdelse af beplantning og andre udenoms arealer. Vedligeholdelsen består bl.a. af græsklipning, beskæringsopgaver, opsamling af affald og ukrudtsbekæmpelse.

Der er 212 Ha. med 99 boldbaner og 35 minibaner.

Fælles funktioner

Fælles formål

Fælles formål omfatter driftsopgaver som flagning ved indfaldsvejene til byerne, primært Holstebro by. Udgifter til levering af juletræer til offentlige pladser afholdes også her.

Kommunen gennemfører hvert år en del trafiktællinger og opstiller fartmålere "din fart er" forskellige steder i kommunen. Udgifter til opsætning af måleudstyr afholdes under fælles formål.

Når kommunen foretager udskillelse af vejarealer i matriklen bliver udgiften til landinspektør mv. afholdt under fælles formål.

Arbejder for fremmed regning

Arbejde for fremmed regning omfatter de opgaver kommunen udfører for andre, som f.eks. asfaltering efter opgravninger i offentlige veje, og den eksisterende ordning omkring renholdelse af arealerne i gågadeområdet i Holstebro by – Cityordningen. Kontoen skal være i balance, således at udgifter modsvarer af indtægter.

Kommunale veje

Vejvedligeholdelse m.v.

En stor del, ca. 59 %, af Trafik og Parks budget ligger i vejvedligeholdelse m.v. De opgaver der er inden for området er bl.a. drift og vedligeholdelse af kunstværker, gadebelysning, signalanlæg, grøfter og rabatter, renholdelse, beplantningspleje, græsslåning, broer og tunneller, fortove, stier og veje.

Der er i forbindelse med vedtagelse af en ny vejlov, sket nogle ændringer i forhold til hvor kommunen har pligt til at snerydde, glatførebekæmpe og renholde

Holstebro Kommune solgte sit gadelys gældende fra januar 2007, således at kommunen i dag betaler et fast beløb til drift og vedligeholdelse af gadebelysningen.

Kommunen har fortsat selv opgaven med signalanlæg.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Tabel: Veje og tekniske installationer Holstebro kommune 2013-2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Km off. asfaltveje i byer	300	300	303	305	305	Ca. 321
Km off. asfaltveje åbent land	642	642	642	642	642	Ca. 645
Km off. grusveje	146	146	146	146	128	Ca. 128
Km off. sti	193	193	203	208	213	Ca. 218
Idrætsanlæg øvrige steder / areal / baner	37/153 ha 126 + 66 + 50	37/153 ha 126 + 66 + 50	40/153 126 + 66 + 50	41/155 126+67+50	41/155	41/157
Grønne områder (ekskl. skov og natur)	Ca. 540 ha	Ca. 540 ha	Ca. 540 ha	Ca. 540 ha	Ca. 540 ha	Ca. 540 ha
Off. toiletter I byer / i åbent land	9/10	9/10	9/10	9/10	10/11	10/11
Gadelysarmaturer	16.753	16.890	16.940	17.293	17.270	17.393
Signalanlæg/toronto	27/34	28/34	29/36	30/37	30/37	31/37

Belægninger m.v.

Ca. 21% af Trafik og Park's budget går til vedligeholdelse af belægninger. Det er belægninger på veje, fortove, stier og p-pladser. De kommunale vejarealer administreres i et vejvedligeholdelsessystem. Der afholdes hvert år licitation på nye belægninger på de veje, fortove, stier og p-pladser som kommunen har vurderet skal renoveres det pågældende år.

Alle renoveringsopgaver på belægninger udføres af eksterne entreprenører.

12.2 Fælles Ejendomscenter

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
				2021	2022	2023
62 Fælles Ejendomscenter	36.690	40.309	41.600	41.151	41.151	41.151
00.22.05 Ubestemte formål	-440	-319	-319	-319	-319	-319
00.25.10 Fælles formål	2.426	18.596	18.813	18.768	18.768	18.768
00.25.11 Beboelse	-775	-2.330	-1.544	-1.448	-1.448	-1.448
00.25.12 Erhvervsjendomme	-520	-1.099	-1.386	-1.386	-1.386	-1.386
00.25.13 Andre faste ejendomme	2.039	1.419	1.414	1.414	1.414	1.414
00.28.20 Grønne områder og naturpladser	-156	-153	-153	-153	-153	-153
00.32.31 Stadion og idrætsanlæg	916	725	726	726	726	726
00.38.53 Skove	82	71	71	71	71	71
02.22.07 Parkering	354	0	0	0	0	0
03.22.01 Folkeskoler	13.689	10.942	10.935	10.935	10.935	10.935
03.22.05 Skolefritidsordninger	904	669	670	670	670	670
03.22.08 Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder jf. Folkeskoleloven §20, stk. 2 og 5	773	813	814	814	814	814
03.22.18 Idrætsfaciliteter for børn og unge	4.204	3.341	3.338	3.338	3.338	3.338
03.30.46 Ungdomsudannelse for unge med særlige behov	32	-16	-17	-17	-17	-17
03.32.50 Folkebiblioteker	1.624	691	691	691	691	691
03.35.64 Andre kulturelle opgaver	263	422	257	257	257	257
03.38.76 Ungdomsskolevirksomhed	368	267	266	266	266	266
04.62.82 Genoptræning og vedligeholdelsestræning	108	115	116	116	116	116
04.62.85 Kommunal tandpleje	227	237	237	237	237	237

Udvalgenes budgetbemærkninger

05.25.13 Tværgående institutioner (institutioner som omfatter mindst to af følgende tilbud efter dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4, § 52, stk. 2-4, og § 66, stk. 2-4)	240	49	49	49	49	49
05.25.14 Daginstitutioner (dagtilbudslovens § 19, stk. 2-4)	5.928	4.068	3.963	3.963	3.963	3.963
05.25.16 Klubber og andre socialpædagogiske fritidstilbud (dagtilbudslovens § 66, stk. 2-4)	45	67	67	67	67	67
05.28.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	167	71	142	142	142	142
05.28.23 Døgninstitutioner for børn og unge	458	325	325	325	325	325
05.30.26 Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til ældre omfattet af frit valg af leverandør (servicelovens § 83, jf. § 91 samt § 94) samt rehabiliteringsforløb (§ 83 a)	127	49	49	49	49	49
05.30.29 Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	-349	-1.369	-436	-936	-936	-936
05.38.39 Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv. (servicelovens §§ 82 a-c, 85, 95-96, 102 og 118)	-120	-183	-183	-183	-183	-183
05.38.42 Botilbud for personer med særlige sociale problemer (Serviceloven §§ 109 og 110)	-7	-18	-19	-19	-19	-19
05.38.50 Botilbud til længerevarende ophold (Serviceloven § 108)	49	-2	-1	-1	-1	-1
05.38.51 Botilbudslignende tilbud (omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn)	22	-42	-187	-187	-187	-187
05.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold (Serviceloven § 107)	-33	-35	-35	-35	-35	-35
05.38.58 Beskyttet beskæftigelse (servicelovens § 103)	16	-6	-5	-5	-5	-5
05.38.59 Aktivitets- og samværstilbud (servicelovens § 104)	215	-5	-4	-4	-4	-4
06.45.50 Administrationsbygninger	3.868	2.977	2.974	2.974	2.974	2.974
06.48.60 Diverse indtægter og udgifter efter forskellige love	-54	-28	-28	-28	-28	-28
I alt	36.690	40.309	41.600	41.151	41.151	41.151

Generelt

Fælles Ejendomscenter (FEC) forestår vedligeholdelse af klimaskærm og tekniske installationer, og varetager optimeringer og betaling vedrørende forbrugsafgifter. Forbrugsafgifter og forsikringer budgetteres på de enkelte ejendomme, mens øvrige driftsbevillinger er budgetteret i en central pulje. De faktiske omkostninger konteres på de enkelte ejendomme i det år de er afholdt. Derudover varetages administration af huslejeindtægter, med det formål at sikre fokus på den samlede ejendomsdrift (facility management).

FEC varetager rollen som kommunens interne bygherrerådgiver i alle byggeprojekter.

Derudover varetager FEC rollen som bestiller og controller for kommunens samlede entrepris vedrørende rengøring i kommunale bygninger og institutioner.

Faste ejendomme

Fælles formål

Den lovpligtige energimærkningsordning EMO, der skal udføres på alle kommunale bygninger over 50 m². gennemføres i en 5-årig cyklus, som lovgivningen forudsætter.

12.3 Beredskab

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
63 Brand og Redning		10.481	10.190	10.088	10.088	10.088	10.088
00.58.95 Redningsberedskab		10.481	10.190	10.088	10.088	10.088	10.088
I alt		10.481	10.190	10.088	10.088	10.088	10.088

Redningsberedskabet drives i et § 60 selskab sammen med Skive, Struer og Lemvig Kommuner. Budgettet dækker Holstebro Kommunes bidrag til det fælles selskab.

12.4 Vintertjeneste

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
64 Vintertjeneste		10.702	10.523	10.376	10.376	10.376	10.376
02.28.14 Vintertjeneste		10.702	10.523	10.376	10.376	10.376	10.376
I alt		10.702	10.523	10.376	10.376	10.376	10.376

Kommunen er i henhold til lov om offentlige veje ansvarlig for snerydning, glatførebekæmpelse og renholdelse på offentlige veje og stier, samt fortove hvor kommunen har en grundejerforpligtigelse.

Området administreres som et selvstændigt politikområde, da området er et særligt bevillingsområde.

På det overordnede vejnet foretages præventiv glatførebekæmpelse, mens øvrige veje og stier glatførebekæmpes, når de er konstateret glatte.

Der er i 2016 vedtaget nyt regulativ for vintervedligeholdelse og renholdelse, hvor ændringer i forhold til vejloven er indarbejdet.

Vintertjenesten i landområder har været i udbud i 2018, og der er indgået nye kontrakter med virkning fra oktober 2018. Glatførebekæmpelse og snerydning foretages af eksterne entreprenører. Vintertjenesten i byerne indgår i kontrakten vedrørende udbud for Park og Vejdrift.

12.5 Kollektiv trafik

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
65 Kollektiv Trafik		28.389	29.893	28.886	28.886	28.886	28.886
02.32.31 Busdrift		28.389	29.893	28.886	28.886	28.886	28.886
I alt		28.389	29.893	28.886	28.886	28.886	28.886

Den kollektive trafik i Holstebro Kommune er primært busdrift. Busdriften omfatter bybusser og bybustaxa i Holstebro by, samt lokalruter og Flexkørsel i hele kommunen. Kollektiv trafik har ca. 40.000 årlige køreplantimer og betjener dermed mange passagerer i bybusser og på lokalruter. Den kollektive trafik er organiseret i Trafikselskabet Midttrafik.

Midttrafik udarbejder og vedligeholder kontrakter med vognmændene, mens kommunen bestiller kørsel og fastsætter serviceniveauet. Kommunens udgifter til Midttrafik er netto-udgifter til kørsel samt et administrationsbidrag.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Der er i Teknisk Udvalg et løbende fokus på tilpasning af bybusruter ud fra en vurdering af behov og serviceniveau.

13 Natur-, Miljø- og Klimaudvalget

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
007 Natur-, Miljø- og Klimaudvalget		18.842	14.701	15.193	15.543	15.644	15.743
72 Planlægning		95	91	91	91	91	91
73 Natur og miljø		16.232	14.974	15.102	15.452	15.553	15.652
74 Affald		2.515	-364	0	0	0	0
I alt		18.842	14.701	15.193	15.543	15.644	15.743

Udvalget varetager forvaltningen af kommunens opgaver inden for det planlægningsmæssige område og inden for det natur- og miljømæssige område, herunder

- administration af den fysiske planlægning i det åbne land
- miljøbeskyttelse
- naturbeskyttelse
- jordforurening
- skove- og naturområder
- grundvand
- opgavevaretagelsen i henhold til kvalitetssikringsloven inden for plan-, natur- og miljøområdet
- myndighedsbehandling efter lov om miljøvurdering af planer og programmer og konkrete projekter (VVM)
- skadedyrsbekæmpelse
- Energi- og varmeplanlægning
- offentlige spildevandsanlæg (tilsyns- og myndighedsopgaver)
- affaldsforhold og renovationsforhold (tilsyns- og myndighedsopgaver)
- vandforsyning (tilsyns- og myndighedsopgaver)
- takster for forsyningsvirksomheder
- vandløb og søer
- Kystbeskyttelse og klimasikring
- bygge- og anlægsarbejder vedr. institutioner og andre anlæg inden for udvalgets område
- samarbejde med offentlige myndigheder samt private, interesseorganisationer og selvejende institutioner inden for udvalgets område

13.1 Planlægning

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
72 Planlægning		95	91	91	91	91	91
00.25.15 Byfornyelse		95	91	91	91	91	91
I alt		95	91	91	91	91	91

Budgettet vedrører alene rentebetalinger vedrørende byfornyelseslån i området mellem Danmarksgade og Nygade.

Den egentlige planlægningsopgave er finansieret under Økonomiudvalget.

13.2 Natur og Miljø

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
73 Natur og miljø		16.232	14.974	15.102	15.452	15.553	15.652
	00.28.20 Grønne områder og naturpladser	2.209	2.240	1.238	1.587	1.687	1.786
	00.38.50 Naturforvaltningsprojekter	1.606	1.527	1.527	1.527	1.527	1.527
	00.38.51 Natura 2000	2.176	2.732	2.730	2.731	2.731	2.731
	00.38.53 Skove	993	673	630	630	630	630
	00.38.54 Sandflugt	31	20	20	20	20	20
	00.48.70 Fælles formål	879	-11	-8	-8	-8	-8
	00.48.71 Vedligeholdelse af vandløb	4.169	4.658	4.603	4.603	4.604	4.604
	00.48.72 Bidrag for vedligeholdelsesarbejde m.v.	69	103	103	103	103	103
	00.52.85 Bærbare batterier	34	113	112	112	112	112
	00.52.87 Miljøtilsyn - virksomheder	315	72	72	72	72	72
	00.52.89 Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	1.646	1.181	1.108	1.108	1.108	1.108
	00.55.93 Diverse udgifter og indtægter	445	27	27	27	27	27
	02.35.42 Kystbeskyttelse	1.660	1.639	2.940	2.940	2.940	2.940
I alt		16.232	14.974	15.102	15.452	15.553	15.652

Formålet med området er at planlægge og varetage kommunale myndighedsopgaver på Natur- og Miljøområdet. Desuden udføres drifts- og anlægsopgaver vedrørende vandløb, fredede områder samt kommunale skov- og naturarealer. Ansvar for realisering af vandområdeplanernes indsatser for et bedre vandmiljø og naturhandleplanernes indsatser i Natura2000 områder varetages også af udvalget. Opgaveløsningen sker i høj grad via dialog med lodsejere og forskellige interesseorganisationer.

Forvaltningen ønsker at kunne være en smidig og samarbejdende miljømyndighed. Derfor vil Teknik og Miljø i dialog med ejere og rådgivere for industri og landbrugsvirksomheder sparre konstruktivt omkring ændrede produktionsforhold, så de bedste både miljø- og erhvervsmæssige løsninger findes.

Håndteringen af konsekvenser af klimaforandringer er også udvalgets ansvarsområde og der arbejdes både på afhjælpende projekter vedr. håndtering af vand og forebyggende indsatser ift. reduktion af energiforbrug og CO₂-udledning.

Naturbeskyttelse

Grønne områder og naturpladser

Omfatter strandrensning, Blå Flag på badestrande, toiletfaciliteter o.l. i tilknytning til udflugtsmål m.v.

Naturforvaltningsprojekter

Etablering og vedligeholdelse af stier, skilte, hegn. Naturpleje i form af afgræsning, slåning og rydning af tilvoksede arealer. Bekæmpelse af problemlantearter.

Natura 2000

Naturgenopretning af vandløb og søer, fjernelse af spærringer i vandløb, etablering af vådområder. Reetablering og pleje af heder, enge, overdrev m.v.

Der gennemføres en række store projekter, hvor Holstebro Kommune er udførende, men hvor finansieringen kommer fra staten.

Skove

Drift af 1487 ha kommunalt ejede plantager og skove. Friholdelse af stier og veje, skovning og plantning.

Sandflugt

Kystsikring ved plantning af marehalm og hjelme. Nedgravning af faskiner.

Vandløbsvæsen

Vedligeholdelse af vandløb

Holstebro Kommune har ca. 450 km kommunale vandløb, hvor vi har vedligeholdelsesforpligtelsen i henhold til vandløbsregulativerne. Vandløbene vedligeholdes ved oprensning af sand, grødeskæring og pleje af brinker. Desuden er der etablering og vedligeholdelse af tekniske anlæg som okkerbassiner, sandfang, diger, pumpelag, dræn og rørlagte vandløb.

Ud over de regulativbestemte vedligeholdelsesarbejder gennemføres en række vandløbsrestaureringsprojekter for opnåelse af bedre biologisk tilstand.

Bidrag for vedligeholdelsesarbejde m.v.

Holstebro Kommune modtager ikke bidrag for vedligeholdelsesarbejde i vandløbene.

Miljøbeskyttelse m.v.

Jordforurening

Tilladelser efter jordforureningslovens §8 til ændret anvendelse, samt bygge og anlægsarbejder på kortlagte arealer. Tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens §19 til midlertidigt eller permanent oplag af jord og andre stoffer og materialer som kan medføre forurening af jord og grundvand.

Miljøtilsyn – virksomheder

Miljøstyrelsens minimumsfrekvenser for lovpligtige tilsyn overholdes. Derudover et antal godkendelser som vil afhænge af antallet af ansøgninger.

Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.

Tilsyn med spildevandstilladelser til udledning til offentlig kloak.

Løbende kontrol med virksomheder, der har tilslutningstilladelse til det offentlige kloaksystem. En række spildevandstilladelser trænger til at blive fornyet. En del virksomheder har stadig ikke en (tidssvarende) tilslutningstilladelse.

Diverse udgifter og indtægter

Skadedyrsbekæmpelse.

Rottebekæmpelse og indsats mod herreløse katte. Bekæmpelse af rotter foretages hele året efter anmeldelse fra borgerne samt i forbindelse med to halvårige kampagner i landzone. Bekæmpelse af rotter i det offentlige kloaksystem sker efter behov i Kommunens større byer, og i tæt samarbejde med driftsentreprenør. Der gennemføres et projekt med mekanisk bekæmpelse i det offentlige kloaksystem. Årligt indfanges 20-30 herreløse/vildtlevende katte, inden for byzone, efter rekvisition fra kommunens borgere.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Rottebekæmpelse og indfangning af herreløse katte udføres efter udbud af en privat entreprenør. Teknik og Miljø varetager myndighedsopgaverne.

13.3 Affald

1.000 kr.	2020 p/l niveau	Regnskab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
					2021	2022	2023
74 Affald		2.515	-364	0	0	0	0
01.38.62 Ordninger for storskrald og haveaffald		-5	-12	-15	-15	-15	-15
01.38.65 Genbrugsstationer		234	245	1.489	1.489	1.489	1.489
01.38.66 Øvrige ordninger og anlæg		358	191	217	217	217	217
01.38.60 Generel administration (kun husholdninger)		140	-2.358	-1.749	-1.749	-1.749	-1.749
01.38.61 Ordninger for dagrenovation, dagrenovationslignende affald - organisk affald fra husholdninger og restaffald		1.795	1.600	322	322	322	322
01.38.63 Ordninger for glasemballage-, papir-, pap-, metalemballage og plastemballageaffald		-7	-30	-264	-264	-264	-264
I alt		2.515	-364	0	0	0	0

Opgaver i forbindelse med affaldshåndtering finansieres ved brugerbetaling og indgår ikke i den skattefinansierede kommunale drift.

14 Erhverv- og Turismeudvalget

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	2021	2022	2023
008 Erhvervs- og Turismeudvalget	11.332	11.771	11.089	11.323	10.848	10.728
81 Erhvervsudvikling og turisme	11.332	11.771	11.089	11.323	10.848	10.728
I alt	11.332	11.771	11.089	11.323	10.848	10.728

14.1 Erhvervsudvikling og Turisme

1.000 kr. 2020 p/l niveau	Regn- skab 2018	Budget 2019	2020	Budgetoverslag		
				2021	2022	2023
81 Erhvervsudvikling og turisme	11.332	11.771	11.089	11.323	10.848	10.728
00.32.35 Andre fritidsfaciliteter	7	7	7	7	7	7
06.48.62 Turisme	5.309	5.317	4.472	4.293	4.293	4.293
06.48.66 Innovation og ny teknologi	898	1.593	1.531	1.886	1.531	1.531
06.48.67 Erhvervsservice og iværksætteri	4.541	4.171	4.310	4.368	4.248	4.128
06.48.68 Udvikling af yder- og landdi- striksområder	577	683	769	769	769	769
I alt	11.332	11.771	11.089	11.323	10.848	10.728

Lov om erhvervsfremme og lov om dansk turisme blev vedtaget den 12. december 2018. Loven skal sikre, at Danmark har et velfungerende og overskueligt erhvervsfremmesystem og turismestruktur, der tager udgangspunkt i virksomhedernes behov. Den nye lov får konsekvenser for både erhvervs- og turismeområdet.

Erhvervsområdet

Målet er at skabe vækst og udvikling samt øget beskæftigelse i virksomhederne. Dette sker bl.a. via lokal erhvervsfremme i form af STARTVÆKST Holstebro, beliggende i Nupark, der leverer gratis erhvervsservice over for iværksættere og etablerede virksomheder. Erhvervshus Midtjylland yder specialiseret erhvervsservice til alle typer af virksomheder. Der er oprettet en ny digital erhvervsfremmeplatform; virksomhedsguiden.dk, der tilbyder virksomhederne adgang til information, vejledning og digitaliserede ydelser om opstart, drift og udvikling af virksomhed.

Kommunens erhvervsrettede indsats er primært fokuseret omkring følgende vækst-initiativer:

- Rammer for Iværksætteri
  - Sikre der findes optimale rammer og stærke miljøer for iværksætteri.
  - Styrket indsats for at sikre en fødekæde for nye virksomheder, herunder styrket samarbejde med studentervæksthuse og uddannelsesmiljøer.
  - Månedlige værksættercafémøder og netværk.
- Rammer for Vækst og Innovation
  - Holstebro produktionsforum – der skabes et mødested for Industri 4.0 i samarbejde med DAMRC og den specialiserede erhvervsservice.
  - Udvikle et ambitiøst vækst- og talentforløb for 10 udvalgte virksomheder der samlet producerer 100 lokale arbejdspladser på 3 år
  - Skabe vækst og forretningsudvikling via cirkulær økonomi med udgangspunkt i plast, byggeri og anlæg mv.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Udvalgenes budgetbemærkninger

- Gode rammer
  - LKS - Lokalt Koordineret Samarbejde - Koordineret uddannelse, beskæftigelse og erhvervsservice sammen med UCH, Jobcenter (virksomhedsservice) og STARTVÆKST Holstebro. Opsøgende virksomhedsbesøg, temamøder og kompetenceudvikling.
  - Generationsskifte – målrettet indsats for at fastholde og udvikle virksomheder og arbejdspladser, særligt i landområderne.
  - Udbygge den lokale kommunale erhvervsservice "Erhvervskontakten"

Der vil i 2020 fortsat blive sat fokus på initiativer, der kan medvirke til tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft med det formål at nedbringe virksomhedernes vækstbarrierer.

Turismeområdet

Ny lov om erhvervsfremme blev vedtaget den 12. december 2018. Vedtagelsen betyder blandt andet, at turismeindsatsen i 2020 konsolideres i 15-25 destinationsselskaber på landsplan, hvor der i dag er omkring 80 selskaber.

Ny organisering:

Holstebro Kommune indgår i destinationen "Den Nordjyske Vestkyst" bestående af Hjørring, Jammerbugt, Thisted, Lemvig og Holstebro Kommuner. Den nye destination er Danmarks tredjestørste med 5,5 mio. overnatninger i 2018 samt 8,1 mia. kroner i turismeomsætning. Destinationen "Den Nordjyske Vestkyst" har modtaget tilskud fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse på 5,7 millioner kroner blandt andet til konsolideringsfasen forud for etablering, senest ved udgangen af 2020.

Destinationsselskabet får fremadrettet ansvaret for den lokale turismefremmeindsats: Destinationsselskabet skal have det overordnede ansvar for destinationsudvikling i området og være den operatør, der varetager den lokale turismefremmeindsats. jf. lovgivningen. Selskabet får primært fokus på realisering af Udviklingsplan for Vestkysten.

Holstebro Kommune må derfor ikke længere medfinansiere organiseringer og foreninger, der arbejder med turisme. Holstebro Kommune må dog fortsat udføre lokal turistinformation og -service.

Målet er flere gæster og øget turismeomsætning. Turismeaktørerne skal udvikles og nye turismekoncepter lanceres. Markedsføringen rettes mod markederne Danmark, Tyskland og Norge. Markedsføringen koordineres med og udføres af destinationsselskabet "Den Nordjyske Vestkyst". Der arbejdes med det gode værtsskab og kompetenceudvikling af aktørerne. Der er fokus på vækstinitiativer vedrørende hundevenligdestination, vandring og øget overnatningskapacitet. Indsatsen omkring udvikling og markedsføring af Limfjorden, Naturpark Nissum Fjord og Geopark Vestjylland prioriteres fortsat højt.

Der er i 2015 etableret en turismepulje, hvortil der kan ansøges to gange årligt – denne er nedlagt i 2019.

Der satses på større strategiske turismesamarbejder i form af "Den Nordjyske Vestkyst". Heri prioriteres udviklingsprojekter og netværk højt. Der samarbejdes med udviklingselskaber for Dansk Kyst- og Naturturisme.

Udvalgenes budgetbemærkninger

Kommunens turismerettede indsats er primært fokuseret omkring følgende vækst-initiativer:

- Rammer for OplevelsesFyrtårnene:
  - Kystbyen Thorsminde
  - Handbjerg Marina
  - Holstebro by - som Vestkystens Kultur og Shopping Centrum
- Rammer for vækst og innovation
  - Implementering af "Udviklingsplan for Vestkysten" – herunder arbejdes der specifikt med Vækstprojektet Thorsminde-Thyborøn og En stærkere sammenhæng på Danmarks Vestkyst.
  - Udvikling og implementering af strategi for destinationen "Den Nordjyske Vestkyst."
  - Øget og differentieret overnatningskapacitet.
  - Temamøder og kompetenceudvikling
  - Fokuserede turismeindsatser – herunder hundevenligdestination – Vestkystens hundefestival, Vandring, kulturturisme (oplevelsespakker og temaruter).
- Gode rammer
  - Fremtidens Turistinformation og -service.
  - Øget fokus på digitalisering. (digitalturismeservice – video og stemmegenkendelse)

Events

Udvalget har fokus på at realisere Holstebro Kommunes eventstrategi, der sætter retning for måden hvorpå vi organiserer os omkring events både internt i kommunen og i relation til eksterne partnere på eventområdet.

Landdistrikter

Udvalget har fokus på dialog med borgerforeninger, LAG, og andre interessenter om udviklingen i landdistrikterne – herunder hvorledes der kan arbejdes med etablering af mikroerhverv og bosætning, samt generationsskifte i de mange ældre virksomheder i landdistrikterne.

Der er etableret en Lokal Aktionsgruppe (LAG Struer-Holstebro), der dækker begge kommuner. Der er udarbejdet en udviklingsstrategi, der er grundlaget for LAG´ens tildeling af midler til projekter i landdistrikterne. Derudover er Holstebro Kommune medlem af Fiskeri LAG´en.

I 2020 vil der via projekter hjemsoget bl.a. under landdistriktspuljen være en særlig fokus på at udvikle på landsbyernes mulighed for at forblive attraktive med en særlig fokus på bosætningsstrategiens fokusgrupper.

15 Bilag

15.1 Bilag 1 - Takstoversigt

Takster på ældreområdet

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Serviceydelser		
Det Gode Køkken		
Middagsmad på Vesterbo, pr. dag	52	51
Udbragt middagsmad (køle/vakuum) pr. dag – Hovedret stor	52	51
Udbragt middagsmad (køle/vakuum) pr. dag – Hovedret lille	48	47
Udbragt middagsmad (køle/vakuum) pr. dag – Biret	15	15
Praktisk Bistand		
Tøjvask (8 kg. pr. 14 dag), pr. dag	6	3,29
Tøjvask (12 kg. pr. 14 dag), pr. dag	8	3,29
Plejeboliger		
Middagsmad, pr. dag	56	55
Morgenmad, pr. dag	21	20
Aftensmad, pr. dag	35	34
Kaffe/drik, pr. dag	12	12
Vask og leje af linned, pr. dag	10	10
Vask af eget tøj, pr. dag	6	5
Rengørings- og almindelige toiletartikler, pr. dag	9	9
Omsorgstandpleje, helårligt valg, pr. måned*	44	44
(*) Taksten fastsættes iht. lovbestemte rammer, som udmeldes af Sundheds- og Ældreministeriet efter budgettets vedtagelse.		

Takster for biblioteksområdet

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Gebyr for voksne (fra 16 år) ved overskridelse af lånetiden		
Dagen efter lånetidens udløb	20	20
1 uge efter lånetidens udløb	50	50
2 uger efter lånetidens udløb	120	120
Regning efter 6 uger	230	230
Gebyr for børn (0-15 år) ved overskridelse af lånetiden		
Dagen efter lånetidens udløb	10	10
1 uge efter lånetidens udløb	25	25
2 uger efter lånetidens udløb	55	55
Regning efter 6 uger	120	120

Takstoversigt

Takster for fritidsaktiviteter

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Friluftsbade		
Børn under 3 år ifølge med voksen er gratis	0	0
Børn under 14 år, enkelt	20	20
Alle øvrige over 14 år, enkelt	30	30
Offentlige lokaler/idrætsanlæg		
<u>Godkendte foreninger</u>	Pr. time	Pr. time
Idrætshaller	112	109
Kunstgræsbaner, Idrætscenter Vest	112	109
Svømmehal Vestjydsk Fritidscenter, foreningers egenbetaling (minimum)	112	109
	Pr. time	Pr. time
Thorsminde Hallen	56	54
Multihallen, Sdr. Nisum	56	54
Multihal, Vestjydsk Fritidscenter	56	54
Minihal, Vemb Hallen	56	54
Bevægelseslokaler 1 og 2 (danselokaler), Idrætscenter Vest	56	54
Kondirum, Idrætscenter Vest	56	54
Fitnesslokale, Gråkjær Arena	56	54
Minihal, Rolf Krake Skolen	56	54
	Pr. time	Pr. time
Thorsminde Hallen, Kantinen	28	27
Karatelokale, Vestjydsk Fritidscenter	28	27
Multisalen, Halgård Skole	28	27
Gymnastiksale	28	27
Egenbetaling for udendørsbrugere af kommunale idrætsanlægs omklædningsfaciliteter opkræves som et gebyr pr. medlem.	116	113
<u>Borgere</u>		
Leje af kommunale idrætshaller mv. skal afregnes efter konkret forbrug	-	-
Selvejende anlæg (efter det kommunale tilskud er fratrukket)		
<u>Godkendte foreninger</u>	Pr. time	Pr. time
Holstebro badeland, "halvt" svømmebassin	112	109
Godkendte idrætshaller beliggende i kommunen, kan opnå 73% tilskud til en maksimal halleje på 416 kr. pr. time.	Pr. time	Pr. time
Foreningens egenbetaling (minimum) (1)	112	109
<i>(1) Enkelte selvejende idrætshaller kan opkræve en større egenbetaling pr. time, men det kommunale tilskud kan maksimalt udgøre 304 kr. pr. time</i>		
Til leje af lokaler i idrætshaller/fritidscentre m.v. til foreningers mødevirksomhed kan der maksimalt gives 67% tilskud til et antal timer á 100 kr., som er bestemt ud fra følgende:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. et basistimeantal på 50 timer pr. år 2. et medlemsafhængigt, årligt timetal på yderligere 1/3 timer pr. medlem for et medlemstal på mindre end 100. 3. et medlemsafhængigt, årligt timetal på yderligere ¼ pr. medlem for antallet af medlemmer over 100. 		
Til leje af omklædningsfacilitet for udendørsbrugere ved idrætshaller/fritidscentre kan der maksimalt gives tilskud svarende til 67% af 416 kr. pr. medlem, som benytter omklædningsfaciliteterne.		

Takstoversigt

Takster i Borgerservice

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Folkeregisteroplysninger	75	75
Legitimationskort til unge	150	150
Bopælsattest	75	75
Pas - børn 0-11 år	115	115
Pas - børn og unge 12-17 år + fingeraftryk	142	142
Pas - voksne mellem 18 og 64 år	627	627
Pas voksne over 65 år	377	377
Teori og Køreprøve	600	600
Tillægskøreprøve (1)	280	280
Sidevogn til motorcykel - kursusbevis	280	280
Fornyelse af kørekort til gruppe 1	130	130
Fornyelse af kørekort til gruppe 2 under 75 år	170	170
Fornyelse af kørekort til gruppe 2 over 75 år	130	130
Duplikatkørekort	280	280
Duplikatkørekort til lille og stor knallert	130	130
Midlertidig erstatningskørekort (ikke knallert)	170	170
Midlertidig erstatningskørekort til knallert	130	130
Ombytning af gamle posekørekort	130	130
Ombytning af udenlandsk kørekort til dansk kørekort	280	280
Køreprøve, vedr. generhvervelse	890	890
Fornyelse af erhvervskørekort	280	280
Fornyelse af erhvervskørekort - tidsbegrænset	120	120
Kørelærergodkendelse	280	280
Internationalt kørekort	25	25
Foreløbig fornyelse – gældende i 3 måneder (2)		
Gebyr for Storskraldsrulle	10	10
Sundhedskort (3)	200	200
Lægeskifte (3)	200	200
Salg af pensionistårskort til bus	365	365
Vielsesgebyr (hvis begge parter er nordiske statsborgere og ikke bor i Danmark) (4)	1.650	1.650
<p>(1) A2 = mellem motorcykel, A = stor motorcykel, BE = trailer til bil (2) Takster er 0 – 120 – 130 – 170 – 280 kroner afhængig af type (3) Reguleres årligt i december måned (4) Reguleres årligt i januar måned 2020-taksterne er endnu ikke kendte, hvorfor der kan ske yderligere tilpasninger fra centralt hold af, når Finansloven vedtages.</p>		

Takster i forbindelse med ikke rettidig betaling og ejendomsskat

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Den kommunale rente og gebyrlov		
Rykkergebyr	250	250
Morarenter er 1% pr. påbegyndt måned		
Ovenstående er gældende hvis ikke andet er bestemt – typisk i speciallovgivningen.		
Rentelovens område		
Rykkergebyr	100	100
Renter er Nationalbankens referencerente (officielle udlånsrente) + 8% årligt.		
Retsafgift i.f.b med udlæg for ejendomsskat:		
300 kroner + 0,5 % af beløbet/ydelsen over 3.000 kroner		

Takstoversigt

Egenbetaling i dagtilbud

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
	Forældres betaling pr. plads/md.	Forældres betaling pr. plads/md.
Dagpleje		
Indtil 48 timer pr. uge	2.880	2.783
Indtil 30 timer pr. uge	1.987	1.920
Vuggestuer / integrerede institutioner		
Heldags (51½ timer pr. uge)	3.408	3.289
35 timer pr. uge	2.726	2.631
30 timer pr. uge	2.352	2.269
Børnehaver / integrerede institutioner		
Heldags (51½ timer pr. uge) 3-5 år	1.782	1.752
35 timer pr. uge 3-5 år	1.426	1.402
30 timer pr. uge 3-5 år	1.230	1.209

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
	Forældres andel pr. plads/md.	Forældres andel pr. plads/md.
Førskolegruppe 01.05-31.07		
Heldagsplads	1.782	1.752

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Fleksibel frokostordning		
Vuggestuer / integrerede institutioner 0-2 år	624	610
Børnehaver / integrerede institutioner 3-5 år	666	651

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
	Forældres andel pr. plads/md.	Forældres andel pr. plads/md.
Skolefritidsordning / SFO 1 (fra 0. til og med 2. kl.)		
Morgenplads	439	429
Eftermiddagsplads	1.336	1.306
Heldagsplads	1.775	1.735
Skolefritidsordning / SFO 2 (fra 3. til og med 4. kl.)		
Morgenplads	439	429
Eftermiddagsplads	801	783
Heldagsplads	1.240	1.212

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Klubber (aften i 8 mdr.)		
Juniorklub (10-13 år)	164	161

Takstoversigt

Tilskud til pasning i dagtilbud

Kommunale tilskud (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
	Tilskud pr. md. i 12 mdr.	Tilskud pr. md. i 12 mdr.
Privat pasning 0-2 år Min. 48 timer pr. uge Min. 35 timer pr. uge Min. 30 timer pr. uge	5.940 4.752 4.099	5.740 4.592 3.961
Privat pasning 3-5 år Min. 51½ timer pr. uge Min. 35 timer pr. uge Min. 30 timer pr. uge	3.407 2.726 2.351	3.345 2.676 2.308
Pasning egne børn Pasning egne børn 0-2 år Pasning egne børn 3-5 år	6.732 3.862	6.505 3.791

Kommunale tilskud (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
	Årligt netto-tilskud	Årligt netto-tilskud
Privat institution 0-2 år - min. 48 timer pr. uge Privat institution 0-2 år - min. 30 timer pr. uge	102.905 70.999	98.701 68.103
Privat institution 3-5 år - min. 51½ timer pr. uge Privat institution 3-5 år - min. 30 timer pr. uge	54.813 37.825	53.803 37.118
Puljeinstitution 0-2 år - heldags Puljeinstitution 0-2 år - 30 timer pr. uge	103.621 71.503	99.355 68.544
Puljeinstitution 3-5 år - heldags Puljeinstitution 3-5 år - 30 timer pr. uge	59.071 40.773	58.062 40.066
Privat- og puljeinstitution - Førskolegrupper	35.993	35.387
Puljeinstitution 6-8 år - morgen Puljeinstitution 6-8 år - eftermiddag Puljeinstitution 6-8 år - heldags	4.265 12.980 17.245	3.861 11.754 15.615
Puljeinstitution 9-10 år - morgen Puljeinstitution 9-10 år - eftermiddag Puljeinstitution 9-10 år - heldags	4.265 7.782 12.047	3.861 7.047 10.908

Kommunale tilskud (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
	Årligt netto-tilskud	Årligt netto-tilskud
Brug af daginstitution i anden kommune 0-2 år - heldags 3-5 år - heldags Førskolegrupper 0. til og med 2. klasse - heldags 3. til og med 4. klasse - eftermiddag	103.621 59.071 47.991 17.245 7.782	99.355 58.062 47.183 15.615 7.047

Takstoversigt

Kommunale tilskud (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
	Årligt netto-tilskud	Årligt netto-tilskud
Private institutioner og puljeinstitutioner		
Bygningstilskud 0-2 år – heldags	5.625	5.396
Bygningstilskud 0-2 år – 35 timer pr. uge	4.500	4.317
Bygningstilskud 0-2 år – 30 timer pr. uge	3.882	3.723
Bygningstilskud 3-5 år – heldags	2.339	2.296
Bygningstilskud 3-5 år – 35 timer pr. uge	1.871	1.836
Bygningstilskud 3-5 år – 30 timer pr. uge	1.614	1.584
Bygningstilskud førskolegrupper	1.622	1.595
Bygningstilskud SFO i puljeinstitutioner 6-8 år heldags	1.039	909
Bygningstilskud SFO i puljeinstitutioner 6-8 år eftermiddag	779	681
Bygningstilskud SFO i puljeinstitutioner 9-10 år heldags	726	635
Bygningstilskud SFO i puljeinstitutioner 9-10 år eftermiddag	469	410
Administrationstilskud 0-2 år – heldags	2.881	2.764
Administrationstilskud 0-2 år – 35 timer pr. uge	2.305	2.211
Administrationstilskud 0-2 år – 30 timer pr. uge	1.988	1.907
Administrationstilskud 3-5 år – heldags	1.535	1.506
Administrationstilskud 3-5 år – 35 timer pr. uge	1.228	1.205
Administrationstilskud 3-5 år – 30 timer pr. uge	1.059	1.039
Administrationstilskud førskolegrupper	1.065	1.047
Administrationstilskud SFO i puljeinstitutioner 6-8 år heldags	682	596
Administrationstilskud SFO i puljeinstitutioner 6-8 år eftermiddag	512	447
Bygningstilskud SFO i puljeinstitutioner 9-10 år heldags	476	416
Bygningstilskud SFO i puljeinstitutioner 9-10 år eftermiddag	308	269

Takster for renovation

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Dagrenovation		
Private husstande, 14-dags tømning		
140 l beholder	850	695
140 / 190 l beholder	-	725
190 l beholder	940	-
240 l beholder	1.070	905
360 l beholder	-	1.150
370 l beholder	1.395	-
360 / 400 l beholder	-	1.395
400 l beholder	1.445	1.420
Flerfamiliehuse/boligforeninger/institutioner, 14 dags-tømning		
140 l beholder	850	695
140 / 190 l beholder	-	725
190 l beholder	940	-
240 l beholder	1.070	905
360 l beholder	-	1.150
370 l beholder	1.395	-
360 / 400 l beholder	-	1.395
400 l beholder	1.445	1.420
600 l beholder	2.100	1.925

Takstoversigt

660 l beholder	2.220	2.145
770 l beholder	2.430	2.340
3m ³ underjordisk beholder	11.000	9.000
5m ³ underjordisk beholder	15.000	15.000
Flerfamiliehuse/boligforeninger/institutioner, ugetømning		
400 l beholder	2.890	2.840
600 l beholder	4.200	3.850
660 l beholder	4.440	4.290
770 l beholder	4.860	4.680
Sommerhuse, 14 dags tømning		
140 l beholder	850	695
190 l beholder	940	-
240 l beholder	1.070	905
360 l beholder	-	1.150
370 l beholder	1.395	-
400 l beholder	1.445	1.420
660 l beholder	2.220	2.145
770 l beholder	2.430	2.340
Sommerhuse, Ord. 1, 22 tømninger årligt		
140 l beholder	740	655
190 l beholder	830	-
240 l beholder	910	825
360 l beholder	-	1.040
370 l beholder	1.170	-
400 l beholder	1.300	1.300
660 l beholder	1.880	1.815
770 l beholder	2.060	2.035
Sommerhuse, Ord. 2, 41 tømninger årligt		
140 l beholder	1.380	1.220
190 l beholder	1.540	-
240 l beholder	1.700	1.535
360 l beholder	-	1.935
370 l beholder	2.190	-
400 l beholder	2.420	2.420
660 l beholder	3.460	3.380
770 l beholder	3.840	3.795
Sommerhuse, Ord. 3, 31 tømninger årligt		
140 l beholder	1.050	925
190 l beholder	1.160	-
240 l beholder	1.280	1.160
360 l beholder	-	1.465
370 l beholder	1.650	-
400 l beholder	1.830	1.830
660 l beholder	2.640	2.555
770 l beholder	2.900	2.870
Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)		
	2020	2019
Fast miljøgebyr pr- boligenhed – obligatorisk		
Private husstande	1.170	1.065
Sommerhuse	960	915
Værelse	390	355
Etagebyggeri	825	725
Andelsboligforening o.lign. med tæt lav bebyggelse	1.170	1.065
Kolonihave	150	130

Takstoversigt

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Kommunale institutioner – beholdere til sortering		
Beholder til genanvendeligt affald (papir, pap og jern/metal) – tømning hver 14- dag, pr. stk.	700	700
Beholder til haveaffald – tømning hver 14. dag, pr. stk.	1.400	1.400
Beholder til deponiaffald, sorteringsaffald – tømning hver 14. dag, pr. stk.	1.850	1.850

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Andre priser		
Ændring af beholder størrelse	300	300
Ekstratømning af dagrenovation eller papir- og emballagebeholder	250	250

Brugerbetaling erhverv (i kroner ekskl. evt. moms)	2020	2019
Gebyrer for erhvervsvirksomheders benyttelse af genbrugspladser i 2018		
Gebyr for erhvervsaffald pr. besøg	125	125
Tillæg for trailer	125	125
Gebyr for farligt affald fra erhverv. Kilopris.	8	8
Ekstra brik til registrering af genbrugsplads	75	75
Administrationsgebyr	-	0
Dagrenovationsgebyrer for virksomheder 2018		
14 dages tømning		
140 l beholder	680	556
190 l beholder	752	580
240 l beholder	856	724
360 l beholder	-	920
370 l beholder	1.116	-
400 l beholder	1.156	1.136
600 l beholder	1.680	1.540
660 l beholder	1.776	1.716
770 l beholder	1.944	1.872
Ugetømning		
400 l beholder	2.312	2.272
600 l beholder	3.360	3.080
660 l beholder	3.552	3.432
770 l beholder	3.888	3.744
Andre priser, erhverv		
Ombytning af beholder	240	240
Ekstra tømning af dagrenovationsbeholder	200	200

Byggesagsgebyr

Brugerbetaling (i kroner inkl. evt. moms)	2020	2019
Byggesager afregnes efter medgået tid.		
Timepris byggesagsbehandling	638	625